TMMOB
Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

152 ISSN 1300-7300 ekim 2004

www.spo.org.tr e-posta: spo@spo.org.tr

ODAMIZ-İLHAN TEKELİ VE DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 2

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 3

7. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL YAPILDI 7

TÜRK CEZA KANUNUNDA İMARLA İLGİLİ YENİ HÜKÜMLER GETİRİLDİ 13

DEPREM ŞURASI BEKLENTİLERİN GERİSİNDE KALDI, AMACINA ULAŞMADI 16

"ORMAN KADASTROSU VE 2/B SORUNU" SEMPOZYUMUNA KATILDIK 19

SAYIŞTAY RAPORUNA GÖRE ORMANLAR AMACI DIŞINDA KULLANILIYOR 20

BİLİRİKİŞİLİK BAŞVURULARI İÇİN SÜRE BAŞLIYOR 21

PLANLAMA DERGİSİNİN 2004/2 SAYISI ÇIKTI 21

DENETLEME KURULU TOPLANDI 22

ÜÇÜNCÜ BOĞAZ KÖPRÜSÜ VE BÜYÜK KENTLERİMİZDE UYGULANAN ULAŞIM POLİTİKALARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ 23

ŞUBELERDEN HABERLER 26-39

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 28. Kolokyumunda "Değişen - Dönüşen Kent ve Bölge" Konusu Ele Alınıyor

8-10 Kasım 2004 ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi

TMMOB Şehir Plancıları Odası ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından ortaklaşa olarak 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü ve Kutlama Haftası etkinlikleri kapsamında Prof. Dr. İlhan Tekeli Onuruna düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu 8-10 Kasım tarihlerinde ODTÜ'de yapılıyor.

Bu yılki Kolokyum, İlhan Tekeli Onuruna düzenlenmesi ve konusu itibariyle farklı bir program yapısına sahip. Kolokyumun ilk günü sabah kısmında Peter Nijkamp, Edward Soja ve İlhan Tekeli değişen – dönüşen kent ve bölge üzerine tematik sunuşlar yapacaklar. Öğleden sonra ise İlhan Tekeli'nin bugüne kadar ortaya koyduğu eserleri ve çalışmaları farklı açılardan değerlendiren sunuşlar yer alacak. Kolokyumun ikinci ve üçüncü günlerinde ise kabul edilen bildirilerin sunumları yapılacak.

devamı 3. sayfada

Gündem...

ODAMIZ - İLHAN TEKELİ VE DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ...

Buğra GÖKÇE-TMMOB Şehir Plancıları Odası II. Başkanı

Bu yıl 28. Kolokyumu düzenlenen Dünya Şehircilik Günleri, meslek alanımız için olduğu kadar, bir çok açıdan kentlerimiz ve kentsel yaşam ile ilgili herkes için farklı düzey ve biçimlerde önem taşıyor.

Dünya Şehircilik Günlerini meslek alanımız ve Odamız için özel ve önemli kılan, bu günlerin her yıl bir üniversite ile ortak düzenlenen bir etkinlik kapsamında kutlanıyor olmasıyla sınırlı değil elbette... 1997 yılından bu yana Odamız tarafından her yıl bir başka kent ve bir başka üniversitenin ev sahipliğinde ve o üniversite ile ortak olarak düzenlenen dünya şehircilik günleri; meslek alanı ve meslektaşlarla

devamı 2. sayfada

PLANLAMA DERGİSİ'NİN 2004/2 SAYISI ÇIKTI

bir buluşma olması yanısıra, kent-meslek sorun ve gündemlerini kamuoyu ile paylaşma, ortak bir bilinç yaratma ve kentsel açıdan önemli sorun ve açmazları tartışıp, çözüm açılımları oluşturma açılarından da Odamız ve meslek alanımız için çok özel bir anlam ve öneme sahip.

Bu anlamda artık gelenekselleşen "Dünya Şehircilik Günü Bildirgeleri", "Kolokyum Tematik Konuşmaları" ve "Basın Özel Ödülleri" ile, Odamız açısından büyük önem taşıyan bu etkinliğin, sadece meslek alanımız ve meslektaşlarımızla sınırlı kalmadığı, her yıl genişleyen bir katılım ve ilgi düzeyiyle büyüyerek kamuoyu gündemine girdiği görülmekte. Bu haliyle, yapıldığı yıl için kent ve kamuoyu gündemine oturan konuların tartışılabildiği ya da henüz kamuoyunun yeterince algılayamadığı ancak kentlerimizi biçimlendiren önemli sorun ve açmazlara parmak basmayı hedefleyen bir öngörü içerisinde konu seçimi yapılan Kolokyumlar, her biçimiyle sadece meslek alanımız ve meslektaşlarımız ile ilgili olmaktan çıkmakta. Her yıl büyüyen bir ilgi ve katkı düzeyiyle, üniversitelerin farklı disiplinlerinden, sivil toplum temsilcilerine, kamu kurum ve kuruluşlarından, medyaya kadar önemli bir etki ile Kolokyumların artık kamuoyuna malolduğunu söylemek olası.

Bu yıl **"Değişen-Dönüşen Kent ve Bölge"** teması ile Ankara'da düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu ise, farklı anlamları ve özellikleri bünyesinde barındırıyor. Bu farklılığın meslek alanımız ve kentlerimiz açısından önemi; kentlerimizin yaşadığı yoğun ve kronikleşen kentsel sorunların, şu ana kadar geliştirdiğimiz planlama paradigmaları ve uygulamaları ile çözümlenebilirliğini tartışmaya açarak, çok iyi algılayamadığımız değişim ve dönüşümün kentlerimizi nasıl biçimlendirdiği ve dahası önümüzdeki dönemde nasıl biçimlendireceğine ilişkin açılımları geliştirmeyi hedeflemesinden kaynaklanıyor. Ayrıca bu yılki kolokyum çok önemli yabancı bilim adamlarının da konuk olduğu uluslararası niteliğiyle Odamız için de yeni açılımlar yaratmakta. Bu açılardan bu yıl ODTÜ'de düzenlenen 28. Kolokyum, gelecekteki planlama ve şehircilik tartışmalarının biçimleneceği kuramsal ve kılgısal derinlikleri şimdiden hazırlayan niteliğiyle farklı önem ve derinliklere sahip ve meslek alanımız için olduğu kadar kentlerimiz ve geleceğimiz açısından da özel yer tutacak gibi görünüyor.

Bilimsel katılım anlamında da bir rekorun kılındığı bu yılki kolokyuma bir kısmı yurtdışından olmak üzere 100'ün üzerinde bildiri başvurusu olması ve birbirinden nitelikli bu bildiriler arasından Bilim Kurulunun seçim yapmakta zorlanması da kolokyumu farklı kılan etmenlerden. Tüm bu olumlu gelişmelere karşın, kolokyumların geleceği, kurumsallaşması, gücü ve etkisinin artması anlamında daha yapılacak bir çok işin olduğunu da unutmamak gerek. Bilimsel katılım anlamında çok farklı düzeylere ve yoğunluklara evrilen bu yılki kolokyumun meslektaşlarımızın katılımı anlamında da çok özel bir yer tutabilmesi için hepimize görevler düşüyor.

Bu yılki kolokyumu, her haliyle çok özel ve anlamlı kılan en önemli etmen ise; Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumunun, meslek alanımızın duayenlerinden, yıllardır gelenekselleştiği üzere Kolokyumlarımızın tematik konuşmasını yapan, Odamızın 02 numaralı üyesi ve kurucusu, çok değerli hocamız Prof. Dr. İlhan TEKELİ'nin onuruna düzenleniyor olması... Bu nedenle bu yıl kolokyumun ilk günü, daha önce olduğundan çok farklı bir biçimde tasarlandı. Daha önce saygı değer hocamızın tematik konuşmalarını yaptığı kolokyumun ilk gününde bu kez, onun çalışmaları, akademik ve uygulamaya yönelik katkıları ile ilgili sunuş ve değerlendirmeler yapılacak. Ayrıca Kolokyumlarımızın tarihinde ilk kez olmak üzere yabancı konuk ve bilim adamları ağırlanacak. Meslek alanında son dönemde yaptıkları çalışmalar ile dünyaca ünlü bilim adamları Edward SOJA ve Peter NIJKAMP, ilk gün, kolokyum konusu ile ilgili değerlendirmelerini ve tematik sunuşlarını yapacaklar. Bu biçim ve içeriğiyle de özelleşen ve farklılaşan 28. Kolokyum, tematik konuşmalarının sonuncusunu elbette sayın İlhan TEKELİ'ye ayırdı.

Yılarca akademik anlamda yaptığı çok değerli çalışmalar ile meslek alanımızın önünü açan, eserleri, dersleri ile yalnızca meslektaşlarımızın değil tüm kamuoyunun eğitim süreçlerinde rol alan, ayrıca tüm Dünya Şehircilik günü ve diğer Odamız etkinlikleri yanı sıra meslek alanıyla ilgili diğer etkinliklerde, kentlerimizin ve meslek alanımızın sorunlarına ilişkin derinlikli bakış ve çözüm açılımları geliştiren sayın İlhan TEKELİ, bu Kolokyum ile emekli oluyor. Bu nedenle ODTÜ'de düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu; hem çok değerli hocamızın uzun yıllar çok önemli çalışmalar yaptığı, meslek alanımızla ilgili en köklü eğitim kurumlarından ODTÜ için büyük önem taşımakta, hem biz öğrencileri ve tüm meslektaşları açısından farklı anlamlar içermekte, hem de Odamızın kuruluş belgesinde imzası olan 02 numaralı üyemiz ve ilk genel sekreterimiz olması açısından Şehir Plancıları Odası için çok farklı bir yoğunluk ve onur kaynağı olmakta.

Bundan sonraki yıllarda da saygıdeğer hocamız İlhan TEKELİ'nin kolokyumlara farklı biçimlerde katkı yapabilmesi, kolokyumlarda sürekli yer alması, meslek alanımızın önünü açabilmesi anlamında Odamız bir dizi uygulama planlamakta. Bu anlamda öncelikle, bu yılki kolokyumda "TMMOB Şehir Plancıları Odası ve İlhan TEKELİ" adına bir sunuş yapılacak.

1969 yılında Esat TURAK ve İlhan TEKELİ imzalı bir dilekçe ile kurulan ve bugün 35. yılını kutlayan Şehir Plancıları Odası için kentlerimiz ve meslektaşlarımız açısından çok farklı önem ve anlamları birlikte barındıran bu yılki dünya şehircilik günü kolokyumu, her anlamda tam bir buluşma... bilimsel anlamda bir ziyafet, mesleki anlamda bir şölen ve sevgili hocamızın emekliliği nedeniyle bir duygu sağanağı olarak geçeceğini umduğumuz Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumuna, mesleğimize, kentlerimize ve değerlerimize sahip çıktığımızı bir kez daha ve alabildiğine güçlü bir biçimde gösterebilmemiz adına, tüm meslektaşlarımızı davet ediyoruz.

1. sayfadan devam

2. Gün (9 Kasım 2004) A Salonu

İkinci gün paralel olarak iki oturum şeklinde gerçekleşecek. İkinci gün A Salonunda yapılacak **"Kentsel Bölgelerin Oluşumu"** başlıklı oturumda; üçüncü dünya kentleri örneklerinden yola çıkılarak ülkemizde yeni bölgesel kent alanlarının oluşumunun ele alındığı, ülkemizde iller arasındaki iç göç hareketlerinin gelişmişlik düzeyine göre değerlendirildiği, sanayi bölgelerinin mekansal dağılımının, değişiminin ve gelişiminin analiz edildiği ve Ankara'nın İstanbul'dan farklı olarak bölgeleşme sürecinin ortaya konulduğu bildiriler sunulacak.

"Yeni Kuramsal Yaklaşımlar, Tanımlar, Uygulamalar, Planlama Pratikleri" başlıklı oturumda; değişen dönüşen bilim alanındaki gelişmeler, yeni çoklu gerçeklikler ve temsil biçimleri bağlamında planlamanın yeniden kurgulanması, kentsel planlamanın yeni bir model ile karşı karşıya olması ve ulusal bölge planlama stratejileri ile ilgili bir sistem yaklaşımına gerek bulunması üzerinde durulacak. Ayrıca ülkemizdeki kentsel ve bölgesel gelişim Avrupa'daki verilerle karşılaştırılarak, etkileşimlerini ortaya koyacak bildiriler sunulacak.

"Eklenen/Eklenemeyen Kentler ve Bölgeler" başlıklı oturumda; ülkemizdeki tarihi kentlerin mimari ve kentsel yerleşim dokuları analiz edilerek "GAP Bölgesi" özelinde tarihi bölge kentleri konusu ele alınacak. Ayrıca küreselleşme-yerelleşme diyalektiğinden yola çıkılarak orta yol arayışı olarak "küreyerelleşme" kavramı ile kentsel bölgelerin oluşmasında ve dinamiklerin anlaşılmasında "desakota" kavramını tartışan, ülkemizde 1985-2000 döneminde alınan ulusal ekonomik kararları bölge ölçeğinde irdeleyen ve bölge gelişme düzeylerini inceleyen bildiriler yer alacak.

"Yeni Bölgesel Ekonomik ve Politik İlişkiler" başlıklı oturumda; "Yeşilırmak Havza Gelişim Projesi" kapsamında bölgedeki yerleşme merkezlerinin kademelenmesi ve ilişkiler ağının belirlenmesi, değişen ekonomik ilişkilerin ve yeni ilişki ağlarının gözlenebilmesine olanak sağlayacak çalışma sunulacak. Ayrıca DOKAP ve Trabzon, DAP ve Erzurum ile GAP ve Diyarbakır Proje ve şehirlerinin bölgeleşen kentler sürecindeki gelişme eğilimlerini ortaya koyan, Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma Vakfı, ÇEKÜL öncülüğünde, kamu, özel ve sivil birlikteliği ile oluşturulan "Kelkit Platformu" aracılığı ile Gümüşhane Kelkit'ten doğan ve Tokat'ta Yeşilırmak ile birleşen Kelkit Irmağı boyunca 5 kent ve 16 belde yerleşim merkezini kapsayan bir alanda geliştirilen strateji ve politikalar ile projeleri ele alan, Erzurum-Erzincan-Bayburt bölgesine ilişkin yeni gelişme politikaları ve turizm gelişme modellerini tartışan bildiriler de bu oturumda yer alacak.

2. Gün (9 Kasım 2004) B Salonu

İkinci gün B Salonunda ilk olarak **"Dönüşümün Değerlendirilmesi ve Yeni Stratejiler"** başlıklı oturum yapılacak. Bu oturumda; Ankara kentinde 19 Mayıs Mahallesi, Altındağ Atilla Aktaş Mahallesi ve Çankaya Geçak Projelerinde ampirik çalışmalarla saptanan veriler ışığında izlenen yöntemlerin sonuçlarını çeşitli boyutlarda inceleyen bildiriler sunulacak. Ayrıca bugüne kadar yapılmış imar planı uygulamalarının toplumsal yansımalarını, mal sahibi, uygulayıcı, denetleyici, yargı mensubu ve yapımcı sivil toplum örgütlerinden oluşan kitle üzerinde değerlendiren, "kent" ve "kentleşme" kavramlarını, Türkiye için belirlenecek "kent" ve "il merkezi" kriterlerinin neler olabileceğini diğer ülkelerdeki durumlarla karşılaştırmalı olarak ele alan ve yerel yönetimlere ilişkin yasa tasarılarının oluşum sürecinde farklı toplumsal kesimlerin gösterdiği tepkiler incelenerek yasaların hangi aktörlere neler kazandıracağı/kaybettireceğini değerlendiren çalışmalar da bu oturumda tartışılacak.

"Bölgesel Eşitsizlik ve Sürdürülebilir Gelişme" başlıklı oturumda; Latin Amerika ülkelerinde deneyimlenen "Yerel Ekonomik Kalkınma" girişimlerinden bazıları incelenerek, Ankara'nın batısında yer alan Beypazarı İlçesi'nin dönüşüm hikayesini yerel kalkınma stratejisi çerçevesinde inceleyen çalışmalar sunulacak. Mekansal istatistik analizleri kullanılarak kentsel bölgenin boyutlarının sürdürülebilir gelişme kavramıyla açıklandığı çalışmalar yanısıra GAP'ın sosyo-ekonomik açıdan Türkiye'deki bölgelerarası eşitsizliğe olan etkisinin belirlendiği çalışmalar ile 30 yıl sonra Ağın ve Keban köylerinin yeniden sosyo-ekonomik durumlarını, zaman sürecinde karşılaştırmalı olarak ve Keban Barajı'nın söz konusu zaman sürecinde köylerde yarattığı değişimi inceleyen bildirilerde sunulacak.

"Yeni Toplumsal Örgütlenmeler, Aktörler ve Ağlar" başlıklı oturumda; kentsel kalkınmanın sürdürülebilirliğinin temel ilkeleri üzerinde durularak sürdürülebilir kalkınmayı bileşenlerine ayrıştırılarak inceleyen bildiri, Avrupa Birliğinin gerektirdiği kriterler ile Türkiye'ye özgü durumlar için yeni modeller üretme ve bugüne kadar çok büyük ölçüde yer verilmemiş olan toplum tabanlı yaklaşımlar geliştirmeye yönelik bildiri, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri ve turizm potansiyelleri dikkate alınarak birbirleriyle bir ağ oluşturabilecek yerleşimlerin saptanması üzerine bildiri ve Zeytinburnu Pilot Projesinin genel bir çerçevesinin çizildiği bildiri sunulacak.

"Yeni Toplumsal Katılım ve Örgütlenme Süreçleri" başlıklı oturumda; Kocaeli'nde halen yürütülmekte olan katılımlı stratejik planlama sürecini ve uygulanan planlama yönetimine yönelik bildiri, kentsel yenileme projelerinin gerçekleşmesinde

yer alan aktörlerin sorumluluk ile yasal düzlemdeki boyutunu değerlendiren ve Trabzon "Kunduracılar Caddesi Yenileme-Canlandırma Projesi" özelinde katılım açısından ele alan bildiri, kentli bireylerin toplumsal yaşama ve kurumsal yapısına katılım olanakları çerçevesinde yeni kent kültürünün bileşenleri ve bu kültürün mekansal etkileşimlerinin tariflenmesine ilişkin bildiri yer alacak.

3. Gün (10 Kasım 2004) A Salonu

Üçüncü gün A Salonunda **"Kent Merkezinin Dönüşümü"** başlıklı oturumda; İstanbul kent merkezi yakın çevresinde yer alan Dolapdere – Elmadağ yerleşim alanındaki sosyal, ekonomik ve mekansal değişimi inceleyen, kent-içi tarihi bölgelerde, değişen ekonomi-politika ve kentsel planlama yaklaşımlarını ele alan, coğrafi bilgi teknolojilerini kullanarak Maslak – Büyükdere aksındaki ofis alanlarının gelişimini ve aksta yer alan ofis alanlarının artışını inceleyen, İstanbul özelinde MİA'nın nasıl büyüdüğü, yayıldığı ve geliştiğinin sorgulandığı, Ankara Kızılay örneğinde konuttan işyerine dönüşümün mekandaki yansımalarının değerlendirildiği bildiriler sunulacak.

"Konut Alanlarının Dönüşümü" başlıklı oturumda; bölgelere ve illerdeki kentsel gelişmenin özelliğine göre konut sayısındaki farklılaşma ve kentsel bölgede gelişmenin yoğunluğu ile ikinci konut gelişmesinin etkilerinin tanımlandığı, İstanbul Metropoliten Alanında kapalı konut alanlarının çeşitli boyutları ile ele alındığı, İstanbul'da yer alan korumalı yerleşmelerin üretim ve pazarlama süreçlerini değerlendiren çalışmalar sunulacak.

Üçüncü gün A Salonunda şehir ve bölge planlama eğitimi veren üniversitelerin öğrenci temsilcilerinin yer aldığı öğrenci paneli yapılacak. Ayrıca oturum başkanlarının katıldığı Kolokyum Değerlendirme Paneli ile, kolokyumun genel bir tartışması yapılacak.

3. Gün (10 Kasım 2004) B Salonu

Üçüncü gün B Salonunda **"Kentsel Değişim ve Dönüşüm Örnekleri"** başlıklı oturumda; Mersin kenti farklı boyutları ile ele alınıp irdelenerek ülkemiz için bir model olmasının yollarını araştıran ve bu konuda bazı perspektifler geliştiren ve öneriler sunan bildiri, Konya kentinin geçirdiği fiziki dönüşümler irdelenerek, küresel ve yerel dinamiklerin bu dönüşümlere katkısının sorgulandığı bildiri, İzmir'in şehirleşme etkileşim alanında mekansal stratejilerin oluşumunu etkileyen temel faktörleri ele alan bildiri, İzmir sermayesinin sektörel ve mekansal farklılıklar bazında çözümlenmesine yönelik bildiri ile İstanbul Metropoliten Alan ve bu alandaki yapısal değişimi içeren bildiri yer alacak.

"Kentsel ve Bölgesel/Yerel Örnekler ve Modeller" başlıklı oturumda sunulacak bildirilerde Erzurum, Erzincan ve Bayburt illerini kapsayan Erzurum Bölgesinde ekonomik, toplumsal ve mekansal örgütlenme için tasarlanan bölge planı ele alınacak, toplumsal sinerjinin gelişimine uygun zemin sağlayabilme durumu değerlendirilecek, bu bölgenin yerel potansiyellerini ortaya çıkaracak bir sanayi örgütlenme modelinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar aktarılacak, bugünü ve yarını ile Yozgat'ın değişimi ve dönüşüm süreçleri ortaya konulacak.

3. Gün (10 Kasım 2004) D Salonu

Üçüncü gün D Salonunda **"Yeni Teknolojiler ve Mekansal Dönüşüm "** başlıklı oturumda; Türkiye'deki illerin iletişim altyapısına bağlı olarak sosyal ve ekonomik göstergeleri ile yapılmış bir uygulama çalışması çerçevesinde entegrasyon süreci açısından illerin durumunun ortaya konulabileceğini açıklayan bildiri, teknoparklar örneğinden hareketle buluşcu üretim kapasitesini genel olarak dünya ülkelerinde ve özel olarak Türkiye'de irdeleyen bildiri, AR-GE kullanan ve yeni teknolojilerle uyumlu üretim yapan işletmelerin, metropoliten kentlerin büyümesinde, farklılaşmasında ve yeni mekan organizasyonunda aldıkları veya alacakları rollerin neler olduğunu açıklayan bildiri, teknoloji ile ilgili mallara olan talebin ve İnternet üzerinden yapılan alışverişlerin İnternet'in alışveriş amaçlı yolculuk üretimine ölçülebilir etkisinin ortaya konulduğu bildiri yer alacak.

"Kentsel Dönüşüm ve Yoksulluk" başlıklı oturumda sunulan bildirilerde; "zorunlu göç" ile birlikte ortaya çıkan yoksulluk Diyarbakır bağlamında ortaya konulacak, İzmir'in demografik değişimi, istihdam yaratma özellikleri, kent dokusu ve sosyal yapısındaki değişimleri ele alınacak, kent yoksullarının ekonomik krizden nasıl etkilendikleri Ankara örneğinde incelenecek.

Tekeli onuruna Dünya Şehircilik Günü Kolokyumu

Dünya Şehircilik günü 28'nci kolokyumuna bu sene ODTÜ ev sahipliği yapacak. Bunun nedeni, Tekeli'nin 6 Kasım'da emekliye ayrılacak olması. Kolokyumda, küreselleşme ve kent kavramı ve küreselleşmenin Türkiye kentlerindeki yansıması tartışılacak.

Dünya Şehircilik günü 28'nci kolokyumuna bu sene ODTÜ ev sahipliği yapacak. "Değişen Dönüşen Kent ve Bölge" konulu kolokyum 8-9-10 Kasım 2004 tarihleri arasında ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenecek. Çeşitli üniversitelerin ve kurumların ev sahipliği yapmak istediği toplantının, Prof. Dr. İlhan Tekeli'nin emekliye ayrılacak olmasından dolayı ODTÜ'de yapılmasına karar verildiği kaydedildi.

Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu, başta kent ve bölgeyle ilgili çalışmalar ve planlama yaklaşımları olmak üzere çok sayıda akademik disiplinin ilgi alanına giren konularda katkılarda bulunmasıyle ilgili olarak yapılan açıklamada, son yirmi yılda; küreselleşme ile birlikte yaşanan değişim ve dönüşümün kaçınılmaz olarak tüm toplumsal dinamiklerin merkezine yerleştiği belirtildi ve "kentler; ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal ve mekansal sorun ve süreçlerin odaklarına dönüştü. Kentler bir yandan bütünleştirici bir yandan da ayrıştırıcı süreçleri yaşamaktadır. Bu dinamikler bağlamında kentleri geleneksel tanımlar çerçevesi içinde anlamak ve kavramsallaştırmak olanağı kalmamıştır. 21. yüzyıl başlarında bu oluşumu kavramak amacıyla geliştirilen yaklaşımlar küreselleşme olarak adlandırılan süreç

Prof. Dr. İlhan Tekeli

ortadan kaldırması, varolan kentlerin yeniden yapılanmasına ve yeni coğrafyaların belirmesine neden olmuştur. Bu süreçle önce "dünya-kenti" daha sonra da "küresel-kent" kavramı bilimsel yazına girmiştir"denildi.

Açıklamada, "geçmişte bir merkez etrafında gelişen kentlerin giderek büyüyen çok merkezli, aracılığı ile küresel sistemle bütünleşirken, bazı kentlerin bu sürece eklemlenemediğinin belirtildiği açıklamada, "Küresel sisteme eklemlenebilen İstanbul gibi kentler bir yandan sermaye akışının getirisinden faydalanırken bir yandan da yaşanabilir bir kent olmak için gerekli teknik ve sosyal alt yapıya yeterli düzeyde sahip olmadıkları halde sermaye akışından bu eksikliklerini gidermek yönünde yete-

Gazete Ankara, 23-29 Temmuz 2004

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 28. KOLOKYUMU

DEĞİŞEN-DÖNÜŞEN KENT ve BÖLGE PROGRAMI

1. GÜN – 8 KASIM 2004 (Kemal Kurdaş Salonu)

09.30 – 10.20 AÇILIŞ KONUŞMALARI

10.20 – 10.30 DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ BİLDİRGESİ
TMMOB Şehir Plancıları Odası

TEMATİK SUNUŞLAR
Oturum Başkanı: *Ayda ERAYDIN*

10.30 – 11.10 Urban and Regional Economics on New Pathways
Peter NIJKAMP

11.10 – 11.30 Ara

11.30 – 12.10 Global City – Regions: Implications for Planning Theory and Practice
Edward SOJA

12.10 – 12.50 Türkiye'de Kent – Bölgeleri Üzerine Düşünmek
İlhan TEKELİ

13.00 – 14.00 Öğle Arası

SN. İLHAN TEKELİ'NİN ESERLERİ ÜZERİNE SUNUŞLAR
Oturum Başkanı: *Ali TÜREL*

14.00 – 14.30 Sosyal Sistemin Fiziki Mekandaki Organizasyonundan Bölgesel
Adanmışlık Kuramına
Ayda ERAYDIN

14.30 – 15.00 Yapılanma ve Kent Kuramları; 'Mekansal Çerçeve' Kavramının
Potansiyel Katkıları Üzerine
Murat GÜVENÇ

15.00 – 15.20 Ara

15.20 – 15.50 Kentler ve Birlikte Tüketim: Cumhuriyetin İlk Yıllarında Uygulanan
Politikalar ve Örgütlenmeler
Gülden BERKMAN

15.50 – 16.20 Kent ve Demokrasi: Bir Projenin Dönüşümü
Tarık ŞENGÜL

16.20 – 16.50 Dünya Şehircilik Günleri ve İlhan Tekeli
Aykut KARAMAN, Fatma ÜNSAL, Hürriyet ÖĞDÜL, Kevser ÜSTÜNDAĞ

16.50 – 17.10 Şehir Plancıları Odası ve İlhan Tekeli
TMMOB Şehir Plancıları Odası

17.10 – 17.30 ÖDÜL TÖRENİ

18.00 – 20.00 KOKTEYL

2. GÜN – 9 KASIM 2004 (A Salonu)

09.30 - 11.10 KENTSEL BÖLGELERİN OLUŞUMU
Oturum Başkanı: *Zekai GÖRGÜLÜ*

Küreselleşme Etkisi İle Metropoliten Alanların Bölgesel Şehir Alanlarına Olası Kimlik Dönüşümü, Planlama ve Araçları Üzerine
Zeki Kamil ÜLKENLİ

Türkiyede Bölgelerarası Eşitsizlik ve İç Göç Hareketlerinin Etkileşimi
Ferhan GEZİCİ, Berna KESKİN

Türkiye'de İmalat Sanayinin Mekansal Organizasyonunun Tarihsel Değişim Sürecinde Bölge-Kentlerin Değişen Rolü
N. Tunga KÖROĞLU, Bilge Armatlı KÖROĞLU

Niteliksiz Bölgeleşme ve Küresel Sisteme Eklemlenememe Sorunu: Anadoluda bir Siyasal Bölge Kent Olarak Ankara
Savaş Zafer ŞAHİN

11.10 - 11.30 Ara

11.30 - 13.00 YENİ KURAMSAL YAKLAŞIMLAR, TANIMLAR, UYGULAMALAR, PLANLAMA PRATİKLERİ
Oturum Başkanı: *Sevgi AKTÜRE*

Değişen - Dönüşen Bilim ve Gerçeklikler Karşısında Planlama ve Temsil Sorunsalı
Buğra GÖKÇE

Hangi Planlama? Küreselleşen Kentler, Yerelleşen Planlama
Yeşeren ELİÇİN

Bölge Planlamanın İdeolojisi / Güncellenmiş Ulusal Bölge Planlama Stratejilerine Doğru Bir Sistem Yaklaşımı
Tuğrul KIRMIZI

Avrupa Şehirlerinin Kentsel Dönüşüm Sorunları ve Türkiye'de Oluşacak Olan Sorunlara Genel Bakış
Mustafa ERGEN

13.00 - 14.00 Öğle Arası

14.00 - 16.00 EKLENEN/EKLENEMEYEN KENTLER ve BÖLGELER
Oturum Başkanı: *Handan TÜRKOĞLU*

GAP Bölgesinde Tarihi Kent(ler)in Hikayesi: Kültürel ve Mekansal Yok Oluşun Son Yıllardaki Serencamı
Kamuran SAMİ

Küreselleşme - Yerelleşme Diyalektiğinde; "Olmayan Kent"
Evrim ÖZKAN

Türkiye'de Bölgelerin Ekonomik Göstergeler Işığında Gelişmişlik Düzeyinin Değerlendirilmesi (1985-2000)
Özer KARAKAYACI

Desakota; Kentsel Bölge İçinde Gri Bölgeler
Hürriyet ÖĞDÜL

16.00 - 16.20 Ara

16.20 - 18.00 YENİ BÖLGESEL EKONOMİK ve POLİTİK İLİŞKİLER
Oturum Başkanı: *Tansı ŞENYAPILI*

Yerleşme Kademelerinin Belirlenmesi ve Yeşilırmak Havzası Yerleşme Merkezleri Sistemi
Hüseyin ÇİÇEK

Kentleşen Bölgeler Kapsamında Diyarbakır, Erzurum, Trabzon ve Bölgesel Etkileşimler
M. Oğuz SİNEMİLLİOĞLU

Havza Ölçeğinde Stratejik Planlama ve Kalkınma: 'Kelkit Platformu' Örneği *A. Faruk GÖKSU*

Sürdürülebilir Bölgesel Kalkınma ve Turizm
Ayfer YAZGAN GÜL, Oya AKIN

2. GÜN – 9 KASIM 2004 (Paralel Oturum - B Salonu)

09.30 - 11.10 DÖNÜŞÜMÜN DEĞERLENDİRİLMESİ ve YENİ STRATEJİLER
Oturum Başkanı: *Semahat ÖZDEMİR*

Kentsel Dönüşüm: Başarı mı? Hata mı?
Feral EKE, Aysu UĞURLAR

Kentsel Dönüşüm Sürecinde İmar Planı Uygulamalarının Sonuçları Üzerine Bir Değerlendirme
Şaban İNAM, Tayfun ÇAY, Fatih İŞCAN

Değişen Dünya Düzeni İçinde Türkiye'de "Kent" ve "Kentleşme" Kriterlerinin Belirlenmesi
Gökçen KILINÇ

Kamu Yönetimi ve Mahalli İdareler Reformlarında Yasa Yapım Süreci ve Güç İlişkileri
Elvan GÜLÖKSÜZ

11.10 - 11.30 Ara

11.30 - 13.00 BÖLGESEL EŞİTSİZLİK ve SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞME
Oturum Başkanı: *Tamer GÖK*

Yerel Ekonomik Kalkınma ve Kentsel Dönüşüm
Tanyel Özelçi ECERAL

Kentsel Büyümenin ve Çevresinde Sürdürülebilir Gelişme Göstergelerinin Farklılaşmasıyla Belirlenebilen Kentsel Bölgeler
Levent ÖZAYDIN

Güneydoğu Anadolu Projesi'nin Türkiye'deki Bölgesel Eşitsizliğe Olan Etkisi
Ayşe GEDİK, Sibel SÜER TOYBIYIK

30 Yıl Sonra Keban ve Ağın Köylerinin Sosyo-Ekonomik Durumu
Birsen GÖKÇE

13.00 - 14.00 Öğle Arası

14.00 - 16.00 YENİ TOPLUMSAL ÖRGÜTLENMELER, AKTÖRLER ve AĞLAR
Oturum Başkanı: *Serap KAYASÜ*
Küresel - Yerelleşme Sürecinde Kentsel Kalkınmanın Önemi ve Sürdürülebilirliği: Kentsel Dinamikler ve Katılımcılık Açısından Genel Bir Bakış
Nuri Erkin BAŞER
AB'nin Toplum Tabanlı Kentsel Dönüşüme Yaklaşımı ve Türkiye'deki Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliği
Aylin ŞAHİNGÜR, Burcu MÜDERRİSOĞLU, Hürrem Betül LEVENT
Implementing Urban Regeneration in London: The Role of Community Development Trusts
Arzu KOCABAŞ
Bölgesel Kalkınmada Şehirlerarası Ağ Davranışına Dayalı Turizm Gelişimi
Hale ÇIRACI, Ebru KERİMOĞLU
Zeytinburnu Pilot Projesi: Kentsel ve Bölgesel Mekanda Dönüşüm Bağlamında Bir Uygulama Örneği
Filiz ATAY, Ayşe GÖKBAYRAK, Züleyha BAYTOK

16.00 - 16.20 Ara

16.20 - 18.00 YENİ TOPLUMSAL KATILIM ve ÖRGÜTLENME SÜREÇLERİ
Oturum Başkanı: *Sevin OSMAY*
Kocaeli Katılımlı Stratejik Planlaması; Büyük Ölçekli Sistemlerde Eylem Araştırması
Anlı ATAÖV
Retrofitting Private Housing: Some Implications for Turkish Cities of Fifty Years UK Experience
Michael S. GIBSON
Kentsel Yenileme - Canlandırma Projesinde Katılımın Değerlendirmesi ve Trabzon Örneği
Zeynep YILMAZ
Travmatik Kentleşme Siyasetinin Yeni Kentli Kabulleri ve Olası Kent Kültürü Kurgusu
Funda ERKAL

3. GÜN – 10 KASIM 2004 (A Salonu)

11.00 - 13.00 KENT MERKEZİNİN DÖNÜŞÜMÜ
Oturum Başkanı: *Baykan GÜNAY*
İstanbul Şehir Merkezi Yakın Çevresindeki Konut Alanlarında Sürdürülebilir Mekansal Gelişimin Değerlendirilmesi
Nilgün ERGUN, Reyhan YİĞİTER
1980 Sonrası Kentsel Dönüşüm Sürecinde Küresel Perspektiften İstanbul Örneği: Kent İçi Tarihi Alanların Yeniden Üretim Modelleri
Ebru GÜRLER
İstanbul Kent Merkezinin Dönüşümü ve Finans Merkezlerindeki Ofis Alanlarının Gelişimi Maslak Büyükdere Aksı
Ceren ERCOŞKUN, Özge YALÇINER
İstanbul Merkezi İş Alanının Gelişimi – Değişimi
Mehmet ÇAKILCIOĞLU
Şehirlerin Gelişimi, Değişim ve Dönüşümüne Yönelik Müdahale Biçimleri ve Araçlarının Yeniden Düşünülmesi ve Yapılandırılması: Konuttan İşyerine Dönüşüm Sürecinin Ankara - Kızılay Örneğinde Araştırılması
Asım Mustafa AYTEN

13.00 - 14.00 Öğle Arası

14.00 - 15.40 KONUT ALANLARININ DÖNÜŞÜMÜ
Oturum Başkanı: *Orhan KUNTAY*
Türkiye'de İllere Göre Konut Üretiminin Farklılaşması
Ali TÜREL
İstanbul'un Değişen Yüzü: Korumalı Yerleşmeler
Tüzin Baycan LEVENT, Aliye Ahu GÜLÜMSER
Yeni Kentsel Ayrışmalar, Kapalı Yerleşimler ve Özelleştirilen Kentsel - Kamusal Mekan: İstanbul Örneği
Hatice KURTULUŞ

15.40 - 16.00 Ara

16.00 - 17.30 ÖĞRENCİ PANELİ
Oturum Başkanı: *E. Serdar KARADUMAN*

17.30 - 17.40 Ara

17.40 - 19.00 KOLOKYUM DEĞERLENDİRME PANELİ
Oturum Başkanı: *Erhan DEMİRDİZEN*

3. GÜN – 10 KASIM 2004 (Paralel Oturum - B Salonu)

11.00 - 13.00 KENTSEL DEĞİŞİM ve DÖNÜŞÜM ÖRNEKLERİ
Oturum Başkanı: *Aykut KARAMAN*
Yerelleşme ve Kentleşme Bağlamında Bir Kent: Mersin
Ahmet ÖZER
Globalleşmenin Geleneksel Konya Kent Formu Gelişim Sürecine Etkileri
Çiğdem ÇİFTÇİ, Serhat YENİCE
İzmir'de Yerel Mekansal Dönüşümlerin Küresel Parametreleri
M. Yıldırım ORAL
İzmir Sermayesinin Sektörel ve Mekansal Temelde İrdelenmesi
Saygın İKİZ
İstanbul Metropoliten Alanı ve Bu Alanda Yaşanan Yapısal Değişim
Zekai AKAY, Sinan ÇETİZ, Semra KALKAN

13.00 - 14.00 Öğle Arası

14.00 - 15.40 KENTSEL ve BÖLGESEL / YEREL ÖRNEKLER ve MODELLER
Oturum Başkanı: *Özcan ALTABAN*
Gelişmemiş Bir Bölgede Yarışmacı, Yerel ve Sürdürülebilir Bir Bölge Planı Arayışı: Erzurum - Erzincan - Bayburt Bölge Planı
Ayşe Nur ÖKTEN, Betül ŞENGEZER, İclal DİNÇER
Bölge Kalkınması İçin Sinerjik Yönetim Modeli, Örnek Alan: Erzurum - Erzincan - Bayburt (İBBS Düzey2)
Nazire DİKER ÇAMLIBEL
Az Gelişmiş Bir Bölgede Sanayi Örgütlenmesi: "Erzurum Alt Bölgesi Örneği"
Yiğit EVREN, Tuba İnal ÇEKİÇ, Ebru SEÇKİN
Kendini Dönüştüremeyen Kent: Yozgat
Nurgül PAKSOY

3. GÜN – 10 KASIM 2004 (Paralel Oturum - D Salonu)

11.00 - 13.00 YENİ TEKNOLOJİLER ve MEKANSAL DÖNÜŞÜM
Oturum Başkanı: *Hülya KOÇ*
İletişim Altyapısının Kentsel ve Bölgesel Ağlardaki Yeri, Türkiye Uygulaması
Kenan GÖÇER
Küresel Sisteme Entegrasyonda Teknoloji ve Bilgi Üretiminin Mekansal Yığılma Noktaları: Teknoparklar
Çiğdem VAROL, Aydan SAT, Aslı Gürel ÜÇER, Gülsen YILMAZ
İstanbul Metropoliten Alanında Dönüşüm ve Gelişmeyi Yönlendiren Araç Olarak Ar-Ge ve Teknoloji Kullanımı
Cengiz GİRİTLİOĞLU, Ayşe Şebnem YÜZER
İnternette Alışverişin Kentin Ekonomik ve Fiziksel Değişim ve Dönüşümüne Etkisi
Kemal Mert ÇUBUKÇU

13.00 - 14.00 Öğle Arası

14.00 - 15.40 KENTSEL DÖNÜŞÜM ve YOKSULLUK
Oturum Başkanı: *Çağatay KESKİNOK*
Kentlerde Yeni Yoksulluk Alanları: Zorunlu Göç İle Oluşan Gecekondu Bölgeleri: Diyarbakır Örneği
Rüstem ERKAN
Küreselleşme Sürecinde Kentsel İstihdam ve Sosyal Yapıdaki Değişimler: İzmir Örneği
Ercan TATLIDİL
Ekonomik Krizler Karşısında Ankaralı Yoksulların Yaşam Stratejileri
Hüseyin GÜL, Songül SALLAN GÜL

7. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL YAPILDI

"Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmelik"i ile ilgili olarak 9 Ekim 2004 tarihinde İTÜ Evi Toplantı Salonunda 7. Olağanüstü Genel Kurulu toplandı. Genel Kurulun açılışı için üye katılım yeter sayısının sağlandığı tespit edilerek Oda Başkanı Erhan Demirdizen tarafından oturum açıldı.

Divan seçimlerine geçildi. Divan Başkanlığı'na Esin Mıhçı tek aday olarak gösterildi ve oybirliği ile seçildi. Divan Başkan Yardımcılığına Eser Atak önerildi ve oybirliğiyle seçildi. Divan Kurulu Yazmanlıklarına Münevver Coşkun, Özge Yabancı önerildiler ve oybirliğiyle seçildiler. Yönetim Kurulu adına açılış konuşmasını Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen yaptı. Demirdizen; Yönetmelik ile ilgili olarak yapılacak görüşmelerin, serbest meslek alanımızın önümüzdeki yıllarda hangi kurallara tabii olacağını belirlemesi açısından önemli olduğunu belirtti ve sadece öznel durumumuz açısından değil, çalışma ortamımızı etkileyen gelişmeler açısından da yönetmeliğin gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. Şehir planlama mesleğinin kamu kurumlarında olduğu gibi, serbest çalışma ortamlarında da kamu hizmeti niteliğinde olduğunu, Oda düzenlemelerine bu noktadan yaklaşılması gerektiğini vurguladı. Demirdizen konuşmasında, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca İstanbul'da gerçekleştirilen Deprem Şurası ile ilgili izlenimlerini, Kasım ayında Ankara'da yapılacak Dünya Şehircilik Kolokyumu konusunun konuları ile Çevre ve Orman Bakanlığı'na yapılan ziyareti aktardı. 2007 yılında şehir planlama mesleğinin Mesleki Yeterlilik Yasası kapsamına alınacağını belirterek bu konu üzerinde yoğunlaşmamız gerektiği üzerinde durdu. "Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmelik" ile ilgili olarak açılan davalardan, alınan Rekabet Kurulu kararları sürecinden bahsetti ve Yönetmeliğin yargı tarafından da tescil edildiğini ifade etti. Daha sonra Genel Kurul çalışma komisyonlarının belirlenmesine geçildi. Komisyonun Ümit Nevzat Uğurel, Yaser Gündüz, Aynur Yasemin Çakır, Ali Rıza Nurhan, E. Serdar Karaduman, Aydeniz Özüer ve Cüneyt Erginkaya'dan oluşması oylanarak oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun oluşturulması ve verilen aradan sonra Genel Kurulun Gündem maddelerinin görüşülmesine geçildi.

Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği'ne İlişkin Değişiklik Önerilerinin Görüşülmesi

Görüşmeler değişiklik olan maddelerin komisyon tarafından okunmasıyla başladı.

"Amaç, Tanım ve Kısaltmalar" İle İlgili Düzenlemeler

Komisyonun, anılan Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinin (a) bendinde yer alan *"Tüzük"* ibaresinin çıkarılmasına ilişkin önerisi okundu ve oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun anılan Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinin (d) bendinin sonuna *"ve bunlarla ilgili bedelleri belirlemek"* ifadesinin eklenmesi önerisi okunarak oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinin (e) bendinin *"Serbest Şehircilik Hizmetleri üreten gerçek ve tüzel kişiler ve kuruluşlarda ücretli çalışan meslektaşların ve stajyerlerin haklarını* ***ve sorumluluklarını*** *tanımlamak,"* biçiminde değiştirilmesi yönündeki önerisi oylanarak oybirliği ile kabul edildi. Bu değişiklikle birlikte anılan yönetmeliğin diğer maddelerinde yer alan ancak amaç maddesinde yer almayan "sorumluluk" ifadesi eklenmiş oldu.

Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinin (f) bendinin *"Üretilecek Serbest Şehircilik Hizmetleri için en az ücretleri* ***ve diğer ücretleri belirlemek*** *ve mesleki denetimini sağlamak,"* olarak değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi. Bu öneri üzerine Çetin Yarlıgan tarafından yazılı aykırı önerge sunuldu. Çetin Yarlıgan tarafından sunulan aykırı önerge 1. maddenin (f) bendinin değiştirilerek 4. maddenin (t) bendi olarak düzenlenmesi yönündeydi: "Tavsiye niteliğinde ücret: Plan, Yöre katsayıları ve birim değerler kullanılarak elde edilen ve kamu kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerin bilgisine sunulan ücret." şeklinde aykırı önerge üzerine Genel Kurulda konu tartışıldı ve komisyon ile önerge sahibi önerisini geri çekti ve maddede herhangi bir değişiklik yapılmadı.

Komisyon tarafından yönetmeliğin "Kapsam ve İstisnalar" başlıklı 2. maddesinin 2. bendinin *"****Kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar*** *için yapılan Serbest Şehircilik Hizmetleri,* ***Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulunun alacağı karar ile*** *Yönetmeliğin En Az Ücret hükümleri dışında tutulabilir."* şekilde değiştirilmesi önerildi: Öneri oylandı ve 1 çekimser oy ile oyçokluğuyla kabul edildi.

Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (e) bendinde yer alan *"işletmecilik"* ibaresinin çıkarılması önerisi komisyon tarafından okundu ve öneri oybirliği ile kabul edildi.

Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar "başlıklı 4. maddesinin (f) bendinin "Yetkili Serbest Şehirci (YSŞ): Mesleği yapmak üzere Odaya büro kayıt ve tescilini yaptırmış imar planı yapmaya yetkili ücretli, sözleşmeli ya da ortak kişiyi," olarak değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi. Necati Uyar söz konusu maddenin değiştirilmemesi gerektiği, Mimarlar Odasının dava açtığını ve bu madde geçen "mimar" kelimesi hariç diğerlerin Danıştay tarafından iptal edildiği, mimarlarla ortak olan meslektaşlarımızın olduğu ve bunların zor durumda kalacağı, ücretli, sözleşmeli ve ortak kişi ifadelerin açık olmadığını belirterek yürürlükteki maddenin aynen kalması yönünde görüşlerini ifade etti. Ahmet Turgut "yetkili serbest şehirci" ifadesinde geçen "şehirci" ifadesinin düzeltilmesi gerektiğini, gelen öneride büroların sadece imar planı yapan bürolar gibi algılandığını, "mimar" ifadesinin geçmesinin de sakıncalarından bahsederek önerinin çekilmesini, yeniden düzenleme yapılması gerektiğini belirtti. Söz alan Ege Yıldırım ise "mimar" ifadesinin çıkarılmasına gerek bulunmadığı, yanlış anlamalara yol açabilecek ifadelerin düzeltilmesi gereğini ifade etti. Nevzat Uğurel ise ortaya çıkan

konuşmalar sonucunda maddenin yeniden düzenlenebileceğini, mimarın yetkili serbest şehirci olarak tanımlanmasının rahatsız edici olduğunu belirterek kendi önerisini sundu. Yaser Gündüz komisyon sözcüsü olarak söz alarak komisyonun önerisini geri çektiğini belirtti. Ü. Nevzat Uğurel tarafından verilen aykırı önerge sunuldu. Aykırı önergeye göre maddenin "Yetkili Serbest Şehirci (YSŞ): Serbest şehircilik hizmetlerinin tamamını veya bir kısmını yapmaya yetkili, odaya büro kayıt ve tescilini yaptırmış ücretli, sözleşmeli ya da ortak kişiyi" olarak düzenlenmesi önerildi. Ü. Nevzat Uğurel'in aykırı önergesi oyçokluğu ile reddedildi. Madde yürürlükteki haliyle kaldı.

Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (g) bendinin *"Serbest Şehircilik Bürosu (SŞB): Serbest Şehircilik Hizmeti yapmak* ***üzere odaya kayıt ve tescilini yaptırmış****, amacı, konusu ve kuruluş yapısı Serbest Şehircilik Hizmeti yapmaya uygun, vergiye tabi kişi ve kuruluşları"* şeklinde değiştirilmesi önerisi komisyon tarafından okundu ve öneri oylanarak, oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından okunan, anılan Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (h) bendinin *"Serbest Şehircilik Bürosu Kayıt Belgesi (BKB): Yönetmelikte belirlenen belgeler karşılığı, Serbest Şehircilik Bürosuna onaylı olduğu yıl için geçerli olmak üzere verilen, işyerinin görünen bir yerine asılacak olan, üzerinde* ***yetkili serbest şehircilerinin*** *isimlerinin yazılı olduğu, Serbest Şehircilik Bürosunun Odaya kayıtlı ve Oda denetiminde olduğunu bildiren, sıra numarası Oda kütük defterine kayıtlı, onaylı belgeyi"* olarak değiştirilmesi önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (ı) bendinin *"Büro Tescil Belgesi (BTB): Serbest Şehircilik Bürosunun Serbest Şehircilik Hizmetini yapmaya yetkili olduğunu belirten, ücret karşılığı verilen, Yetkili Serbest Şehircisinin is****minin****, **belgenin** geçerlilik süresi****nin****, hangi makama, ne için verildiği****nin*** *de üzerinde yazılı* ***olduğu*** *belgeyi,"* şekilde değiştirilmesi önerildi. Öneri oylanarak oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun, Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (i) bendinin *"Stajyer: Şehir ve Bölge Planlama bölümü öğrencisi olan ve öğreniminin bir parçası olarak, Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli olarak mesleki konularda çalışmalar yapan kişiyi,"* olarak değiştirilmesi önerisi oybirliği ile kabul edildi. Bu değişiklikle yürürlükteki yönetmelikte yer alan "...ilgili yönetmeliklerde tanımlanan süreler içinde..." ifadesi çıkarılmış oldu.

Komisyon tarafından yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (j) bendinin "Ücretli, Sözleşmeli Şehirci: Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli olarak ya da belirli bir iş süresince iş akdi ile çalışan Oda üyesi," olarak değiştirilmesi önerildi. Necati Uyar söz konusu fıkrada geçen sözleşmenin aslında taşeronluk olduğunu, belli bir süre içinde çalışılmasının sakıncaları bulunduğunu belirterek itiraz etti. Ahmet Turgut'ta belli süreler için çalışılsa da çalışan plancının sigortasının yapılmasının gerektiği ve ayrıca süre belirtilmesine gerek bulunmadığını, fıkrada taşeronluk anlamının çıkmadığını ve taşeronluğun mevzuatta tanımlı olduğunu ifade etti. Ülker Barlas söz alarak şehirci ifadelerin çıkarılması gerektiği söyledi. Remzi Sönmez komisyonun önerisini olumlu bulduğunu ve TMMOB yönetmeliklerinde benzer ifadelerin yer aldığını belirtti. Komisyon yapılan tartışmalar sonucunda önerisini yeniden şu şekilde formüle etti: *"Ücretli Şehirci: Serbest Şehircilik Bürosunda iş akdi ile ücretli olarak çalışan Oda üyesi"*. Ardından Remzi Sönmez komisyonun ilk önerisini aykırı önerge olarak sundu. Remzi Sönmez'in aykırı öngergesi oyçokluğu ile reddedildi. Komisyonun önerisi 2 çekimser oy ile oyçokluğuyla kabul edildi.

Komisyon Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (k) bendinde yer alan *"haksız rekabeti önlemek"* ifadesinin çıkarılması önerisini sundu. Öneri oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinde (ş) bendi. *"ş) Mesleki Denetim Görevlisi: Görevleri mesleki denetim Yönergesinde belirlenen Hizmet İçi Eğitim Seminerinden geçmiş ve Yönetim Kurulunca Mesleki Denetim Uygulaması yapmak üzere atanmış Oda Üyesi"* şeklinde önerildi ve komisyonun önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Yönetmeliğin "Tanım ve Kısaltmalar" başlıklı 4. maddesi (t) bendi olarak yeniden düzenlemesinin yapılması konusunda Çetin Yarlıgan'nın sunduğu aykırı önerge üzerine komisyon önergeyi genel kurula sundu. Aykırı önerge şu sekildeydi: "t) Tavsiye Niteliğindeki Ücretler: Plan, yöre katsayıları ve birim değerler kullanılarak elde edilen ve kamu kuruluşları ile özel ve tüzel kişilerin bilgisine sunulan ücret." Genel Kurulda yapılan tartışmalar sonucunda komisyon ve önerge sahibi 4. maddenin (t) bendi olarak önerilen maddenin geri çekilmesi konusundaki kararını bildirdi.

Erhan Demirdizen, Ahmet Turgut, Neslihan Palaoğlu, İzzet Sarıboğa, Necati Uyar, Yıldız Okçuoğlu, Çetin Yarlıgan, Nevzat Uğurel, Cüneyt Erginkaya, Ali Rıza Nurhan, Serdar Karaduman,

Murat Yazıcı, Nevzat Can söz konusu fıkra ile ilgili görüşlerini ilettiler. Tavsiye niteliğinde bedel belirlemeye gerek bulunup bulunmadığı, bu konularda yönetim kuruluna yetki verilmesi konusu, Kamu İhale Kanunu hükümleri uyarınca birim fiyatın belirlenmesi gerektiği, tek tarifenin gerekli olduğu, tablolar arasındaki fiyat farklarının yüksek olduğu, var olan düzenlemenin devam etmesi gerektiği, fatura denetiminin uygulanması, en az ücret uygulamasının getirdiği olanaklar ve kısıtlamalar, TMMOB yönetmelikleri ve KDV Kanunu'nda yer alan hükümler hususunda farklı görüşler ve öneriler dile getirildi.

"Kayıt ve Tescil" İle İlgili Düzenlemeler

Komisyonun Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İçin Yeterlilik Koşulları" başlıklı 5. maddesinin 1. bendinin *"Serbest Şehircilik Bürosu, Serbest Şehircilik Hizmetini yürütmek için,* ***vergi kayıt tarihinden itibaren 30 gün içinde*** *tescil ve kaydını yaptırmak zorundadır."* şeklinde değiştirilmesine ilişkin önerisi oylanarak, oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun, Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İçin Yeterlilik Koşulları" başlıklı 5. maddesinin (a) bendinin ***"****a) Aşağıdaki koşulları taşıyan kişi ve kuruluşlar Serbest Şehircilik Bürosu olarak kayıt ve tescil edilir. Serbest meslek erbabının tabi olduğu vergi sistemine kayıtlı Yetkili Serbest Şehirci ve bunların kurdukları adi ortaklıklar, Sermaye şirketlerinde, ana sözleşmelerinde yazılı amaç ve konusu Serbest Şehircilik Hizmeti yapmaya uygun olan, diğer faaliyetleri Serbest Şehircilik Hizmeti yapmaya mesleki etik açısından engel oluşturmayan, Serbest Şehircilik Hizmeti faaliyetlerini yapmaya yeterli donanıma sahip olanlardan; sermayelerinin %51'i Yetkili Serbest Şehirciye ait olan şirketler ya da tüm şirket ortaklarının* ***TMMOB üyesi olması halinde Yetkili Serbest Şehircinin hisselerinin ortakların kayıtlı olduğu Oda sayısına bölümünden az olmadığı şirketler."*** şeklinde değiştirilmesi önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İçin Yeterlilik Koşulları" başlıklı 5. maddesinin (d) bendinin *"d) Bir Yetkili Serbest Şehirci gerçek kişi olarak yaptıracağı Serbest Şehircilik Bürosu kayıt ve tescil işlemi dışında yalnızca bir şirket veya kuruluşta* ***ya da aynı ortaklarla birden fazla şirkette*** *Yetkili Serbest Şehirci olarak görev alabilir. Bu şekilde* ***birden fazla*** *Serbest Şehircilik Bürosunda Yetkili Serbest Şehirci olarak görev alan kişilerin bütün Serbest Şehircilik Bürolarının kayıt, tescil ve tescil yenileme işlemini aynı anda yaptırması zorunludur."* şeklinde değiştirilmesini önerdi ve öneri oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun, Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İçin Yeterlilik Koşulları" başlıklı 5. maddesinin (e) bendinin iptaline ilişkin önerisi, oybirliği ile kabul edildi.

Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (b) bendinin *"b) Yetkili Serbest şehirciler için, statüsüne uygun imza sirküleri, sosyal güvenlik kuruluşu belgesi, gereğinde ilgili Bakanlık tarafından verilen İmar Planı Yapımı Yeterlilik Belgesi, Ücretli veya sözleşmeli çalışıyorsa, son 4 ay boyunca SSK primlerinin yatırıldığına dair belge, Kamu veya özel kuruluşta sözleşmeli olarak çalışması halinde, iş sözleşmesinde serbest çalışmasında bir engel olmadığına dair ilgili kurumdan alınmış belge ve çalıştığı kurumun yetki alanında herhangi bir serbest şehircilik işi yapmayacağına dair taahhütname,"* şeklinde değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi ve öneri oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (c) bendinin *"c) Adi ortaklık ise, onaylı sözleşme örneği veya beyanname,"* olarak değiştirilmesi önerdi ve öneri oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından önerilen Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (d) bendinin *"d) Sermaye şirketi ise, kuruluş ana sözleşmesinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi örneği,"* olarak değiştirilmesi oylanarak, oybirliği ile kabul edildi.

Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (e) bendindeki "Oda Üye Belgesi" kelimelerinin değiştirilerek *"oda üye belgesi"* seklinde küçük harflerle yazılmasına ilişkin komisyon önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (f) bendinin *"f) Serbest Şehircilik Bürosu Başvuru ve Kayıt Formu"* şeklinde değiştirilmesini önerdi ve öneri oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun, Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri" başlıklı 6. maddesinin (g), (h), (ı) ve (i) bendlerinin iptali önerisi, oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun Yönetmeliğin "Kayıt ve Tescil İşlemleri İçin Süre" başlıklı 7. maddesinin son cümlesinden sonra *"Süresi içinde yapılmayan kayıt ve tescil başvurularında ilk ay Büro Kayıt Belgesi ücreti iki ile çarpılarak, sonraki her ay için yasal gecikme zammı ile birlikte alınır."* ifadesinin eklenmesi önerisi oybirliği ile kabul edildi.

"Tescil Yenileme ve Bürolar" İle İlgili Düzenlemeler

Komisyonun sunduğu Yönetmeliğin 8. maddesinin iptali önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun Yönetmelikte "Tescil Yenileme" başlıklı 9. maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilerek, 8. madde olarak düzenlenmesine ilişkin önerisi oybirliği ile kabul edildi. Sonuç olarak 8. madde aşağıdaki gibi düzenlendi.

"Tescil Yenileme

Madde 8- Serbest Şehircilik Bürosu, tescil yenileme için Madde 6'da sıralanan tescil kaydı için gerekli belgeler, bir önceki yıla ait Serbest Şehircilik Hizmetlerinin bildirimi, fatura veya serbest meslek makbuzları ve Büro Kayıt Belgesi ile beraber, Büro Kayıt Belgesi yenileme ücreti ödeyerek, Oda tarafından farklı bir tarih verilmediği sürece, her yıl Ocak ayı sonuna kadar tescilini yenilemek zorundadır.

Büro Kayıt Belgesi üzerinde onama işlemi tamamlanır. Onama bölümü dolan Büro Kayıt Belgesi bir ay içinde yenisi hazırlanarak gönderilir.

Tescil yenileme işlemi için başvuruda bulunan Serbest Şehircilik Bürosunun Yetkili Serbest Şehircileri, aynı zamanda başka Serbest Şehircilik Bürolarının Yetkili Serbest Şehircisi iseler, diğer Serbest Şehircilik Bürolarının tescil yenileme işleminin aynı anda yapılması zorunludur.

Tescil yenileme işlemi yapılacak olan Serbest Şehircilik Bürosunun Yetkili Serbest Şehircileri henüz Odaya tescili yapılmamış bir başka Serbest Şehircilik Bürosunun yetkilisi, ortağı, ya da sahibi iseler, sözkonusu Serbest Şehircilik Bürosunun ilk kayıt ve tescil işlemi yapılmadan tescil yenileme işlemi yapılmaz. Süresi içinde tescil yenileme işlemini yaptırmayan Serbest Şehircilik Bürosunun tescil yenileme ücretine yasal gecikme zammı uygulanır."

Komisyondan Yönetmeliğin 9. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi önerisi geldi.

"Serbest Şehircilik Bürosunun Çalışma Esasları

Madde 9-

a) Serbest Şehircilik Bürosu işyerinin Serbest Şehircilik Hizmeti vermeye uygun olması, şube açılması durumunda da şubede en az bir yetkili serbest şehirci çalıştırılması ve Yönetmelikte tanımlanan diğer koşulların yerine getirilerek tescil ve kayıt işlemlerinin yaptırılması gereklidir.

b) Serbest Şehircilik Bürolarının, Yetkili Serbest Şehircileri ile kayıt ve tescile ilişkin bilgilerinde değişiklik olduğunda değişiklikler 30 gün içinde Odaya bildirilir. Süresi içinde bildirimde bulunmayanlardan Büro Tescil Belgesinin iki katı kadar bedel alınır.

c) Süresi içinde tescilini yenilemeyen Serbest Şehircilik Bürosu, Serbest Şehircilik Hizmeti yapamaz. Odaya kayıt ve tescilini veya yıllık tescil yenileme işlemini yaptırmadan Serbest Şehircilik faaliyeti yürüten Oda Üyeleri yazılı uyarıdan sonra 15 gün içerisinde düzeltme yoluna gitmezlerse Onur Kuruluna sevk edilirler.

d) Serbest Şehircilik Bürosu kapatıldığında; tescil kapatma bildirimi, vergi dairesinden alınan ilişiğin kesildiğini gösterir belge, son tarihli Büro Kayıt Belgesi ve son tescil işleminden kapatma tarihine kadar düzenlenen fatura veya serbest meslek makbuzları ile birlikte 30 gün içinde Odaya bildirilir. Süresi içinde bildirimde bulunmayanlardan Büro Kayıt Belgesi ücretinin %25'i kadar bedel alınır. Kapatma bildiriminde bulunmayıp tescil yenileme işlemleri için daha sonra başvuran bürolardan belirtilen bedel alınır. Süresi içinde başvuruda bulunmayan ve mesleki faaliyet yürütmediği belirlenen büroları resen kapatma yetkisi Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulundadır

e) Serbest Şehircilik Hizmetinin yapılması esnasında ve Yönetmelik kapsamındaki tüm işler için Odaya verilen belgelerde, Odadan alınan belgelerde, tahrifat yapan, bilerek eksik veya yanlış belge ve bilgi verenler Onur Kuruluna sevk edilir."

Bu önerinin ardından Aydeniz Özüer "'Onur kuruluna sevk edilir' cümlesinden önce, 'gerekli araştırmalar yapıldıktan sonra' cümlesinin eklenmesi" aykırı önergesini sundu. Aydeniz Özüer'in aykırı önergesi oylandı ve 5 kabul, 35 red oyu ile, oyçokluğuyla reddedildi. Daha sonra komisyonun önerisi oylanarak oybirliği ile kabul edildi.

Komisyonun 10. maddenin iptali önerisi, oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon eski 11. maddenin 10. madde olarak düzenlenmesini önerdi ve madde oylanarak, aşağıdaki şekliyle oybirliği ile kabul edildi.

"Tescilli ve Tescili Kapatılan Büroların İlanı

Madde 10- Tescilli ve tescili yenilenmiş Serbest Şehircilik Bürosu adları, yeterlik belge grupları ve adreslerini de içeren bir liste halinde uygun araçlarla Şubat ayı içinde ilan edilir. Listeler, plan yaptıran, onaylayan, denetleyen kurum ve kuruluşlara gönderilir. Oda organlarında yayınlanır. Oda, gerektiğinde Serbest Şehircilik Bürosunu her türlü yayın organı kanalıyla tanıtmaya, bu konuda idareler ve işverenlere bilgi vermeye yetkili ve görevlidir. Yönetmeliğe aykırı işlemleri nedeniyle tescili geçici olarak iptal edilen Serbest Şehircilik Bürosu şirket ise; şirket ortağı olan Yetkili Serbest Şehirciler, şahıs ise; büro sahibi Yetkili Serbest Şehircisi başka bir Serbest Şehircilik Bürosu adına da Serbest Şehircilik Hizmeti yapamazlar. Kayıt ve tescil işlemini veya tescil yenileme işlemini yaptırmayan Serbest Şehircilik Bürolarının ve tescili Oda Yönetim Kurulu tarafından süreli olarak iptal edilmiş olan Serbest Şehircilik Bürolarının Serbest Şehircilik Hizmeti yapamayacakları, plan yaptıran, onaylayan, denetleyen kurum ve kuruluşlara gerekçeleri ile bildirilir. Oda organlarında yayınlanır."

9. maddenin (d) bendinin görüşülmesi için tekriri müzakere önergesi verildi. 9. maddenin (d) bendinin sonuna *"Kapatma bildiriminde bulunmayıp tescil yenileme işlemleri için daha sonra başvuran bürolardan yukarıda belirtilen bedel alınır. Süresi içinde başvuruda bulunmayan ve mesleki faaliyet yürütmediği belirlenen büroları resen kapatma yetkisi Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulundadır "* cümlesinin eklenmesi önerildi. Önerge oybirliği ile kabul edildi.

Yönetmeliğin 11. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi önerisi komisyon tarafından sunuldu ve oybirliği ile kabul edildi.

"Tekliflerde Büro Tescil Belgesi Zorunluluğu

Madde 11- Serbest Şehircilik Bürosu katıldığı her ihaleye ve /veya yaptığı Serbest Şehircilik Hizmetine yeni tarihli ve geçerli Büro Tescil Belgesi eklemek zorundadır. Aksi davranışta bulunanlar Büro Tescil Belgesi ücretinin iki katı bedel öderler."

Yönetmeliğin 12. maddesinin;

"Kayıt-Tescil Ücreti Ödemelerinin Gecikmesi

Madde 12- Tahakkuk eden yıllık kayıt-tescil (Büro Kayıt Belgesi, Büro Tescil Belgesi) ücretleri ile mesleki denetim ücretinin gecikmeli ödenmesi durumunda yasal gecikme zammı uygulanır." şeklinde değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi ve oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından önerilen Yönetmeliğin 13. maddesinin;

"Hakem Ataması

Madde 13- Serbest Şehircilik Büroları arasında veya Serbest Şehircilik Bürosu ile işveren arasında yapılmakta olan Serbest Şehircilik Hizmetinden dolayı çıkacak olan anlaşmazlıklar, taraflar arasında çözümlenemediği durumda, taraflardan birinin isteği üzerine; anlaşmazlık, Odanın atayacağı hakem tarafından çözümlenir. Hakem ücreti, 6.1.1982 tarihli ve 17566 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TMMOB Bilirkişilik, Ekspertizlik, Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği'ne göre talep sahibi tarafından Odaya peşin olarak ödenir. Bu durumda Serbest Şehircilik Bürosu, Odanın vereceği karara uymakla yükümlüdür." şeklinde değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Mesleki Denetim Uygulaması" İle İlgili Düzenlemeler

Yönetmeliğin 14. maddesinin komisyonun önerdiği şekilde aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Mesleki Denetim Uygulaması

Madde 14- *Serbest Şehircilik Bürosu yaptığı* ***veya*** *yaptırdığı,* ***en az ücretleri belirlenmiş Serbest Şehircilik Hizmeti kapsamındaki*** *her türden proje ve ekleri ile ilgili dokümanları,* *Odaya vererek Mesleki Denetim Uygulamasından geçirmek ve uygunluk sağlamak zorundadır."*

Yönetmeliğin 15. maddesinin;

"Mesleki Denetim Uygulaması İlkeleri

Madde 15- *Serbest Şehircilik Hizmeti, bu Yönetmelik ve bu Yönetmelik doğrultusunda düzenlenecek Yönerge, Form, En Az Ücret ve benzeri belgeler çerçevesinde incelemeye alınır. Mesleki Denetim Uygulaması, Serbest Şehircilik Hizmetinin bu Yönetmelik hükümlerince kayıt ve tescilini yaptırmış Serbest Şehircilik Bürosu ve Yetkili Serbest Şehircilerce ve En Az* ***Ücret Tablosuna uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine ilişkin olarak yapılır.***

Mesleki Denetim Uygulaması çerçevesinde yapılan incelemede varılan sonuçlar, Plan Denetim Formuna 3 nüsha olarak işlenir. Formun bir örneği Serbest Şehircilik Bürosuna, bir örneği ilgili idareye gönderilir. Bir nüsha Odada arşivlenir.

Aykırılık bulunması halinde düzeltilmesi istenir aksi halde Mesleki Denetim Uygulaması formunda belirtilir. Mesleki Denetim Uygulamasını Oda adına Yönetim Kurulu sekreteri yürütür. Gerekli durumlarda yetkisini yardımcılarına veya Yönetim Kurulunca atanacak Mesleki Denetim Uygulaması görevlilerine devredebilir. Mesleki Denetim Uygulaması işlemi Belgeler verildiği tarihten itibaren en çok 2 tam iş günü içinde sonuçlandırılır. Oda, Serbest Şehircilik Hizmetlerini yürürlükteki mevzuat ile planlama ve şehircilik ilkeleri, kamu yararı, mesleki etik ve benzeri bakımlardan denetlemeye yetkilidir. Bu konudaki denetleme, Yönetim Kurulunca merkez ve/veya şubelerde oluşturulacak kurul eliyle yapılır. Kurulun çalışma biçimi, ödenekleri, yukarıdaki ilkeler çerçevesinde inceleme yapılacak Serbest Şehircilik Hizmetinin seçim yöntemi ve benzeri konular Yönetim Kurulunca belirlenir.

Mesleki Denetim Uygulaması, serbest şehircilik hizmetlerinin yapıldığı ilin bağlı bulunduğu mesleki denetim görevliliğinde ya da serbest şehircilik bürosunun ***yer aldığı*** *ilin bağlı bulunduğu mesleki denetim görevliliğinde yapılır. Mesleki denetim uygulamasının, serbest şehircilik hizmetinin yapıldığı ildeki mesleki denetim görevliliğinde yapılmaması halinde,* ***serbest şehircilik hizmetlerinin açık adının yazılı olduğu liste, ilin bağlı bulunduğu il temsilciliğine veya Şubeye iki aylık dönemler halinde gönderilir."*** şeklinde değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi. Murat Yazıcı maddenin 1 paragrafının son cümlesindeki en az ücretlerle ilgili kısmın çıkartılmasına ilişkin aykırı önerge verdi. Murat Yazıcı'nın aykırı önergesi 13 kabul, 23 red, 4 çekimser oyla, oyçokluğuyla reddedildi. Komisyonun önerisi 24 kabul, 6 red, 10 çekimser oy ile, oyçokluğuyla kabul edildi.

Komisyonun Yönetmeliğin 16. maddesinin;

"Mesleki Denetim Uygulamasının Yapılması Aşaması

Madde 16- *Mesleki Denetim Uygulaması Serbest Şehircilik Hizmetinin onay makamına sunulduğu aşamada yapılır. Yaptıkları Serbest Şehircilik Hizmetini Mesleki Denetim Uygulaması'na getirmeyen Serbest Şehircilik Büroları ve bu Yönetmelik doğrultusunda düzenlenecek en az ücret tablosuna uymadığı saptananlar yazılı olarak uyarılırlar. 15 gün içinde eksiklik ve yanlışlık düzeltilmezse Serbest Şehircilik Bürosunun* ***tescilleri üç ay süre ile iptal edilir. Tekrarı halinde her tekrar için iptal süresi ikişer ay uzatılarak uygulanır. Yönetim bu gibi durumlarda Yetkili Serbest Şehirciyi Onur Kuruluna sevk edebilir."*** şeklinde değiştirilmesi önerisine Cüneyt Erginkaya ve Nevzat Uğurel, Turan Barlas ve Nevzat Can konuyla ilgili görüşlerini ilettiler. Komisyonun önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Komisyon tarafından sunulan Yönetmeliğin 17. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi önerisi oybirliği ile kabul edildi.

"Mesleki Denetim Uygulamasının Onay İçeriği

Madde 17- *Serbest Şehircilik Hizmeti kapsamında gerçekleştirilen Mesleki Denetim Uygulaması işlemi GÖRÜLMÜŞTÜR ibaresinin, Oda mührü ve yetkili kişinin imzasının dokümanlar üzerinde bulunmasıyla veya Mesleki Denetim Uygulaması yapıldığına ilişkin, bir belge ile belirtilir. Bu işlem, içeriğin denetlenmesi ve onaylanması anlamını taşımaz."*

Yönetmeliğin 18. maddesinin yönetmeliğin önerdiği şekilde aşağıdaki gibi değiştirilmesi önerisi, 24 kabul, 5 red, 11 çekimser oyla, oyçokluğuyla kabul edildi.

"Mesleki Denetim Uygulaması Ücretinin Belirlenmesi

Madde 18- Mesleki Denetim Ücreti, Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri Tablolarına göre tahakkuk ettirilir. İşverenle yapılarak 30 gün içinde Oda'ya bildirilen sözleşmelere göre yapılan şehircilik hizmetinin mesleki denetim ücreti ve en az ücreti sözleşme tarihinde geçerli olan tablolardan hesaplanır. Tescil yenileme aşamasında Serbest Şehircilik Bürosu fatura ve serbest meslek makbuzuna uygun olarak doldurduğu bildirim ile yıl içinde yaptığı Serbest Şehircilik Hizmetlerini, kestiği fatura miktarlarını ve ödediği Mesleki Denetim Uygulaması ücretlerini bildirir. Arada çeşitli nedenlerle oluşan Mesleki Denetim Uygulaması ücret farkları bu aşamada ödenir. Serbest Şehircilik Bürosunun yaptığı Mesleki Denetim Uygulaması kapsamındaki Serbest Şehircilik Hizmetlerini Mesleki Denetim Uygulamasından geçirmediği veya usulsüz geçirdiği saptanırsa, ilgili Serbest Şehircilik Bürosundan o işin mesleki denetim ücreti iki ile çarpılarak alınır. Süresi içinde ödenmeyen Mesleki Denetim Uygulaması ücretleri yasal gecikme zammı ile birlikte alınır."

Yönetmeliğin 19. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Yetki Alanı

***Madde 19-** Yönetmelikte tanımlanan sınırlar içerisinde Serbest Şehircilik Hizmetini yapmaya, geçerli Büro Kayıt Belgesi sahibi Serbest Şehircilik Büroları yetkilidir. Bu yetki tüm ülke çapında geçerlidir."*

Yönetmeliğin 20. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Ücretli Çalışanlar" İle İlgili Düzenlemeler

"Ücretli Çalışanlar

Madde 20- Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli olarak çalıştırılacak teknik elemanlardan TMMOB'ye bağlı Odalara üye olmaları gerekenlerin üyeliklerinin aranması zorunludur."

Yönetmeliğin 21. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi.

"Ücretli Çalışanların Ücretlerinin Belirlenmesi

Madde 21- Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli olarak çalışacak plancıların alacakları en az ücret yılda birden az olmamak üzere gerekli zamanlarda Oda Yönetim Kurulu tarafından belirlenir, Oda yayınlarında duyurulur."

Maddenin tamamen kaldırılması veya bu maddeye "ücretler tavsiye niteliğindedir" ibaresi gelmesi yönünde sözlü itirazlar yapıldı. Komisyonun önerisi 32 kabul, 6 red oy ile oyçokluğuyla kabul edildi.

Yönetmeliğin 22. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Ücretli Çalışanların Çalışma Esasları

Madde 22- Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli olarak çalışan plancılar haftada 40 saat ve 5 iş günü esasına göre ücret alırlar. Bunun dışındaki çalışmalarda yüzde elli zamlı fazla mesai ücreti ödenir. Resmi tatil günleri ve hafta sonlarında fazla mesai ücreti yüzde yüz zamlı olarak ödenir. Yarı Zamanlı çalışma ücreti de yukarıdaki esaslara göre belirlenir. Serbest Şehircilik Bürosunda ücretli çalışan plancıların sigortalı ve sözleşmeli çalıştırılması zorunludur."

Yönetmeliğin 23. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Ücretli Çalışanların Görev Yollukları

Madde 23- İşyerinin bulunduğu yerleşme dışında yapılacak çalışmalarda yol ve konaklama giderleri Serbest Şehircilik Bürosuna aittir. Bu günler için ödenecek ücret, günlük ücretin iki katı olarak belirlenir."

Yönetmeliğin 24. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi komisyon tarafından önerildi.

"Stajyerlerin Ücretlerinin Belirlenmesi

Madde 24- Serbest Şehircilik Bürosunda Yarı Zamanlı, geçici ve sürekli çalışacak Şehir Bölge Planlama Bölümü öğrencilerine verilecek ücret, Odaca ilan edilecek ücretli plancılara verilmesi gereken en az ücretin 1/3'ünden az olamaz. Gereğinde, saat ücreti yukarıdaki esaslara göre hesaplanarak uygulanır." Yapılan itirazlar üzerine komisyon önerisini geri çekti ve madde eski haliyle kaldı.

Yönetmeliğin 25. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oylandı ve 35 kabul, 5 red oyla oyçokluğuyla kabul edildi.

"Ücretli Çalışanlarla İlgili Hükümlere Uyulmaması

Madde 25- Yönetmeliğin ücretli çalışanlarla ilgili hükümlerine uymayan Serbest Şehircilik Büroları Yönetmelik hükümlerine uymaları için yazılı olarak uyarılırlar. 15 gün içinde düzeltme yoluna gidilmezse, Serbest Şehircilik Bürosunun sahibi ve ortağı olan yetkili serbest şehircileri Oda Yönetim Kurulu tarafından Onur Kuruluna sevk edilir."

Yönetmeliğin 26. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.,

"Yetki" ve "Diğer Hükümler" İle İlgili Düzenlemeler

"Yetki

Madde 26- Yönetim Kurulu;

a) ***Yıl içinde Serbest Şehircilik Bürosunun bu Yönetmelik hükümlerine uygun faaliyet yürütüp yürütmediğini denetlemeye,***

b) Bu Yönetmelik doğrultusunda ***Mesleki Denetim Bilgi Formu, Serbest Şehircilik Bürosu Başvuru ve Kayıt Formu, Büro Tescil Belgesi, Serbest Şehirci Oda Üye Belgesi, Mesleki Denetim Uygulaması Birim Değerleri Tablosu, En Az Ücret Tablosu****, Mesleki Denetim Yönergesi ve benzeri bütün dokümanları hazırlamaya, bunları değişen koşullara göre yenilemeye (en az ücret tablosunu en az yılda iki kere), bunları Oda yayınlarında duyurmaya ve tescilini yenilemiş Serbest Şehircilik Bürolarına taahhütlü olarak göndermeye, bunları uygulamaya,*

c) Serbest Şehircilik Bürosunun yaptığı Serbest Şehircilik ***Hizmetine Mesleki Denetim Uygulaması yapmaya,***

d) Mesleki Denetim Uygulamasının En Az Ücret Tablosunun tüm ülke çapında uygulanması için her türlü çalışmayı yapmaya,

e) Yıllık Büro Kayıt Belgesi ve Büro Tescili Belgesi ücretlerini, mesleki denetim ücretini ve ödeme biçimini belirlemeye ve bunların gecikmeli ödenmesi durumunda yasal gecikme zammını uygulamaya, Oda yayınlarında duyurmaya,

f) Yönetmelik hükümleri dışında hareket eden Serbest Şehircilik Bürosunun ***yetkili serbest şehircilerini*** *Onur Kuruluna sevk etmeye,*

g) Serbest Şehircilik Bürosunun Yönetmelik gereği verdiği belge ve bildirimleri dilediği yöntem ve ek belge istemleri ile incelemeye,

h) İdare tanımındaki döner sermayeler ve kamu sermaye şirketlerinin kayıt, tescil ve tescil yenileme esaslarını belirlemeye,

ı) Tip Sözleşmeler hazırlayarak Serbest Şehircilik Bürolarının kullanımına sunmaya, yetkilidir."

Yönetmeliğin 27. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Yürürlük

Madde 27- Bu Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

Yönetmeliğin 28. maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesi oybirliği ile kabul edildi.

"Yürütme

Madde 28- Bu Yönetmelik Yönetim Kurulu tarafından yürütülür"

Komisyonun Yönetmeliğin 29,30,31,32,33 numaralı maddelerinin iptaline ilişkin önerisi oybirliği ile kabul edildi.

Böylece Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve Enaz Ücret Yönetmeliği uygulamadan kaynaklanan bazı sorunları, dil ve tekrar problemleri giderilerek yenilenmiş oldu. Ayrıca Yönetim Kurulu tarafından Yönetmeliğin son halini gösterir metnin Serbest Şehircilik Bürolarına Tescil aşamasında verilmesi de karara bağlandı.

TÜRK CEZA KANUNUNDA İMARLA İLGİLİ YENİ HÜKÜMLER GETİRİLDİ

Türk Ceza Kanunu 12 Ekim 2004 tarihli ve 25611 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı. Kanunun; "imar kirliliğine neden olma" başlıklı 184 üncü maddesi yayımı tarihinde, "Çevrenin kasten kirletilmesi" başlıklı 181 inci maddesinin birinci fıkrası ile "çevrenin taksirle kirletilmesi" başlıklı 182 nci maddesinin birinci fıkrası yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra, diğer hükümlerin ise 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe gireceği hükme bağlandı.

Kanunun "imar kirliliğine neden olma" başlıklı 184 üncü maddesi ile yapı ruhsatı alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi ile yapı ruhsatı almadan başlanan inşaatlarda kurulan şantiyelere altyapı hizmetleri götürülmesine izin veren kişi hapis cezası ile cezalandırılacak.

Bu ceza hükümleri ancak belediye sınırları içinde ve özel kanunlarla belirlenen alanlarda uygulanacak. Kanunun madde gerekçesinde organize sanayi bölgeleri özel imar rejimine tabi bölge niteliği olarak örnek gösteriliyor ve sınai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından bu sınırlamanın kabul edilmediği, köy sınırları içinde inşa edilen, sınai ürünlerin üretiminin yapıldığı tesisler açısından da bu madde hükümlerinin uygulanabileceği belirtiliyor.

Yürürlüğe giren Kanununa sonradan yeni hükümler eklendi. Buna göre kişi ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yaptığı veya yaptırdığı binayı imar planına ve ruhsata uygun hale getirmesi durumunda açılan davalar ile alınan cezalar ortadan kalkacak.

Türk Ceza Kanunun yürürlüğe giren 184 üncü maddesi aşağıdaki şekilde düzenleniyor.

"İmar kirliliğine neden olma

MADDE 184- (1) Yapı ruhsatiyesi alınmadan veya ruhsata aykırı olarak bina yapan veya yaptıran kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Yapı ruhsatiyesi olmadan başlatılan inşaatlar dolayısıyla kurulan şantiyelere elektrik, su veya telefon bağlantısı yapılmasına müsaade eden kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Yapı kullanma izni alınmamış binalarda herhangi bir sınai faaliyetin icrasına müsaade eden iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Üçüncü fıkra hariç, bu madde hükümleri ancak belediye sınırları içinde veya özel imar rejimine tabi yerlerde uygulanır.

(5) Kişinin, ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yaptığı veya yaptırdığı binayı imar planına ve ruhsatına uygun hale getirmesi halinde, bir ve ikinci fıkra hükümleri gereğince kamu davası açılmaz, açılmış olan kamu davası düşer, mahkum olunan ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kalkar."

Türk Ceza Kanununun yasalaşmasından sonra Odamız tarafından yapılan basın açıklamasını aşağıda sunuyoruz.

TMMOB Şehir Plancıları Odasından
Basına ve Kamuoyuna

"AVRUPA BİRLİĞİ'NE UYUM" ADI ALTINA GİZLENMİŞ İMAR AFFI

26.09.2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçen Türk Ceza Kanunu ile, Avrupa Birliği ile bütünleşme "paketi" içerisinde son anda gizli bir imar affı gerçekleştirilmiştir.

NE YAPILDI?...

Özellikle yerel seçimler öncesi hızlanan ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra büyükkentlere yeni bağlanan alanlarda tekrar hareketlenen kaçak yapılaşma süreçleri, sürekli pişirilen affa yönelik hazırlık ve çalışmaların giderek vahimleşen sonuçlarıdır. Bu süreç, bir yandan son dönemde özellikle İstanbul olmak üzere büyükkentlerimizin yeniden kaçak yapılar ile çevrelenmesine uygun zemini oluşturmakta, diğer yandan, af beklentileri ile yeni kaçak yapıların yapılmasını teşvik etmektedir.

Kamuoyunun gündemine kaçak yapıyı yapanın, yaptıranın ve buna göz yumanın cezalandırılacağı yönünde bir Yasa tasarısı sokularak, kaçak yapının tamamen karşısında durulduğu izlenimi yaratılmıştı. **Oysa, Meclisten geçen son Türk Caza Kanunu ile ise, bir yandan daha önce sözü edilen her türlü kaçak yapıyı yapana-yaptırana hapis cezası verileceği yönündeki cezalandırmalar, tasarının yasalaşması aşamasında hasır altı edilmiş, diğer yandan da ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yapılan binaların imar planlarına uygun hale getirilmesi ile kaçak yapıyı yapana verilen cezaların kaldırılacağı hükmü getirilmiştir.** Böylece kaçak yapının yapımına göz yuman kamu görevlilerinin (Belediye Başkanlarının, sorumlu müdürlerin vb) cezalandırılmasından vazgeçilerek, kaçak yapının oluşmasına göz yumulduğu gibi, siyasi rant ve oy kaygısı ile kaçak yapıları yıkmayanların da ağır sorumlulukları ortadan kaldırılmaktadır.

TCK, gizli ima

Şehir Plancıları Odası, TCK ile bir yandan k
göz yumana verileceği söylenen cezaların
ya da ruhsata aykırı olarak yapılan binaları
le kaçak yapıyı yapana verilecek cezanın k

Ankara/EVRENSEL

TMMOB Şehir Plancıları Odası (ŞPO), Meclis'ten geçen yeni Türk Ceza Kanunu (TCK) ile, gizli bir imar affının gerçekleştirildiğine dikkat çekti. ŞPO tarafından yapılan yazılı açıklamada, yerel seçimler öncesi hızlanan kaçak yapılaşma süreçlerinin bir yandan kentlerin kaçak yapılarla çevrelenmesine uygun zemini oluşturduğu, diğer yandan af beklentileri ile yeni kaçak yapıların teşvik edildiği ifade edildi.

Açıklamada, kaçak yapılaşmaya karşı bir yasa tasarısı hazırladığını iddia ederek kaçak yapının tamamen karşısında olduğu izlenimi veren hükümetin, yeni TCK ile bir yandan kaçak yapıyı yapana, yaptırana ve buna göz yumana verileceği söylenen cezaları hasır altı ettiği, diğer yandan ruhsatsız ya da ruhsata aykırı olarak yapılan binaların imar planlarına uygun hale getirilmesi ile kaçak yapıyı yapana verilecek cezanın kaldırılacağı hükmünü getirdiği belirtildi. Bu hüküm ile, kaçak yapının yapımına göz yuman kamu görevlilerinin cezalandırılmasından vazgeçildiği kaydedilen açıklamada, yeni yasa ile kaçak yapının oluşmasına göz yumulduğu gibi, siyasi rant ve oy kaygısı ile kaçak yapıları yıkmayanların sorumluluklarının ortadan kaldırıldığı vurgulandı.

ŞPO tarafından hazır-

Ayrıca, kaçak yapıyı imar planına uygun hale getirene verilecek cezaların affedilmesi de, imar planlarının mevcut kaçak, sağlıksız yapılara uygun şekilde düzenlenmesi yönündeki değişiklik ve baskıların önünü açacak **açık bir af ifadesidir.** Bu durumda, daha önce kamuoyuna kaçak yapıyı yapana, yaptırana, göz yumana ilişkin ağır cezalar verileceği yönünde dağıtılan mavi boncuk da, siyasi rant bekleyenlere, kaçak yapıyı yapanlara ve bunlara göz yumanlara tekrar, üstelik altın tepside sunulmaktadır. Böyle bir aldatmaca, aslında kaçak yapıyı yapan ve yaptıranlara karşı herhangi bir yaptırım tanımlanma niyetinde olunmadığının da açık göstergesidir. Ayrıca bu Yasa ile, kaçak yapılara ilişkin sorumlu kamu görevlilerine verilecek cezanın sadece "sınai" tesislerle sınırlandırılması, konut, ticaret ve başka kullanım amaçlı yapıların yapımına göz yuman görevlileri sorumsuz kılmakta, kentlerimizin en temel kaçak yapıları olan gecekondu ve kaçak ticarethaneler için göreli bir teşvik yaratılmaktadır.

Tüm bu nedenlerle, açıkça af niteliği taşıyan bu yasanın, Anayasa Mahkemesinden dönmesi de kesinlikle yeterli değildir. Çünkü bu durumda, kaçak yapılaşma ve bunun cezalandırılmasında mevcut "aciz!" durum devam etmekte, Avrupa Birliği normlarına uyabilmek için yapıldığı düşünülen yeniliklerin hiç biri de hayata geçememiş olmaktadır. Bu nedenle, kaçak yapılaşmaya ilişkin seçim ve politikaların bir bütün halinde cezalandırma-özendirme yeniliklerini de içerecek biçimde tasarlanması gerekmekte. Kaçak yapılaşma sorununu anlayabilmek için bu sorunun nereden ve nasıl beslendiğini açıkça ortaya koyabilmek, öneri ve uygulamaları da bu bağlama oturtmak kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ortada durmaktadır.

KAÇAK YAPILAŞMA NEREDEN BESLENİYOR?...

Odamızca hazırlanan ve ekteki sonuç bölümünde konuyla ilgili önerileri bulunan "Kaçak Yapılaşma İle İlgili

Süreçler, Sorunlar, Çözüm Önerileri" **isimli rapor, kaçak yapılaşma sorununun tahlili, teşhisi ve tedavisinde çok önemli değerlendirmeler yapmakta...**

Kentlerimize hızlı göç sürecinin yaşandığı yıllardan bu yana, kapsamlı-bütüncül ve şehirciliği-planlamayı odağına koyan bir kentleşme politikası oluşturulup uygulanamadığından, bunca acı deneyimden sonra bugün hala bir çok kent ve kent parçası, önemli sorun-açmaz ve risklerle içiçe yaşıyor. Böylesi bir kentleşme politikası eksikliği, bir boyutuyla kente ve kent mekanına bakış açısıyla ilgili sorunlar taşımakta, diğer boyutuyla da kentleşme ve planlama politikalarının uygulanmasında büyük önem taşıyan kamu kurumsallaşmasına ait sorun ve yetersizliklerden beslenmekte.

Kente ve kent mekanına bakış açısından ele alındığında, **rant ve spekülasyon arayan bir toplum ve kurumsal yapılar oluşturulmasını sağlayan politika seçiminin ısrarla uygulandığı görülüyor.** Bu politika seçimiyle; kentleşme-planlama sorunlarına; günlük, küçük, parçacı düzenlemeler noktasından ve bunları yalnızca bazı yasal ve kurumsal müdahaleler boyutuna indirgeyen bir gözlükle bakıldığından, kalıcı çözümler üretilemediği gibi, sağlıklı nitelikli yapılaşma süreçleri de tanımlanamamakta, kaçak yapı ve gecekondu alanlarının dönüşümü de daha fazla **"imar hakkı"** ve rant sağlama yoluyla çözülmeye çalışılmakta. Kaçak yapıyı yapan, yaptıran, yapımına göz yuman ya da teşvik edenler de bu bütünlüklü politikanın bir parçası olarak cezalandırılmadığından, bu süreç kaçak yapı yapma eğilimini, önüne geçmek yerine güçlendirmektedir.

Evrensel Gazetesi, 30 Eylül 2004

ır affı içeriyor

açak yapıyı yapana, yaptırana ve buna
hasır altı edildiği, diğer yandan ruhsatsız
n imar planlarına uygun hale getirilmesi i-
aldırılacağı hükmünün getirildiği belirtildi.

lanan, "Kaçak Yapılaşma ile İlgili Süreçler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı raporda ise kaçak yapılaşma sorununu aşabilmek için bütünlüklü bir imar ve kentleşme politikasının oluşturulması gerektiği belirtilerek, bu anlamda yapılabilecekler sıralandı:

- Kentteki yapı ve parsellere ilişkin rantların sadece mülkiyet sahibine ait olmadığı, kentin-kentlinin beraberce ürettiği birikimli değerler olduğu göz ardı edilmemeli ve bu nedenle, mülkiyet hakkının getirileri yanında sorumlulukları da olduğu yönündeki bir düzenleme ilgili tüm yasal belgelerde yer bulmalıdır.

- Kaçak ve sağlıksız yapı ihlalleri için cezalandırma politikaları yanında özendirme-sakındırma politikaları da hayata geçirilmelidir.

- İmar ile ilgili tüm mevzuat taranarak çelişen konular giderilmeli, sadeleştirilmeli, abartılı bürokratik işlemlerden arındırılarak çağdaş, ekonomik, katılımcı bir yönetim sistemine dönüştürülmelidir.

- Her tür kaçak yapıyı yapan, yaptıran kadar bunların yapımına göz yuman, dolaylı ya da doğrudan destek sağlayan görevlilerin cezalandırılması da bütünlüklü bir imar ve yerleşme politikasının temel parçalarını oluşturmalıdır.

Diğer yandan, kent mekanına rant elde etmenin bir aracı olarak yaklaşılması, piyasanın kısa vadeli özel çıkarlarına hizmet edecek bir kentleşme modeli uygulanması; kamu arazilerinin ve genel hizmet alanlarının elden çıkarılmasını, çeşitli af süreçleriyle kaçak yapılaşmanın özendirilmesini, kaçak yapılaşmış alanların dönüşümünde de yeni niteliksiz ve güvenliksiz yapılar yaratılmasını ve afet açısından riskli yerleşmelerin oluşmasını desteklemekte. Bu kentleşme politikası (politikasızlığı!), doğal ve kültürel mirasın önemli ölçüde kaybedilmesine yol açıp, değerli tarım alanları, orman, su havzaları, sel yatakları, dolgu ve kıyı alanları, jeolojik sakıncalı alanların yapılaşma baskısı altında kalmasına neden olmakta. Toplumun yararına hizmet eden, bölgesel gelişmelerin dengeli gerçekleşmesini sağlayan, yaşam kalitesini arttıran, korunması gerekli alanları bu yönden güvence altına alan kararlar getiren, afet zararlarını azaltan, kaçak yapıların ve gecekonduların oluşumunu engelleyen, oluşmuş olanların sağlıklı ve nitelikli dönüşümünü sağlayarak uzun vadeli kalıcı çözümler getiren fiziksel planlamaya gerekli önem verilmemekte, planlama reddedilmekte...

İmar afları, ıslah imar planları ve kaçak yapıların sorumlularının affedilmesiyle bu birikimli yanlışlıklarda ısrar ediliyor. Af-rant-oy eksenli kentleşme politikası seçimlerinin vahim sonuçları çabukça unutulup-unutturularak, hazine arazilerinin işgalcilere satılmasına, kamu alanlarının elden çıkarılmasına yönelik düzenlemeler tekrarlanıyor ve gerçekçi-bütünlüklü bir kentleşme ve yerleşme politikası oluşturulması, bununla ilişkili tüm yasal düzenlemelerin birbiriyle bütünleşen nitelikte tasarlanması yerine, parçacı, birbirleriyle çelişen ve soruna kentsel mekanın rant değeri gözlüğünden bakan yasal düzenlemeler gündeme getiriliyor. **Son Türk Ceza Kanunu da son anda eklenen af içerikli maddesi ve kaçak yapıya göz yumanlara ceza vermeyen içeriği ile bu birikimli politikasızlığın son halkasını oluşturmakta...**

Bu nedenle, kamuoyunu kaçak yapı konusunda bilgilendirmeyi bir görev sayan Şehir Plancıları Odası olarak, hükümeti kaçak yapılaşma ve imara ilişkin konularda parçacı, birbiriyle çelişen ve yeni kaçak yapıları hazırlayacak karar ve uygulamalardan vazgeçmeye, hızla tüm bu sorunları giderecek ve yeni açılımlar getirebilecek "İmar ve Şehirleşme Kanunu"nu yasalaştırmaya, kaçak yapıyı yapana da, yaptırana da, göz yumana ve siyasi rant sağlayana da yaptırım uygulamaya davet ediyoruz.

Saygılarımızla...

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

DEPREM ŞURASI BEKLENTİLERİN GERİSİNDE KALDI, AMACINA ULAŞMADI

İstanbul'da 29-30 Eylül ve 1 Ekim tarihlerinde Deprem Şurası toplandı ve sonuç bildirgesi yayımlandı. Odamız, bütün komisyon çalışmalarına katılmak istediğini bildirmesine rağmen sadece Kurumsal Yapılanma Komisyonu ve Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonuna katılım sağlayabildi.

Deprem Şurası kapsamında Mevzuat, Kurumsal Yapılanma, Afet Bilgi Sistemi, Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi, Kaynak Temini ve Sigorta, Eğitim ve Yapı Malzemeleri çalışma konularında komisyonlar raporları düzenlendi. Komisyonların kendi üyeleri ve alt komisyonlar arasında olduğu gibi diğer komisyon çalışmaları ile sağlıklı ilişkiler kuramadığı ve sürecin sağlıklı bir biçimde işletilemediği gözlendi. Ayrıca çalışma raporlarında çelişkiler yer aldı, çalışma raporlarının bazılarının kendi konuları dışında diğer konular üzerinde durduğu, aynı konuda farklı yaklaşımlar sergilendiği de izlendi.

Bu açılardan raporlar var olan bilgileri, verileri bir araya getiren ancak bütünleştiremeyen bir şekilde ortaya çıktı. Şura farklı tarafları bir araya getirme, bir tartışma ortamını yaratmanın ötesine geçemedi. Kamu kurumları, üniversiteler aralarındaki farklı yaklaşımları tartışmak yerine ön plana geçmeye, kendi görüşlerini benimsetmeye çalıştı.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Şuraya katılan bütün kesimlerin ve komisyonların eğilimlerini yansıtan ve katılımcıların onayını alan bir Sonuç Bildirgesi yayımlamak yerine kendi ana görüş ve önerilerini yansıtan bir Sonuç Bildirgesi yayımladı. Sonuç Bildirgesi, yeni hiçbir şey söylemeyen, genel eğilimleri ve komisyon raporlarını yansıtmayan, sistematik olmayan, kendi içinde çelişkili ve karışık, görüş ve öneriler arasında ilişki kurmayan bir yapıdadır.

Sonuç Bildirgesi genelde yer bilimleri ve yapı ağırlıklı bir konumda ordaya çıktı. Hazırlanan komisyon raporlarında ve Sonuç Bildirgesinde, mekansal planlamanın afet zararlarının azaltılmasında taşıdığı önem üzerinde gereği kadar durulmadı. Bunun ötesinde yapı konusu ön plana çıkarıldı. Sorunların çözümünün yapı ölçeğinde arandığı gözlemlendi. İmar Kanunu yanısıra Yapı Kanunun önerilmesi ve bu konuya ağırlık verilmesi planlama yaklaşımının gözardı edilebilceği endişelerini de beraberinde getirdi.

Deprem Şurası deneyiminden de açıkça anlaşıldığı üzere; Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca hazırlanan, afet zararların azaltılması konusuna üst düzeyde mekansal strateji planlarından kent planlarına, yapı ölçeğine kadar çok boyutlu, bütünlüklü bir yaklaşım getiren, planlama, mühendislik ve tasarım ilişkilerini gözardı etmeyen, yeni uygulama araçları tanımlayan İmar Kanunu Tasarı Taslağı'nın (Şehircilik ve İmar Kanunu Tasarı Taslağı), gözden geçirilerek TBMM'ne sunulmasının çok büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI DEPREM ŞÛRASI SONUÇ BİLDİRGESİ

1 Ekim 2004

Doğal afetlerin ve özellikle depremlerin tehdidi altında olan ülkemizde, şehirleşme ve yapılaşma süreçleri için "güvenirlilik" unsuru artık kaçınılmazdır.

Geçmişteki hatalarımız ve eksiklerimiz, bizim, birey ve toplum olarak daha bilinçli olmamızı gerekli kılmaktadır.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, kurumsal bilinç sorumluluğu altında, geniş katılımlı bir platform oluşturarak, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin iştirakiyle, deprem konusunda nelerin yapılması gerektiğini müzakere edip tartışmak ve uygulamaya konulmak üzere geliştirilecek tedbir ve kararları belirlemek maksadıyla, 29 Eylül - 1 Ekim 2004 tarihleri arasında, İstanbul'da "Deprem Şûrası" tertip etmiştir.

Deprem Şûrası'na 354 şûra üyesi davet edilmiş olup, 7 ayrı oturumda;

1) Kurumsal Yapılanma
2) Mevzuat
3) Afet Bilgi Sitemi
4) Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi
5) Yapı Malzemeleri
6) Kaynak Temini ve Sigorta
7) Eğitim

komisyonlarının raporları görüşülmüş ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Topraklarının %93'ü, nüfusunun ise %98'i çeşitli derecelerde deprem etkisi altında olan ülkemizde, deprem afeti nedeniyle ortaya çıkmakta olan toplumsal ve ekonomik kayıplar, çok ciddi tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Çünkü 1900 - 2003 yılları arasında 182 hasar yapıcı deprem meydana gelmiş ve yaklaşık 100 bin kişi hayatını kaybetmiştir.

Can ve mal kayıplarımızın geriye dönülemez sonuçlarının yanında, makroekonomik kayıplarımızı oluşturan milli hasıla içindeki gelir kayıpları ve milli servet kayıpları da, geleceğimiz için çok önemli tehditler doğurmaktadır.

Diğer yandan depremler nedeniyle ülkemizin kazandığı tecrübe ve bilgi birikimi de önemsenmesi gereken bir kazanımdır. Son yıllarda çeşitli kurum ve kuruluşlarımızın, TBMM, Başbakanlık, Bakanlıklar, Üniversiteler, Sayıştay, Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ve bazı özel firmaların hazırladıkları rapor ve dokümanlar ile, deprem konusunun farklı temalarda ve boyutlarda incelenmesini sağlamış ve ülkemiz açısından bilgi birikimimizi yansıtacak öneriler üretilmiştir.

Bakanlığımız, "Deprem Şûrası" ile oluşan bilgi birikimini, çok daha geniş katılımlı bir ortamda bütünlüğe ulaştırıp, yapılacak düzenlemeleri ve uygulamaları belirlemek üzere aşağıda sıralanan ana görüş ve önerileri hazırlamıştır.

- Ülke nüfusumuzun %75'inin kentlerde toplandığı ve bu alanlarda büyük risk havuzlarının oluştuğu artık hepimizin bildiği bir gerçektir; ve bu gerçek karşısında ivedilikle afet yönetimi çalışmalarına ağırlık vermek zorunluluğu ortaya çıkmıştır.
- Afet yönetimi, afete yol açabilecek tehlike ve risklerin iyi bilinmesini; olayları olmadan önce önleyecek veya zararlarını en düşük düzeyde tutacak önlemlerin akılcı ve bilimsel yöntemlerle alınmasını gerektiren bir bütüncül hazırlık ve uygulama sürecidir. Afet yönetiminde, ülkemizin ağırlık vermek zorunda olduğu konu, "zarar azaltma" işlevidir.

Bu nedenle yerleşme ve yapılaşma süreçlerinin yeniden düzenlenmesi, imar ve yapı sisteminin risk yönetimini içerecek biçimde yenilenmesi gereği açıktır.

Zarar azaltma kapsamında gerekli kurumsal yapılanma, mevzuat düzenlemeleri, toplumun afet tehlikesi ve riski konusunda bilinçlendirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile çeşitli meslek gruplarının belirlenen hedef doğrultusunda etkin işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, acil durum planlarının hazırlanması, arama-kurtarma faaliyetlerinde eğitim ve örgütlenmenin sağlanması ile afete hazırlıklı olunması gerekmektedir.

- Modern afet yönetimi sistemi kapsamında ulusal ve metropoliten ölçekten yapı ölçeğine kadar planlama, afetlerle mücadele ve müdahale organizasyonları oluşturulmalıdır.
- Bütünleşik Afet Yönetimi İlkeleri çerçevesinde, zarar azaltma, hazırlıklı olma, olaya müdahale ve iyileştirme aşamaları, yönetimler arası işbirliği dahilinde gerçekleştirilmelidir.
- Merkezi düzeyde afet yönetimi oluşturulmalı, "Afet Yönetimi Stratejik Planı" hazırlanmalıdır.
- Merkezi yönetim içinde yer alan Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, DPT, Milli Eğitim Bakanlığı, Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü, DSİ Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü ve ilgili diğer kurumlar ile Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, deprem bilgisi paylaşımı ve işbirliği amacıyla yeniden yapılandırılmalıdır.
- Yerel düzeyde il, ilçe ve beldelerde afet yönetim birimleri, etkinliklerinin arttırılması için yeniden organize edilmelidir.
- Halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetleri yeniden programlanarak, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının desteği sağlanmalıdır. Bu bağlamda toplumsal örgütlenmeler ve eğitim programları ele alınmalıdır.
- Mevcut mevzuat, depreme hazırlanmayı ve riskleri azaltmayı öngören "tehlike" ve "risk" kavramlarını da içeren bir anlayışla bütüncül olarak yeniden ele alınmalıdır.
- İmar Kanunu'nda, mikro bölgeleme, kentsel risk sektörleri, sakınım planı ve yeni imar araçlarının yer alması sağlanmalıdır.
- Mahalli idarelerle ilgili kanunlarımızda "risk yönetimi" kavramının yer alması sağlanmalıdır
- İmar Kanunu'nun şehircilik konularını kapsar şekilde yeniden düzenlenmesi ile yapılaşma konusunda ayrı bir Yapı Kanunu'nun hazırlanması hususu tartışmaya açılarak, oluşturulacak yeni Yapı Kanunu'nda, yapının teknik konuları, yapı malzemesi, yapı denetimi, şartnameler, mesleki konular ve yapıyı ilgilendiren diğer hususların bütüncül bir yaklaşımla ele alınması önemsenmelidir.
- Afet Kanunu, afet bilgi sistemi, tehlike haritaları, kentsel riskler ve deprem sigortası gibi hususlar da göz önünde tutularak yeniden düzenlenmelidir.
- İmar sistemine katkı sağlayan diğer mevzuat içinde yer alan kat mülkiyeti, sigorta, vergi ve finansman konularıyla ilgili kanunlarda gerekli değişiklik ve ilaveler yapılmalıdır.
- İmar planlarına esas olarak hazırlanan yer bilimi raporları ve ayrıca temel-zemin etütleri için yeni "rapor formatı" oluşturulmalıdır.
- Mikrobölgelemenin yerel yönetim mevzuatında, standartları belirlendikten sonra yer alması sağlanmalıdır.
- Deprem zararlarının azaltılması ile ilgili sistemin doğru bir şekilde kurulabilmesi için önce ülke depremselliğinin tüm jeolojik ve jeotektonik parametreleri ile birlikte doğru biçimde algılanabilmesi, bu bilgilerin yeterli insan ve teknik donanım kullanılarak değerlendirilmesi ve kullanıma dahil edilmesi sağlanmalıdır.
- Ülke çapında depremlerin izlenmesi, kaydedilmesi, değerlendirilmesi, arşivlenmesi ve duyurulması işleri gelişmiş bir Ulusal Sismik Ağ Sistemi altında ele alınmalıdır.
- Deprem tehlike analizlerinde kullanılan ve temel veri tabanı niteliğinde olan Diri Fay Veri Tabanı oluşturularak, işler hale getirilmelidir.
- Bina türü mevcut yapı stokunun deprem tehlikesine karşı envanterinin incelenmesi ve değerlendirilmesi bağlamında, mevcut durum, sorunlar ve bunları aşabilmek için izlenmesi gereken yollar

belirlenmeli, bu amaçla aynı tehlikeyi yaşayan diğer gelişmiş ülkelerin yaptığı gibi kademeli değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır.

• Yapılacak kademeli değerlendirme sonrası, binaların tehlike sıralamasının yapılarak iyileştirme programları ve projeleri hazırlanmalıdır.

• Mesleki yeterliliği esas alan Yapı Denetimi Kanunu desteklenmeli ve sigorta unsurunu da kapsayacak şekilde yurt geneline yaygınlaştırılmalıdır.

• Ülkemizde kullanılan yapı malzemelerinin AB Müktesebatı kapsamında standartlarının harmonize edilmesi ve düzeltici işlemlerinin yapılması yanında, yapıların çevresel etki sınıfları da gözönünde tutularak yapı malzeme kalitesi arttırılmalıdır.

• Yapı malzemelerinin uygunluğu belgelendirilmeli; ürün bazında ve ülke genelinde nitelik yönetimi, piyasa gözetimi ve denetimi yapılmalıdır.

• Sigorta sistemi için ihtiyari ve zorunlu sigorta ürünleri, devlet bütçesinden bağımsız ulusal bir finansman kaynağı ve sürdürülebilir konut edinme süreçlerinden oluşan bir model oluşturulmalıdır.

• Düşük gelir gurupları için deprem sigortalarına ilişkin pirim desteği sağlanarak sigorta bilinci oluşturulmalıdır.

• Depremin ulusal sınırlar ötesini de ilgilendirmesi nedeniyle ve uluslararası dayanışmanın kurulup güçlendirilmesi için, bir "dünya deprem fonu" oluşturulmasını teminen gerekli adımlar atılmalıdır.

• Doğal afetlerin meydana getirdiği hasarların azaltılması, toplumun her ferdinin ve her kesiminin bilinçli ve etkin katılımı ile mümkün olabilecektir. Deprem konusunda toplumun tüm katmanları, hem örgün eğitim hem de yaygın eğitim sistemi ile bilinçlendirilmeli ve kesintisiz olarak bu eğitim devam ettirilmelidir.

• Deprem konusunda özellikle çok disiplinli araştırmaların kurumsallaştırılması için yöntemler geliştirilmeli, ulusal araştırma programı çerçevesinde belli aralıklarla sempozyum ve çalıştaylar yapılmalıdır.

• Kamu yöneticileri için risk belirleme, zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme konularını içeren afet yönetimine yönelik hizmet içi eğitim programları gereklidir. Bunun için, kamu kuruluşları gereken önlemleri almalı ve ilgili personelini eğitmelidir.

• Üniversitelerimizin jeoloji, jeofizik, inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir planlaması ve benzeri meslek öğretimini yürüten bölümlerinde, günümüzde uygulanan öğretim programlarında deprem konularına yeterli yer verilmelidir.

• Deprem mühendisliği ile ilgili lisans progamı önerilerinin tartışmaya açılması sağlanmalıdır.

• Deprem ile ilişkili en önemli konulardan biri, medyanın özellikle kriz anında ve hemen sonrasında doğru, güvenilir ve gerekli bilgi akışını sağlayabilme işlevidir. Resmi kurumlar ve medya arasında daha önceden kurulmuş sıkı koordinasyonla, doğru ve güvenilir bilgi akışı sağlanarak yanlış, abartılı bilgi akışı önlenmeli, böylece toplumun aldığı bilginin doğruluğuna güveni sağlanmalıdır.

• Mühendislik diploması alan herkesin, uygulamada herhangi bir deneyime sahip olmaksızın bir anlamda sınırsız mesleki yetki ile donatılması, hizmetin niteliği ve güvenirliği bakımından zaman zaman sakıncalar doğurmuştur. Benzer sorunlarla karşılaşan ülkeler hizmetin verilmesi aşamasında oluşabilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacıyla "yetkin mühendislik/mimarlık/şehir ve bölge plancısı" sistemini uygulamaya sokmuşlardır. Yetkin elemanlardan beklenen, çağdaş tekniklere uygun kaliteli ve güvenilir teknik hizmetlerin ülkemizde kişiler ve toplum yararına sunulmasının ve bu hizmetlerle ilgili yanlış uygulamaların önlenmesinin sağlanmasıdır. Bu hususun Türkiye'nin gündemine getirilmesi ve hazırlanacak yetkin teknik eleman yasası bir an evvel kanunlaşmalıdır.

Üç günlük çalışmalarda 100 den fazla şûra üyesinin yaptığı katkılar dikkate alınarak ve komisyonlarla tekrar görüşülerek raporların redaksiyonu sağlanacak; tüm şûra belgeleri kitap haline getirilerek dağıtımı yapılacaktır.

Şûra'da önerilen mesleki çalışmaların sürekliliği sağlanarak, kamu yönetimi içindeki uygulama devamlılığı temin edilecek ve bu kapsamda bakanlık içi yeniden çalışma grupları oluşturulacaktır.

Siyasi irade olarak, milletimizin menfaatine uygun olan konularda kararlılığımız devam edecektir.

Bu Deprem Şurası bir son değil, oluşturulan görüşler ve fikirlerle bundan sonraki eylem planımızın başlangıcıdır.

Bir buçuk yıldır devam eden hazırlıklar süresince emeği geçenlere, komisyonlarda çalışanlara ve Deprem Şûrası'na katılan kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerine, yaptıkları katkı ve öneriler için teşekkürlerimizi sunarız.

Ayrıca, davetimizi kabul ederek Deprem Şûramızı onurlandıran dost ülkelerin sayın bakanlarına ve temsilcilerine şükranlarımızı arz ederiz.

Ve son olarak, tüm toplantılarımız boyunca bizi yanlız bırakmayan medyanın değerli temsilcilerine de müteşekkir olduğumuzu belirtiriz.

Deprem Şûrası'nda oluşturulan görüş ve önerilerin ülkemiz için hayırlı olmasını diler saygılar sunarız.

İstanbul/1 Ekim 2004

"ORMAN KADASTROSU VE 2/B SORUNU" SEMPOZYUMUNA KATILDIK

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesince düzenlenen "Orman Kadastrosu ve 2/B Sorunu" konulu sempozyum 17-18 Eylül 2004 tarihlerinde İstanbul'da Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumunda gerçekleştirildi.

Oda Genel Başkanımız Erhan Demirdizen'in "2B Alanları, Kaçak Yapılaşma ve Planlama Sorunları" başlıklı bildiriyle katıldığı sempozyumun diğer bildiri konuları ve başlıkları şunlar:

Ömer Ali Anbar, TKGM İstanbul Bölge Müdürü, "Orman Tahdit Haritaları Doğrultusunda Tapu ve Kadastro İşlemleri"

Doç. Dr. Yücel Çağlar, "2B Olgusunun Tarihsel ve Nesnel Boyutları"

Prof. Dr. Aydın Aybay, "Orman Kadastrosu ve 2B"

Ferruh Atbaşoğlu, Yargıtay 20. Hukuk Dairesi Onursal Başkanı, "Görünmeyen Yangın 2B"

Prof. Dr. Sedat Ayanoğlu, İÜ Orman Fak./Orman Müh. Odası Marmara Şb. Bşk., "Orman Sınırları Dışına Çıkarma İşlemi ve Orman Dışına Çıkarılan Alanların Değerlendirilmesi Sorunu"

Doç. Dr. Erol Köktürk, "Orman Kadastrosu ve 2B Gerçeği"

Prof. Dr. Feyza Akyüz, "2B Uygulamasından Kaynaklanan Teknik Sorunlar: Kağıthane Örneği"

Yrd. Doç. Dr. Bülent Bayram, "1989-2001 Yılları Arasında Terkos Havzasında Zamansal Değişimin Uydu Verileri İle İncelenmesi"

Yahya İpek, Çavuşbaşı Belediyesi, "2B Arasında 473 Bin Hektar"

Cabir Subaşı, Ziraat Mühendisleri Odası, "Bitki Örtüsü, Erozyon, 2/B Uygulamaları"

Hüseyin Ülkü, HKMO Yön.Kur.Bşk., "Orman Kadastrosunda Sorun Odakları"

Prof. Dr. Uçkun Geray, İÜ Orman Fakültesi, "2B Alanları Nasıl Belirlenebilir ve Değerlendirilebilir"

Oda Genel Başkanımız Erhan Demirdizen, sunduğu bildiride, orman 2/b alanlarında yaşanan sorunun çözümünde başlangıç olarak kaçak yapılaşma ve planlama sorunlarının doğru kavranması gerektiğini dile getirerek, 2/b alanlarına bakışın satış yoluyla gelir getirici bir etkinlikten beslenmesinin, metropollerimiz ve kıyı bölgelerimiz için telafisi güç olacak daha büyük bir soruna yol açacağını ifade etti. Ayrıca, orman 2/b alanlarının mekansal bakımdan çok farklı özellikler gösterdiğini vurgulayarak, konunun aynı zamanda bir orman-kent ilişkisi konusu olduğunu belirtti.

Sempozyum, OMO Marmara Şube Başkanı Prof. Dr. Sedat Ayanoğlu, İstanbul Barosundan Av. Ömer Aykul, Harita ve Kadastro Mühendisi Celal Beşiktepe ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanı Hüseyin Kavlak'ın katıldığı, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Başkanı Hüseyin Ülkü'nün yönettiği "Orman Alanlarımız, Dünü, Bugünü ve Yarını" paneliyle sona erdi.

Yapılaşmaya açılmayan 2B alanları satılmamalı

Orman kadastro ve 2B sorununun ele alındığı sempozyumda, toplu yapılaşmaya açılmayan ormanlık alanların satışının asla gündeme getirilmemesi talep edildi. Sempozyumda, sorunun çözümünün siyasi sistemde olduğu vurgulandı.

İstanbul/EVRENSEL

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası (HKMO) İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen "Orman kadastro ve 2B Sorunu" konulu sempozyum önceki akşam sona erdi. 17-18 Eylül tarihlerinde Yıldız Teknik Üniversitesi Beşiktaş Kampüsü'nde düzenlenen sempozyumda AKP Hükümeti ile birlikte gündeme gelen orman alanlarının satılması, 2B alanları hakkındaki gerçekler ve çözüm önerileri tartışıldı. Sempozyuma Orman ve Çevre Bakanı ve yetkililerinin katılmaması eleştirilirken, tartışılan konuların çözümünün siyasi sistemde olduğu vurgusu yapıldı. Orman kadastrosunda yaşanan sorunlar nedeniyle orman varlığımızın yüzde 3'ünün orman sınırları dışına çıktığının vurgulandığı sempozyumun basın bildirgesinde ise "Türkiye'de, ormanları yok eden etkenler ve eylemler durdurulmadan ve ayrıca mülkiyet ve sınır konuları çözülmeden sürdürülebilir ormancılıktan söz edilemez" görüşüne yer verildi.

2B sempozyumunda, ormanlık alanların korunması çağrısında bulunuldu. (Fotoğraf: Elif Görgü)

Acil çözüm

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası, Orman Mühendisleri Odası, Tapu Kadastro İstanbul Bölge Müdürlüğü, İstanbul Barosu, İstanbul Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Beykoz ve Çavuşbaşı Belediyeleri adına sunumlar gerçekleştirilen sempozyumun son oturumunda konuşan İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Uçkun Geray, 2B sorununun bir an önce çözülmesi gerektiğini söyledi. Toplu yapılaşmanın mevcut olduğu 2B alanlarının satılabileceğini vurgulayan Geray, toplu yapılaşma olmayan alanların satılmasının ise asla gündeme getirilmemesi gerektiğini ifade etti.

Villalar yıkılmalı

Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Demirdizen ise, "2B Alanları Kaçak Yapılaşma ve Planlama Sorunları" başlıklı sunumunda, tamamen yerleşime açılmış 2B alanlarının yıkılmasının planlama açısından çok mümkün olmadığını ancak orman içindeki lüks yapılaşma ve villların mutlaka yıkılması gerektiğinin altını çizdi.

Demirdizen, "Buralarda uzlaşmaya imkân yok. Planlama toplumsal adalet araçlarını yürüten de bir alandır aynı zamanda. Bunların yıkılması gerekir" dedi.

Sempozyum, oturumların tamamlanmasının ardından "Orman Alanlarımız Dünü, Bugünü ve Yarını" konulu panel düzenlendi. Panelin ardından sempozyum sona erdi.

Evrensel Gazetesi, 20 Eylül 2004

SAYIŞTAY RAPORUNA GÖRE ORMANLAR AMACI DIŞINDA KULLANILIYOR

Sayıştay Başkanlığı Eylül-2004 tarihinde "Ormanların Korunması Hakkında Sayıştay Raporu" düzenledi. Rapor 832 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunuldu. Sayıştay Başkanlığı Performans Denetimi Grubunca yürütülen denetimde, esas olarak Orman Genel Müdürlüğü faaliyetleri inceleniyor.

Raporun giriş bölümünde, ülkemizde toplam orman alanının 20.7 milyon hektar olduğu ve bunun yarısına yakınının verimsiz ormanlardan oluştuğu belirtiliyor. 31.12.2002 tarihi itibariyle 16.268.430 hektarlık orman alanının tahdit/kadastrosunun tamamlandığı ve gerçekleşme oranının %79 olduğu yer alıyor.

Radikal Gazetesi, 25 Eylül 2004

Tahsisler orman düşmanı

Sayıştay'dan orman raporu: Askeri tesisler, üniversiteler, spor tesisleri, çöp alanı, toptancı hali, mezar yeri gibi tahsisler ormanı azalttı, işgal arttı. Yangın söndürme ekibinde özürlüler de var

ANKARA - Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanların korunmasıyla ilgili faaliyetlerini inceleyerek, sorunlar ve çözüm önerilerini rapor haline getiren Sayıştay, ormanların durumunu da gözler önüne serdi. Sayıştay'ın, bu ay Meclis'e sunduğu raporda, ormanlardaki tesisler konusunda şöyle denildi:

"Orman Yasası uyarınca orman alanlarında çöp dökümü alanı, toptancı hali, mezar yeri, spor tesisleri, vakıf üniversiteleri, askeri tesisler gibi ormanlık alanlarda yapılma zorunluluğu tartışılabilir yatırımlar için izin verilmesi orman varlığının azalmasına yol açmış, izin taleplerinin değerlendirilmesinde, ormana en az zarar vermesini sağlayacak bir sistem kurulamamıştır.

Kamu yararı tartışılır

'Kamu yararı' kavramının tanımlanmaması ve hangi şartlarda gerçekleşeceğinin belirlenmemesi, orman alanlarına yapılacak tesislerin sağlayacağı kamu yararı ile bu alanların orman olarak kalmasının sağladığı yararın kıyaslanamaması, bu gerekçeyle verilen izinlerin önemli bir kısmını tartışılabilir kılmıştır."

Söndürme kargaşası

Sayıştay, askeri ve mülki yetkililerin orman yangınlarına müdahale etmesini de eleştirdi. "Özellikle büyük yangınlarda zaman zaman çok sayıda mülki ve askeri yetkilinin çalışmalara müdahale ettiği ve yönetim karmaşasına neden olduğu, diğer kurum ve kuruluşların yangın söndürme çalışmalarına imkânları ölçüsünde destek verdikleri görüşmelerde ifade edilmiştir."

Raporda ayrıca, "Arazinin değerli olduğu, turistik önemi bulunan yerler arasından örnek seçilen Fethiye, Marmaris, Köyceğiz, Antalya ve Alanya orman işletme müdürlüklerinde, orman alanlarında verilen tahsislerin incelenmesi ... da ilk üç sırayı, 81 bin 944 dönümle askeri tesislerin, 48 bin 381 dönümle maden ve taş ocaklarının, 21 bin 397 dönümle enerji nakil hatları ve tesislerinin oluşturduğu tespit edilmiştir" denildi.

Sayıştay'ın hazırladığı raporda diğer eleştiri noktaları şöyle oldu:

● 1974 yılından bu yana orman dışına çıkarılan alan yaklaşık 473 bin hektar. Uygulamanın en fazla yapıldığı ve yaklaşık 45 bin hektar alanın orman dışına çıkarıldığı Antalya ilini, 39 bin hektarla İçel, 34 bin hektarla Balıkesir, 31 bin hektarla Ankara, 29 bin hektarla Sakarya ve Muğla izlemekte.

● Vakıf üniversitelerine toplam 53 bin dönüm arazi tahsis edildi. İstanbul'da tahsis edilen orman alanı 6 bin 476 dönüm. Tahsis yapılan vakıf üniversitelerinin bir kısmının aynı bölgede arazileri olduğu, tahsis edilen alanlar içinde ağaçlandırma sahaları, rekreasyon alanları ve 2B uygulaması yapılan yerler olduğu bilinmekte.

● Arazinin kıymetli olduğu bölgelerde işgal ve faydalanma arttı.

● Toplam 200 adet olması gereken devlet arazisini tescil edecek kadastro komisyonları 1999 yılında 115'e, 2002 yılında 103'e gerilledi. Komisyonlardan 22'sinde başkan, 14'ünde ormancı, 20'sinde ziraatçı üye yok. Çeşitli bakılara açık olmamı nedenleriyle komisyonlarda görev almak istenmiyor. Arazinin değerli olduğu çoğu yerde kadastro çalışmaları tamamlanamıyor.

● Gerek orman muhafaza memurları, gerekse işletme müdür ve şeflerinin ölüm ve yaralanmayla sonuçlanan silahlı saldırılara uğradıkları dokümanlardan belirlenmiştir.

● Yangın söndürme işçilerinden gerektiği gibi yararlanılmıyor, artık yeni işçi alınmıyor ve yaş ortalaması da oldukça yüksek. Yangın söndürme çalışmalarına katılamayacak derecede hasta ve özürlü işçiler bulunduğu ifade edilmiştir. (anka)

Yangından önce ve sonra

ESKİŞEHİR - Orman Bölge Müdürlüğü, üç yıl önce çıkan ve nedeni belirlenemeyen yangında kül olan 572 hektarlık ormanlık alanı eski haline getirebilmek için bu güne kadar 318 milyar lira harcadı. Yanan alanlara, 2004 ... hademe gibi toplam 650 bin fidan dikildi, 400 kilogram sedir tohumu ekildi. Ormanlık alan 2003 yılında yanmadan önce sahadaki görüntüye sahipti. Yangın sonrası sağlıklı halini aldı. Alan, 2004 ...

Ormanlarımızın hukuki sınırlarının tespitine yönelik kadastro çalışmalarının tamamlanamamış, tamamlanan çalışmaların önemli bir kısmının da tapu tescilinin yapılamamış olmasının ormancılık faaliyetleri ve koruma çalışmalarını olumsuz etkilediği tespitlerine raporda yer veriliyor.

İncelenen dokümanlarda ve uzmanlarla yapılan görüşmelerde ormanlık alanların bilim ve fen bakımından orman niteliğini kendiliğinden nasıl kaybedecekleri sorusuna yanıt bulunamadığı belirtiliyor. Orman alanlarının, tarımda veya hayvancılıkta kullanılmalarının daha yararlı olacağının belirlenmesine ilişkin objektif kriterlerin yönetmeliklerde yer almadığı, herhangi bir ölçüm veya kıyaslama sistemi getirilmediği, yasaya aykırı fiili durumun orman sınırlarını daraltmak yoluyla yasal hale getirilmesine yönelik bir prosedür düzenlendiği, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler için de aynı durumun söz konusu olduğu üzerinde duruluyor.

Toprak rantının yüksek olduğu yerlerde orman dışına çıkarma uygulamalarının fazlalığının dikkat çekici olduğu rakamlarla ortaya konuluyor. Belgeler ve yerinde yapılan çalışmalarda orman sınırı dışına çıkarılan 2/B alanlarına yönelik İstanbul, Antalya, Muğla ve diğer kıyılar örnekleri incelenerek, orman sınırı dışına çıkarılan alanların tahsislerin incelemeler sonucunda geri alındığı, tarım dışında restoran, eğitim merkezleri ve sanayi tesisleri olarak orman alanlarının amacı dışında kullanıldığı, mahkeme kararları sonucu orman alandan çıkarma işlemlerinin iptal edildiği ve yıkım çalışmaları süren alanların olduğu, bazı alanların orman niteliğini muhafaza ettiğine ilişkin tespitler Raporda yer alıyor. Raporda bu tespitler yanısıra önerilere de yer veriliyor.

Birgün Gazetesi, 25 Eylül 2004

Ormanlar komisyon eliyle yağmalanıyor

Yüksek rant getiren bölgelerdeki ormanların durumunu inceleyen Sayıştay'ın raporuna göre, 2B uygulaması yağmaya dönüştü

Meclis adına denetim yapan Sayıştay Başkanlığı'nın 65 sayfalık raporuna göre, başta İstanbul olmak üzere yüksek rant getiren bölgelerde orman yağması giderek artıyor ve devletin memurları da yağmanın içinde.

Rapora göre, 28 yıl içinde, Antalya'da 45 bin hektar, Ankara'da 31 bin hektar, Sakarya ve Muğla'da 29 bin hektar alan, orman dışına çıkarıldı. Raporda, devlet memurlarının yer aldığı komisyonların orman dışına çıkarma işlemlerindeki çarpıklıkları göstermek için İstanbul Ayazağa'da, 'tarım bölgesi' olduğu için orman alanı dışına çıkarılan bir bölgede restoran ve sanayi tesislerinin bulunması örnek gösterildi.

CNN Türk'ün haberine göre, Sayıştay uzmanları, Orman Yönetmeliği'nin objektif ve gerçekçilikten uzak olduğunu da raporlarında belirttiler, 'yasadışı işler yasal hale getiriliyor' görüşünü aktardılar. Kamuoyunda 2B olarak bilinen düzenlemeyi de irdeleyen rapor, dikkat çekici işlemleri ortaya koydu. Raporda, Muğla'da nadir Sığla ağaçlarının bulunduğu bölgenin, 2B uygulamasıyla önce orman alanı dışına çıkarılması sonra geri alınması yanlış uygulamaya örnek gösterildi.

Arazi rantı yüksek olan Köyceğiz'de, 28 2B uygulamasının mahkemece iptal edilmesi ile yine Dalaman'da 508 hektar arazinin önce 2B kapsamına alınıp sonra iptal edilmesi, orman yağmasının boyutunu gözler önüne serdi. Raporda, Datça'da orman alanı dışına çıkartılan arazinin miktarının bile bilinmediği ifade edildi.

Sayıştay uzmanları, 'kamu yararı' adına, ormanlara, lojman ve dinlenme tesisleri yapıldığını da belirledi. Ormanların genel olarak denetimsiz olduğunu belirten Sayıştay uzmanları, Orman Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre, kadastrosu tamamlanan 16.3 milyon hektar orman arazisinden sadece yüzde 26'sının yani 4 milyon 373 hektarın tapuya kayıt ettirilmiş olmasını örnek gösterdiler.

BİLİRİKİŞİLİK BAŞVURULARI İÇİN SÜRE BAŞLIYOR

"Şehir Plancıları Odası Planlama, İmar ve Şehircilik Hizmetleri Bilirkişilik, Eksperlik, Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği"ne göre her yıl yenilenmekte olan bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimiz için başvurular 1 Kasım 2004 tarihinde başlıyor. Anılan Yönetmeliğin 8. maddesi uyarınca, bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimizin her yıl 1-30 Kasım tarihleri arasında, hangi illerde bilirkişilik listelerinde yer almak istediklerini belirten dilekçelerine, uzmanlık alanları ve bilirkişilik konularına ilişkin deneyim ve bilgilerini de içeren bir özgeçmiş ekleyerek başvuruda bulunmaları gerekiyor.

Aynı Yönetmeliğin 9. maddesine göre ise bilirkişi listelerinde yer alabilmek için;

- En az iki yıllık bir mesleki deneyim sahibi olmak,
- Mesleki alanda bir lisans sonrası eğitim almış olmak,
- En az iki yıl öğretim elamanı olarak görev yapmış olmak, daha önce çeşitli kurum ve kuruluşlara bilirkişilik, danışmanlık gibi hizmetler vermiş olmak,
- Oda'nın veya benzer kuruluşların açtığı kurs seminer vb. programları tamamlamış olmak, uzman unvanı almış olmak,
- Mesleğin uygulamasına ilişkin kurumlardan birinde en az iki yıl çalışarak özel bir mesleki uzmanlık faaliyeti içinde bulunmuş olmak,
- Oda veya şubelerinde ve yönetim kurullarında en az bir dönem görev yapmış olmak vb.

niteliklerden en az birini taşıyor olmak gerekiyor. Başvurularda bu konulara ilişkin açıklayıcı bilgilerin yer alması gerekiyor.

Yapılacak başvurular; Şube Yönetim Kurullarından birer kişi ve Oda Yönetim Kurulundan iki kişinin katılımıyla oluşacak bir Komisyon tarafından, anılan niteliklere ve deneyimlere göre değerlendirilecektir. Başvuruların değerlendirilmesi, ilgili komisyon tarafından 10 Aralık 2004 tarihine kadar sonuçlandırılarak, Yönetim Kurulunun onayına sunulacaktır. Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşen listeler, TMMOB'ne iletilecektir.

Bilirkişi listeleri, 4650 sayılı yasayla değişik 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 15. maddesi uyarınca hazırlanmakta olup, TMMOB tarafından il valiliklerine gönderilmektedir. Bu listeler valilikçe onandıktan sonra il merkezi ile ilçelerdeki asliye hukuk mahkemelerine; taşınmaz mal sahipleri listelerinden her biri de seçildikleri yerin asliye hukuk mahkemelerine iletilmektedir.

Bu listelerde yer alan bilirkişiler, asliye hukuk mahkemelerinde görülmekte olan kamulaştırma davalarında kıymet takdiri yapmak üzere atanmakta olup, kamulaştırma dışında görülen imar ve planlama davalarına ilişkin bilirkişi listelerine referans vermemektedir. Bu davalarda atamalar hakim kararı ile yapılmaktadır.

Bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimizin gerekli koşulları taşıyan başvurularını 1-30 Kasım 2004 tarihinde Oda Genel Merkezinin aşağıda verilen iletişim adreslerinden birine iletmeleri gerekmektedir.

Posta Adresi: Hatay Sokak, No: 24/17 Kocatepe/ANKARA
Faks: (312) 417 90 55 • E-posta: spo@spo.org.tr

PLANLAMA DERGİSİNİN 2004/2 SAYISI ÇIKTI

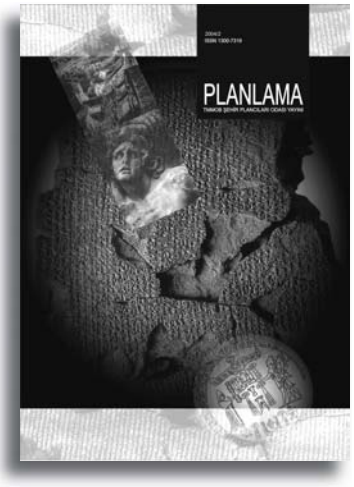

Yıllarca koruma kurullarında görev almış, ülkemizin tarihsel kültür varlıklarının korunmasında öncülük etmiş değerli hocamız Gönül Tankut ile Osman Balaban'ın yapmış olduğu söyleşi Derginin ilk yazısı olarak yer alıyor.

Derginin geçmiş sayfalarında yer bulan etik konusu bu sayıda, Yavuz Duvarcı'nın planlama mesleğine ve planlama ilkelerine etik açıdan yaklaştığı eleştirel bir yazı ile devam ediyor.

Buğra Gökçe makalesinde, hak kavramının içeriği başka bir bakış açısı ile doldurulabilir ve mülkiyet hakları mülkiyet kurumunda niteliksel bir değişim oluşturabilirse, planlama ve yönetsel sistemde de yepyeni bir kurumsallaşma, paradigma yaratabilir mi? sorusu çerçevesinde mülkiyet dokusunu yeni bir paradigma içine oturtmaya çalışıyor.

Dergide planlama yaklaşımları üzerine yapılan tartışmalara bir katkı da Ebru Firidin'den geliyor. Ebru Firidin yazısını, planlama kavramı, planlama yaklaşımı, planlama araçları ile planlama yaklaşımlarının Türkiye dinamiklerine etkisi üzerine kuruyor. Semra Kalkan ise felaketten sakınım ve risk azaltma konusunu bir örnek üzerinde inceliyor. Tokyo Metropol Alanında Sumida Kenti Kyojima mahallesinde yapılan afete yönelik iyileştirme projesi örneğinden çıkarılacak dersleri tartışmaya açıyor.

Eylül ayında gerçekleştirilen ve Odamız adına Deprem Şurasına katılan Ömer Kıral yazısında, kaynak temini ve sigorta komisyonu çalışmalarına ilişkin değerlendirme, öneri ve karşı görüşlerini aktarıyor. "Ulusal Afet Fonu" ve "Dünya Afet Fonu" kurulmasına ilişkin önerileri bu yazıda yer alıyor.

Hülagü Kaplan ve Mustafa Öztürk kentsel kamu mekanlarını kullanmada engelli olanların oranının %10'dan daha büyük bir oranda olduğunu belirterek, toplumsal bütünleşme yönünde engelsiz kentsel tasarım üzerine yaklaşımlarını sunuyorlar.

Ülkemizde sınırlı sayıda yapılan ve konusu özelinde ilk örneklerinden biri olan Pananos Plajı ve Çevresi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Projesi Yarışmasının konusu, amacı, sürece ilişkin değerlendirme ve jüri raporlarını içeren Mehmet Nazım Özer'in hazırladığı yarışma bölümü de bu sayıda yer alıyor.

Planlama Dergisinin 2004/3 sayısı ile ilgili çalışmalar devam ediyor. Planlama Dergisinin 2004/4 sayının konusu "Koruma Amaçlı İmar Planı", 2005/1 sayısının konusu "Avrupa Birliği ve Planlama" olarak belirlenmiş olup, diğer sayılara ilişkin tema önerileri ile görüşlerinizi ve katkılarınızı bekliyoruz.

DENETLEME KURULU TOPLANDI

Denetleme Kurulu Asil Üyeleri Orhan ERMERGEN, Binali TERCAN, Erdal KURTTAŞ, Ali Ulvi ULUBAŞ ve Yedek Üye Özce YALINER 15.09.2004 tarihinde toplanarak aşağıda yer alan raporu hazırladı. Hazırlanan raporda belirtilen hususlar 23.10.2004 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirildi. Aidatların düzenli ödenmesi konusunda yıl sonuna yaklaşılması nedeniyle yoğun çalışmalara başlanılması ve bu konuda Şubelerin aktif hale getirilmesi, gerekli duyuların yapılması, Avukata verilen Altan Gülveren'den alacakların alınması için icra işlemlerin sonuçlandırılması, şubelerin ve temsilciliklerin gelir ve gider belgelerin düzenlenmesi konusunda ve kasalarında para bulundurmaması konusunda uyarılması ve demirbaş kayıt defterinin tutulması için gerekli çalışmalara başlanılması kararlaştırıldı.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI 2004 YILI DENETLEME KURULU RAPORU

01.01.2004 – 30.06.2004 tarihleri arasında, TMMOB Şehir Plancıları Odasının hesaplarının denetlenmesi amacıyla, Oda Genel Merkezinde 15.09.2004 tarihinde Denetleme Kurulu Asil Üyeleri Orhan ERMERGEN, Binali TERCAN, Erdal KURTTAŞ, Ali Ulvi ULUBAŞ ve Yedek Üye Özce YALINER, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Buket GÜLŞEN ve Oda Muhasebe Görevlisi Veysel ERDEM'in katılımı ile yapılan toplantının sonuçları aşağıda verilmiştir.

Yapılan incelemede;

02.07.2004 tarihi itibariyle

1. Kasa Hesabı: 50.000.000- TL. olduğu,
2. Bankalar Hesabı: 19.706.000.000 -TL
   Fon Hesabı: 16.508.000.000 -TL
   Mevduat Hesapları: 3.198.000.000 TL. olduğu,
3. Posta Çeki Hesabı: 388.000.000 - TL.
4. Gelirler Hesabı: 258.651.942.813 - TL.
5. Giderler Hesabı: 232.879.990.836 - TL.
6. Gelir - Gider Farkı: + 25.771.951.977 - TL.
7. Demirbaşlar ve Gayrimenkul Hesabı
   7.1. Demirbaşlar Hesabı: 17.918.829.443 - TL.
   7.2. Gayrimenkul: 81.220.000.000 – TL olduğu saptanmıştır.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ:

1. Oda Muhasebe defter ve Kayıtlarının düzenli tutulduğu görülmüştür. Oda Sayman Üyesi Buket GÜLŞEN ve Muhasebe görevlisi Veysel ERDEM'e titiz çalışmaları nedeniyle teşekkür edilmesine karar verilmiştir.

2. 01.01.2004 – 02.07.2004 tarihleri arası Gelir - Gider Bütçesine ilişkin olarak genelde iyi bir performans sergilendiği, bütçenin 25.771.951.977-TL. fazla verdiği görülmüştür. SSK ve vergi borçlarının olmadığı tesbit edilmiştir. Geçmiş yıl ödentilerinin tahsilatında, iyi bir performans sergilenmesine karşın cari yıl (ilk altı ay) ödentilerinin tahsilatı tahmini bütçede öngörülen (127.100.000.000 -TL.) rakamın altında kaldığı (8.279.500.000 -TL) tespit edilmiştir.

3. Önceki dönemlerden iade edilmediği görülen Altan GÜLVEREN'e verilmiş olan 293.800.000.- TL. avansın yasal faizi ile birlikte tahsil edilmesi ile ilgili gelişme kaydedilmediği anlaşıldığından, bu sürecin devam ettirilerek yasal yollara başvurulmasına, zorunluluk olmadığı sürece avans ödemelerinin yapılmamasına karar verilmiştir.

4. Şube ve Temsilciliklerin gelir ve giderlerinin düzenli ve en kısa sürede Oda merkezine iletilmesi konusunda daha önceki dönemlere göre önemli bir gelişme kaydedilmiş olduğu görülmüştür. Ancak şube ve temsilciliklerin gelir ve giderlerine ait düzenli belge tanzimi ve genel merkeze gönderilmesi konusunda, tüm şubelerinin bütçeye ait gelir ve giderlerle ilgili belgeleri zamanında genel merkeze göndermediği, banka hesaplarında, şubeye ait tahsil edilen gelirin görülmediği tespit edilmiştir. Bu konuda şube ve temsilciliklere gerekli uyarıların yapılması kararlaştırılmıştır.

5. Üye Aidat ödentilerinde kurumlarda çalışan üye ödentilerinin üç ayda bir Şube veya temsilcilik tarafından görevlendirilen bir personel tarafından makbuz karşılığında tahsil edilmesi konusunda gelişme kaydedildiği görülmüş olup bu yöntemin yaygınlaştırılarak devam ettirilmesine karar verilmiştir.

6. Daha önceki Denetleme Kurulu raporlarında da belirtilen demirbaş kayıt defterinin eksikliği bu dönemde de tamamlanmamıştır. Odanın demirbaşlarının 23. Dönem Yönetim Kuruluna devredilebilmesi için demirbaş kayıt defterinin kayıt altına alınması şarttır.

Çalışmalarından dolayı Yönetim Kuruluna teşekkür ederiz.

2004 yılı sonuna kadar aidatlarınızı aylık 5.000.000.-TL. üzerinden ödeyebilirsiniz.

ÜÇÜNCÜ BOĞAZ KÖPRÜSÜ VE BÜYÜK KENTLERİMİZDE UYGULANAN ULAŞIM POLİTİKALARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Buğra GÖKÇE-TMMOB Şehir Plancıları Odası II. Başkanı

Son dönemde özellikle İstanbul üçüncü boğaz köprüsü geçişi için gündemdeki yoğunluğunu artıran kent içi ulaşım sorunu ile ilgili olarak bazı değerlendirme ve bilgilendirmeler yapılması gerekmektedir. Öncelikle büyükkentlerimizde halen ısrarla uygulanan ulaşım politikaları seçmelerinin, dünyada 1970'li yıllarda terk edilen yeni ulaşım yatırımları ile sorunun çözülebileceğini sanan ancak başarısızlığı üzerine terk edilen düşüncenin devamı olduğunu söylemek gerek. Oysa yeni ulaşım yatırımlarının sorunu çözmek yerine, kısa vadeli rahatlamalar ardından daha yoğun sorunlarla yeni yatırımları gerektirdiği ve böylece bir kısır döngü yarattığı dünyada çoktan anlaşılmış durumda. Çağdaş ulaşım politikaları ise, **"talep yönetimi"** anlayışını odağına alarak, kent merkezlerine otomobil girişinin sınırlanması yönünde yeni ve çok büyük yol altyapısı yatırımları yerine, toplutaşım öncelikli politikalarla çözümün olanaklılığını göstermekte.

Bu haliyle öncelikle çağdaş ulaşım politikalarının oluşumuna neden olan sürecin, çağdaş ulaşım politikalarının gereklerinin bilinmesi ve çözümlerin de bu bağlamda tartışılması gerektiği açıkça ortada durmakta...

Öncelikle, kent içi ulaşımdaki kısır döngünün ve kaynakları tüketen ancak hala çözüm üretemeyen çağ dışı yaklaşımın ortaya koyulması gerekir. Yıllardır harcanan bu kadar kaynağa ve çabaya, yapılan bunca tartışmaya karşın ulaşım sorununun çözümünde başarılı olunamamışsa bu, birkaç yönetici veya uzmanın beceriksizliği ve bilgisizliği ile açıklanamaz. Teknik elemanından akademisyenine, politikacısından direksiyon başındaki vatandaşına kadar toplumun neredeyse bütününde bir yanlış algılama var demektir.

Kentlerde yaygın olarak kullanılan ulaşım sistemlerinin kapasiteleri, enerji tüketimleri, maliyetleri ve yarattıkları hava kirliliği açısından karşılaştırmaları Tablo 1'de verilmektedir.

Bu tablo, sınırlı kapasitesine ek olarak, otomobilin toplutaşım türlerine göre her alanda daha verimsiz ve zararlı olduğunu kanıtlamaktadır.. Gün boyu hizmet vermeyi sürdüren toplutaşım araçlarının tersine, otomobilin günün büyük bir bölümünde çoğunlukla kent merkezi gibi alan kısıtlılığı bulunan yerlerde kullanılmadan beklediği de gözden kaçırılmamalıdır.

Ulaşım sistemlerinin bu kısa karşılaştırması, toplutaşım sistemleri arasındaki sadece göreli farklılıklar ve üstünlükler olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, daha çarpıcı olan, otomobilin hemen hemen tüm özellikleri bakımından toplum ve kent için olumsuz bir sistem olarak ortaya çıkdığıdır.

Yukarıda özetlenen bütün bu gerçeklere karşın, ülkemizde ve dünyanın birçok kentinde ulaşımın bugünkü yapısı otomobil ağırlıklıdır. Bu yapı, aynı miktarda yolcuyu taşımak için daha çok taşıt ve daha çok altyapı, kamuya ve kullanıcıya daha yüksek maliyet, daha fazla enerji ihtiyacı, artan hava kirliliği, yüksek kaza olasılığı ve çirkinleşen fiziksel çevre anlamına gelmektedir. Bütün bu nedenlerle, ulaşımın bugünkü yapısını değiştirici politikalar gerekmektedir.

Boğaza 3. köprü sorunu çözmez

ANKARA - Şehir Plancıları Odası İkinci Başkanı Buğra Gökçe, ulaşımda karar zamanının geldiğini ve hatta çoktan geçtiğini kaydetti. Gökçe, üçüncü boğaz köprüsü ve ulaşım politikalarına ilişkin araştırmasında, sadece 3. boğaz köprüsü bağlamında değil, bütün büyük kentlerde yanlış ve çağdışı kalmış ulaşım politikaları seçiminden kaynaklanan açmazların, yeni çözümsüzlükleri tanımladığının ortada olduğunu savundu.

Gökçe, şu bilgileri verdi: "Kent merkezine daha çok araç gelmesini sağlayacak seçenekler yerine çağdaş ulaşım politikalarının uygulanması, toplu taşım öncelikli seçimlerin hayata geçirilmesi gerektiği anlaşılacaktır.

Bunlar gözardı edilerek, sadece boğazın bir kez daha araç öncelikli olarak geçilmesi seçeneği hem ulaşım sorununu çözmeyecek hem boğazın ve kentin doğal, kültürel değerlerine zarar verecektir."

Tüp geçit avantajlı

Boğaz tüp geçişi önerisinin sadece bireysel ulaşımı odağına almamasının 3. köprüye göre göreli bir üstünlük sağladığını ifade eden Gökçe, bu seçeneğin de ancak ulaşım politikalarının bir parçası olarak, diğer çağdaş ulaşım politikaları ile birlikte uygulandığında çözüm üretebileceğini bildirdi.

Yeni Asya Gazetesi, 13 Eylül 2004

Ancak, bu olgunun doğru bir biçimde anlaşılması için uzun yıllar geçmesi gerekmiştir. Sorun önceleri otomobil arzının artması ve buna karşılık yolların yetersiz kalması nedeniyle trafiğin sıkışması şekilinde algılanmıştır. Doğal olarak çözümler de yollarda genişletmeler yapmak, yeni yollar açmak, katlı kavşaklar yapmak yönünde olmuştur. Bu çözümler trafik sıkışıklığının gözlendiği yerlerde, bazan yöneticilerin el yordamı ile, bazan da yol mühendislerinden beklenen bir teknik çalışma sonucunda yapılan noktasal müdahaleler biçiminde gerçekleşmiştir. Ancak, böyle bir parçacı yaklaşım, görülen sorunları yalnızca uygulama yapılan noktalarda veya yollarda çözebilmiş, tıkanıklıklar kentin diğer kesimlerine sıçramıştır.

1950'lere gelindiğinde, bu yaklaşımın yetersiz olduğu anlaşılmış, bu kez kentte ulaşım, tüm şebeke gözetilerek bir sistem anlayışı ile ele alınmıştır. Böylece, kentin belirli bir noktasında trafik koşullarına yapılacak bir müdahalenin yol ağının tümünde ne tür etkiler yapacağını kestirmek mümkün olabilmiş, önlemler bu yönde

Tablo 1. Ulaşım Sistemlerinin Karşılaştırması

	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Tramvay	Metro
İz kapasitesi (yolcu/saat)	900	3500	12000	20000	40000
Enerji tüketimi / yolcu-km	100	26	19	22	19
Yatırım maliyeti / yolcu-km	100	9	6	5	25
İşletme maliyeti / yolcu-km	100	44	12	8	3
Hava kirliliği / yolcu-km	100	3	0.8	-	-

(Kapasite dışındaki karşılaştırmalarda "otomobil = 100" değeri alınmıştır) (Bu değerler çeşitli kaynaklardan derlenmiş verilerin ortalaması niteliğinde olup yerel koşullara göre değişme gösterebilmektedir)

alınmıştır. Daha sonraki yıllarda, ulaşımda ağırlık uzun dönemli planlama çalışmalarına verilmiştir. Bunun için, yolculuklar ile bunları doğuran etkenler arasındaki ilişkiyi açıklayan modeller geliştirilmiştir. Böylece, kentin gelecekteki yapısı bilindiğinde, yollar üzerinde meydana gelecek yolculuk talebinin tahmin edilmesine yardımcı olacak teknik araçlar ortaya çıkmıştır.

Dikkatle incelendiğinde, önemli teknik gelişmeler göstermesine karşın yukarıda sayılan yaklaşımların tek bir politikanın ürünü olduğu ortaya çıkmaktadır: *ulaşım altyapısını taşıt trafiği talebini karşılayacak biçimde geliştirmek.* Yaklaşımların tümünde sorun, ulaşımın yüzeysel yanlarından biri olan trafiğin tıkanmasıdır. Sorun böyle ortaya konulunca, çözüm de ister istemez (yeni yollar, yol genişletmeleri, katlı kavşaklar gibi) ek kapasiteler yaratmak, ya da talebi karşılayacak altyapı yatırımlarını zamanında yapmak şeklinde olmaktadır. Başlarda, ulaşım arzına yönelik bu yaklaşım trafik koşullarını genellikle iyileştirmekte, ancak daha yaygın araç kullanımını körüklemekte, sonuçta yeni tıkanmalar meydana gelmektedir. Bu yeni tıkanıklıkları aşmak için yapılan yeni yollar ve kavşakların sağladığı geçici rahatlama yeni ek talepler doğurmakta ve bu da kısıtlı mali kaynaklar ile sınırlı kentsel alanı tüketen ek kapasite ihtiyacı yaratmaktadır (Şekil 1).

Kentsel ulaşım sorunlarını çözmede benimsenen bu yaklaşım sonucunda, kentlerdeki kirlilik artmış, otomobillerin egemen olduğu verimsiz bir yol kullanımı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, kentsel açık alanların önemli bir bölümü katlı otoparklar ve katlı kavşaklar gibi çirkin yapılarla donatılmıştır. Bu yöntem içinde, yönetici veya plancı, yolculuk talebini ve bunun sonucu olan trafik talebini -bunun toplumun zararına olduğunun veya verimsizliğinin farkında olsa bile- tartışmamakta ve bir veri olarak kabul etmektedir. Oysa, ulaşımda bir yapısal bozukluk söz konusudur.

Buğra GÖKÇE
Şehir Plancıları Odası II. Başkanı

Son dönemde özellikle İstanbul üçüncü boğaz köprüsü geçişi için gündemdeki yoğunluğunu artıran kent içi ulaşım sorunuyla ilgili olarak bazı değerlendirme ve bilgilendirmeler yapılması gerekmektedir. Öncelikle büyük kentlerimizde halen ısrarla uygulanan ulaşım politikaları, dünyada 1970'li yıllarda terk edilmiş durumdadır. Yeni ulaşım yatırımlarıysa sorunu çözmek yerine kısa vadeli rahatlamalar, ardından daha yoğun sorunlarla yeni yatırımları gerektirmektedir. Bu yapı, aynı miktarda yolcu için daha çok taşıt ve daha çok altyapı, kamuya ve kullanıcıya daha yüksek maliyet, daha fazla enerji ihtiyacı, artan hava kirliliği, yüksek kaza olasılığı ve çirkinleşen fiziksel çevre anlamına gelmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında sadece üçüncü boğaz köprüsü bağlamında değil hemen bütün kentlerimizde yanlış ve çağ dışı kalmış ulaşım politikalarının seçiminden kaynaklanan açmazlar, kaynak savurganlıkları ve yeni çözümsüzlükler tanımlandığı ortadadır. Oysa yapılması gereken, şişenin boyunu uzatmak değil, ağzını açmak ya da şişe içinden ağzına ulaşan suyun miktarını azaltabilecek yaklaşımlar ortaya koymak olmalıdır. Bu haliyle çağdaş ulaşım politikalarının uygulanmadığı her yeni yol altyapısı yatırımı yalnızca sorunu biraz daha öteleyecek, beraberinde yeni yatırımları gerektirecek ve kısıtlı kamu kaynaklarının savurganca tüketilmesine yol açacaktır. Üçüncü boğaz köprüsü de bu bakış açısıyla, İstanbul kentinin tarihi, kültürel, doğal dokusu ve kimliksel özelliklerine zarar verecek, orman alanlarını, su havzalarını tüketecek ve kenti yeni yapılaşma baskıları altında bırakırken, sorunun uzun vadede çözümünde yine yetersiz kalacaktır. Sorun sadece İstanbul kentinin bir yakasındakileri diğer yakaya atmaktan ibaret olarak da algılanmamalıdır. Kentin merkezi iş alanı yoğunlukla Avrupa yakasında bulunduğundan, kentin doğusundan batısına iş ağırlıklı geçişleri yasaklamak ya da kent merkezinin yerini değiştirmek olanaklı görünmediğine göre, kentin bir yakasından diğerine geçecek araçların otopark sorunları ve zaten yetersiz olan yol altyapısını nasıl kullanacağı soruları düşünülmelidir. Böyle bakıldığında, kent merkezine daha çok araç gelmesini sağlayacak seçenekler yerine, çağdaş ulaşım politikalarının uygulanarak toplu taşım öncelikli seçimlerin hayata geçirilmesi gerektiği anlaşılacaktır. Bunlar göz ardı edilerek sadece boğazın bir kez daha araç öncelikli olarak geçilmesi seçeneği, hem ulaşım sorununu çözmeyecek, hem boğazın ve kentin doğal, kültürel, estetik değerlerine zarar verecek hem de kent içi ulaşımda ve ülke ekonomisinde yeni bazı sorunlar oluşturacaktır. Öte taraftan, boğaz tüp geçişi önerisi de diğer çağdaş ulaşım politikalarıyla birlikte uygulandığında çözüm üretebilir. Bunun için de, tüp geçişin olası güzergahının; çevresel, doğal, kentsel değerlere zarar vermeksizin seçilmiş olması ve sistemin esas ağırlığının toplu taşım odaklı olması gerekmektedir. Bu yapılmaksızın, tüp geçiş bile olsa yeni boğaz geçişinin; çevreyi kirletmeyeceği, doğal-kültürel-kentsel dokuya zarar vermeyeceği ve kente ilişkin baskı-spekülasyon süreçlerini daha az tetikleyebileceğini söylemek olanaklı değildir.

Esquire, Ekim 2004

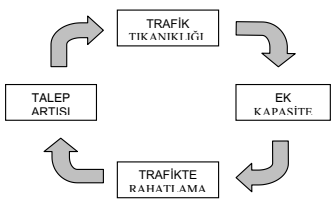

Şekil 1. Geleneksel ulaşım yaklaşımının çözümsüzlüğü

Nasıl bir politika?

Ulaşım düzenindeki bu çarpıklığın ve kısır döngünün ayırdında olan bir kişi veya kuruluşun soruna bu bozuk düzen içinde çözüm bulmaya çalışması olanaksızdır. Bu nedenle, 1970'lerden başlayarak dünyada ulaşıma yönelik yeni politikalar üretilmeye başlanmıştır. Çevre, enerji, sürdürülebilirlik, sosyal denge gibi konulara duyarlılıktan kaynaklanan ve giderek yaygınlaşarak adeta kentsel ulaşımla ilgili bir anayasaya dönüşen ve bu yaklaşımın anahatları şöyle özetlenebilir:

- ***yeni yatırımlar yerine mevcut altyapının daha etkin kullanımı*** (bugünkü işletim koşullarında yetersiz kaldığı düşünülen bir yol veya kavşak, ulaşım dengesi otomobilden toplutaşıma kaydırıldığında azalan taşıt sayısı nedeniyle daha uzun yıllar yeterli olabilmekte, dolayısıyla kamunun kıt kaynakları daha öncelikli projelere ayrılabilmektedir)
- ***toplutaşımın geliştirilmesi*** (sadece raylı sistemlerin geliştirilmesi yeterli olmayıp bütün toplutaşım sistemlerinin hizmet düzeyi arttırılmaktadır; böylece, otomobil yerine toplutaşım araçları tercih edileceğinden trafik azalmakta ve mevcut yollardan daha etkin ve uzun süre yararlanılabilmektedir)
- ***otomobil kullanımını caydırıcı önlemler alınması*** (kent merkezine girişlerin ücretlendirilmesi, otopark sayısının kısıtlanması, yüksek otopark ücretleri, bazı yolların otomobillere kapatılması, v.b.)
- ***kent merkezlerinde yaya ulaşımının ve yaya bölgelerinin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi***

Kentsel ulaşıma yönelik artık tartışılmaz olan bu tavır, daha 1970'li yıllarda OECD Çevre Komitesi'nin çalışmalarının ürünü olan "Managing the Transport" (Ulaşımı Yönetmek) adlı kitapta yer almıştır. Geçen yıllar içinde, tüm uluslararası kuruluşlarca benimsenen bu yaklaşım günümüze kadar gelişerek gelmiştir. Örneğin, Avrupa Konseyi Parlementerler Asamblesi'nin "Avrupa Ulaştırma Bakanları Konferansının 50 Yılı: Genişleyen Avrupa için Ulaşım Politikaları" adlı ve 2003 tarihli belgesinin "Sonuçlar" bölümünün kentsel ulaşımla ilgili 88. paragrafında şu ifadeye yer verilmektedir:

> "(Avrupa'daki) Kentler otomobil kullanımını sınırlayan ve toplutaşım ile motorsuz ulaşım türlerini destekleyen politikalara yönelmektedirler. Yaya alanları ve yüksek otopark ücretleri pek çok kentte kullanılan önlemler arasındadır. Bu çerçeve içinde, yol ücretlendirmesi, kent merkezlerine otomobillerin girişinin sınırlandırılması, toplutaşıma öncelikler, bio-yakıtların kullanımı, oto-paylaşma ve çevredeki toplutaşım durakları yakınında otoparklar gibi iyi uygulamalar ve yaratıcı politikalar benimsenmelidir."

Avrupa Birliği'nin 2001 tarihli "Avrupa Ulaşım Politikası: Beyaz Kitap Politika Anahatları" adlı belgesinin "Kentsel Ulaşımın Akılcı Hale Getirilmesi" başlıklı IV. bölümünde de *trafik tıkanıklığının ana nedeninin aşırı özel otomobil kullanımı* olduğunun altı çizilerek benzer ilkeler sıralanmaktadır.

Unutulmamalıdır ki, konu sadece ulaşımın daha verimli ve insanca hale dönüştürülmesinden ibaret değildir. Bu alanda uygulanacak olumlu politikalar aynı zamanda;

- daha az enerji tüketimi,
- ekonomide daha akıllı kaynak kullanımı,
- daha temiz bir çevre,
- daha az trafik kazası,
- daha az betonlaşmış-insan ölçeğinde kentler,

kısacası daha mutlu bir toplum anlamına da gelmektedir. Ulaşımda karar zamanı gelmiş ve hatta çoktan geçmiştir.

Bu çerçeveden bakıldığında sadece 3. boğaz köprüsü bağlamında değil hemen bütün kentlerimizde ve özellikle Ankara, İstanbul gibi büyükkentlerimizde yanlış ve çağ dışı kalmış ulaşım politikalarının seçiminden kaynaklanan açmazlar, kaynak savurganlıkları ve yeni çözümsüzlükler tanımlandığı ortadadır. Oysa yapılması gereken, ***"şişenin boyunu uzatmak değil, ağzını açmak ya da şişe içinden ağzına ulaşan suyun miktarını azaltabilecek yaklaşımlar ortaya koymak olmalıdır"***. Bu haliyle çağdaş ulaşım politikalarının uygulanmadığı her yeni yol altyapısı yatırımı yalnızca sorunu biraz daha öteleyecek, beraberinde yeni yatırımları gerektirecek ve kısıtlı kamu kaynaklarının savurganca tüketilmesine yol açacaktır.

Öyleyse, bireysel ulaşım sorununu çözmeyi temel hedef olarak seçmiş ulaşım yatırımlarının sorunu çözmeyeceği gibi, çevreyi kirleteceği, daha fazla kaza riski doğuracağı, ekonomik anlamda daha fazla kaynak tüketip yine çözümsüzlük üreteceği, daha fazla betonlaşmış ve insan unsuru dışlanmış kentler yaratacağı görülmelidir. Üçüncü boğaz köprüsü de, bu bakış açısıyla, İstanbul kentinin tarihi, kültürel, doğal dokusu ve kimliksel özelliklerine zarar verir, orman alanlarını, su havzalarını tüketir ve kenti yeni yapılaşma baskıları altında bırakırken, sorunun uzun vadede çözümünde yine yetersiz kalıyor görünmektedir. Üstelik doğaya, kente ve ülke ekonomisine de bir çok ekstra maliyet yükleyerek.... Ayrıca, sorun sadece İstanbul kentinin bir yakasındakileri diğer yakaya atmaktan ibaret olarak da algılanmamalıdır. Kentin merkezi iş alanı yoğunlukla Avrupa yakasında bulunduğundan, kentin doğusundan batısına iş yolculuğu ağırlıklı geçişleri yasaklamak da olanaklı olamayacağına ya da kent merkezinin yerini değiştirmek olanaklı görünmediğine göre, kentin bir yakasından diğerine geçecek araçların otopark sorunları ve zaten yetersiz olan yol altyapısını nasıl kullanacağı soruları da düşünülmelidir. Soruna böyle bakıldığında, kent merkezine daha çok araç gelmesini sağlayacak seçenekler yerine çağdaş ulaşım politikalarının uygulanması, toplutaşım öncelikli seçimlerin hayata geçirilmesi gerektiği anlaşılacaktır. Bunlar göz ardı edilerek, sadece boğazın bir kez daha araç öncelikli olarak geçilmesi seçeneği, hem ulaşım sorununu çözmeyecek, hem boğazın ve kentin doğal, kültürel, estetik değerlerine zarar verecek hem de kent içi ulaşımda ve ülke ekonomisinde yeni bazı sorunlar oluşturacaktır.

Öte taraftan, boğaz tüp geçişi önerisinin sadece bireysel ulaşımı odağına almıyor oluşu 3. köprüye göre göreli bir üstünlük tanımlıyor görünmektedir. Ancak bu seçeneğin de, ancak ve ancak çağdaş ulaşım politikalarının bir parçası olarak diğer çağdaş ulaşım politikaları ile birlikte uygulandığında çözüm üretebileceği söylenebilir. Bunun için de, tüp geçişin olası güzergahının; çevresel, doğal, kentsel değerlere zarar vermeksizin seçilmiş olması ve sistemin esas ağırlığının toplutaşım odaklı olması gerekmektedir. Bu yapılmaksızın, tüp geçiş bile olsa yeni boğaz geçişinin; çevreyi kirletmeyeceği, doğal-kültürel-kentsel dokuya zarar vermeyeceği ve kente ilişkin baskı-spekülasyon süreçlerini daha az tetikleyebileceğini söylemek olanaklı değildir.

Sonuç olarak, kent içi ulaşım sorununun bu çerçevede ele alınması gerektiği ve çağdaş ulaşım politikalarının gereklerinin yerine getirilmesi bağlamında yorumlanması halinde çözüm üretebileceği görülmelidir.

NOT: Çağdaş Ulaşım Politikaları ile ilgili bölüm; Elker, Cüneyt, (Prof. Dr.), 2004, "Ulaşımda Karar Zamanı", Türkiye Mühendislik Haberleri, İMO Bülteni, Sayı 249. adlı yayından alınmıştır.

"Demiryolu ve deniz yolu ulaşımı seçeneklerinin özellikle geliştirilmemesi, Türkiye'de hükümetler üstü bir ulaşım politikası olarak karşımıza çıkmaktadır. Şehiriçi ulaşımda da gönübirlik yaklaşımlar ve inşaat yapma hedefi geçerli oluyor."

"Otomobil ağırlıklı bir ulaşım yönetimi yaygın hale geldi ve sonuçta, büyük şehirlerimizde insanların sözlerince zamanı trafikte geçer oldu. Yani insan yerine araç öncelikli yaklaşımlar benimsendi."

Planlı bir ulaşım politikası yok

Erhan Demirdizen KİMDİR

RAKAMLAR NE DİYOR?

Evrensel Gazetesi, 22 Ekim 2004

YANLIŞ POLİTİKA KURBANI

Ulaşımda artık karar zamanı

ANKARA (AA) - Şehir Plancıları Odası İkinci Başkanı **Buğra Gökçe**, ulaşımda karar zamanının geldiğini ve hatta çoktan geçtiğini kaydetti. Gökçe, üçüncü Boğaz köprüsü ve ulaşım politikalarına ilişkin araştırmasında, yalnızca 3. Boğaz köprüsü bağlamında değil, bütün büyük kentlerde yanlış ve çağdışı kalmış ulaşım politikaları seçiminden kaynaklanan açmazların, yeni çözümsüzlükleri tanımladığının ortada olduğunu savundu.

Bireysel ulaşım sorununu çözmeyi temel hedef olarak seçmiş ulaşım yatırımlarının, sorunu çözmeyeceği gibi çevreyi kirleteceği, ekonomik anlamda daha fazla kaynak tüketip yine çözümsüzlük üreteceği görüşünü ileri süren Gökçe, şu bilgileri verdi:

"Kent merkezine daha çok araç gelmesini sağlayacak seçenekler yerine çağdaş ulaşım politikalarının uygulanması, toplu taşım öncelikli seçimlerin yaşama geçirilmesi gerektiği anlaşılacaktır. Bunlar göz ardı edilerek, sadece Boğaz'ın bir kez daha araç öncelikli olarak geçilmesi seçeneği, hem ulaşım sorununu çözmeyecek hem Boğaz'ın ve kentin doğal, kültürel değerlerine zarar verecektir."

Cumhuriyet Gazetesi, 13 Eylül 2004

ŞUBELERDEN HABERLER

Ankara Şubesi

22 EYLÜL OTOMOBİLSİZ KENT GÜNÜ'NÜ KUTLADIK

Dünyada 1998 yılından bu yana Yeşil Hareket haftası kapsamında her yıl 22 Eylül'de kutlanmakta olan "Uluslararası Otomobilsiz Kent Günü" kapsamında Şubemiz ve Çankaya Belediyesi ortak bir etkinlik gerçekleştirdi.

Sakarya Yaya Bölgesi içinde gerçekleştirilen etkinlikte, önce Çankaya Belediyesi Halk Oyunları Topluluğu (Hoytur) bir gösteri gerçekleştirdi. Ardından Şube Sekreterimiz Sibel Küçük, kentte taşıt önceliği yerine insan önceliğinin gözetilmesinin ve toplu taşımanın öneminin vurgulandığı ortak basın açıklaması metnini okudu. Basın açıklamasından sonra Şube Başkanımız Serdar Karaduman, "Otomobilsiz Kent Günü" etkinliğinin önemine değindi ve özellikle Ankara'da yapılan yanlışlara işaret eden bir konuşma yaptı.

ODTÜ ve Gazi Üniversitelerinde okuyan planlama öğrencileri, gün için hazırladığımız tişörtleri giyerek Otomobilsiz Gün Etkinliği için hazırlanan broşürleri kentlilere dağıttı. Etkinlik, Hoytur'un gösterileri ile sona erdi. Etkinliğe katılan tüm meslektaşlarımıza ve destek veren öğrenci arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.

22 Eylül 2004'te Şubemizce Otomobilsiz Kent Günü kapsamında aşağıdaki basın açıklaması yapıldı:

22 EYLÜL "OTOMOBİLSİZ KENT GÜNÜ" BASIN AÇIKLAMASI

"Günümüzde gelişmiş ülkeler, kentlerin daha yaşanabilir olması için mekânı ve çevreyi tüketmeyen sistemlerin geliştirilmesi için uğraş vermektedir. Ulaşım sistemleri, bunların belki de en önemlisidir. Önceleri, kent içi ulaşımda otomobili ulaşım sistemi içinde en üst sıraya koymak adına kent merkezinde katlı kavşaklar yapmış ve yolları genişletmiş olan gelişmiş ülkelerce, 20- 30 yıldır artık bu yaklaşımdan vazgeçilmiştir. Çünkü otomobil kullanımını özendiren bu yaklaşımların, trafik sorununu çözmediği, kentleri yoğun taşıt trafiğinin yarattığı hava ve gürültü kirliliğine mahkûm ettiği, kazaları artırdığı, kent mekânını ve sosyal ilişkileri tahrip ettiği fark edilmiştir.

Otomobil ulaşımına dönük yatırımlar kentlerde insanların değil, araçların taşınmasına hizmet etmekte, bu ise hem bireysel, hem de toplumsal olarak pek çok ekonomik ve sosyal maliyete yol açmaktadır. Şöyle ki;

- 125 otomobilin taşıdığı insanı, 1 tramvay dizisi ya da 3 otobüs rahatlıkla taşıyabilmektedir.
- Otomobil taşıdığı yolcuya göre, otobüsten 125 kat fazla hava kirliliği yaratmaktadır.
- Otomobil, kilometrede taşıdığı yolcu başına otobüsten 5 kat daha fazla enerji tüketmektedir.
- Otomobil taşımak için yapılan yatırımlar, otobüs sistemi için yapılan yatırımdan 15 kat, metrodan 4 kat daha fazladır.
- Yolcuların %30'unu taşıyan otomobiller yolların %90'ını işgal etmekte iken, yolcuların %70'ini taşıyan otobüsler yolların %10'unu işgal etmektedir.
- Dünyadaki hava kirliliğinin %50'si motorlu araçlardan kaynaklanmaktadır ve bu oran giderek artmaktadır.

Çözüm toplu taşıma ve insan önceliği

- Trafik sorununun çözümü ve daha yaşanabilir - temiz bir Ankara için toplu taşıma sistemlerine öncelik verilmeli, toplu taşıma sistemlerinin hızı ve konforu artırılmalıdır.
- Ankara'da ne yazık ki yıllardır uygulanmakta olan, otomobil kullanımını özendiren ve dolayısıyla sorunları ağırlaştıran katlı kavşak, yol genişletme, vb. yatırımlardan vazgeçilmelidir.
- Kentin Ulus, Kızılay gibi merkezleri toplu taşıma ve yaya önceliğine göre planlanmalı, transit trafik kentin merkezi bölgelerinden geçirilmemeli, kent merkezlerinde sadece toplu taşımanın girebileceği alanlar belirlenmelidir.

• Kentte yayaların ve bisiklet kullananların can güvenliğini sağlayacak tedbirler acilen alınmalıdır.

• Yayalar için güvenli ve yeterli sayıda düzayak yaya geçidi yapılmalıdır.

• Çocuklar ve yaşlılar için daha güvenli caddeler için gerekli olan önlemler alınmalı, yol güvenliği riskleri azaltılmalıdır.

• Okullara ve çocuk oyun alanlarına güvenli yaya ve bisiklet ulaşım güzergâhları sağlanmalıdır.

Basın ve kamuoyuna saygılarımızla duyuruz. 22.09.2004."

Ankara Şubesi

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ ARSASINDA YAPILAN PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE İTİRAZ ETTİK VE BASIN AÇIKLAMASI YAPTIK

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi, 13 Ağustos 2004 tarih ve 557 sayılı kararı ile *AŞTİ Ümitköy doğrultusundaki Sakıp Sabancı Bulvarı üzerindeki "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İdare Tesis Alanı"nda* 1.5 olan inşaat alanı hakkını (Emsal) 5'e yükselten bir plan değişikliği gerçekleştirdi. *Çevrede böyle bir yoğunluk değeri yok iken, ayrıcalıklı bir biçimde bu alan için verilen ek inşaat alanı, yapılan ilk değerlendirmede bölge ve kent için çok ciddi olumsuzluklar doğuracağından* plan değişikliğine itiraz ettik. Öte yandan, TOBB'a da bir yazı yazarak planın sakıncalarını vurguladık ve bundan vazgeçmelerini istedik. TOBB cevabi yazısında, Birliğe ait arsanın kullanımına ilişkin kararların oluşmasında yalnızca birliğin ihtiyaçlarının değil, Başkent olarak Ankara'nın ve Avrupa Birliği üyesi olma yolundaki ülkemizin de ihtiyaçları dikkate alınarak hareket edildiğini belirterek bu arsa üzerinde bir Avrupa Birliği Merkezi kurulmasının planlandığı belirtildi.

28 Eylül 2004 tarihinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile ortak bir basın açıklaması ile konuyu kamuoyuna duyurduk. Aşağıda, yapılan basın açıklaması yer almaktadır.

"TOBB ARSASINDA YAPILAN PLAN DEĞİŞİKLİĞİ İLE ÖNGÖRÜLEN YOĞUNLUK EĞER KESİNLEŞİRSE ANKARA'YA KARŞI YENİ BİR KENT SUÇU İŞLENECEK!

AŞTİ Ümitköy doğrultusundaki Sakıp Sabancı Bulvarı üzerindeki "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İdare Tesis Alanı"nda Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13 Ağustos 2004 tarih ve 557 sayılı kararı ile halen 1,5 olan inşaat alanı hakkı (Emsal değeri) %350 oranında arttırılarak 5'e yükseltilmiştir. ***Toplam büyüklüğü 140 bin metrekare olan alanda yapılabilecek inşaat alanı önceki durumda 210 bin metrekare iken, Belediye Meclisi'nin yaptığı değişiklik ile bu miktar 700 bin metrekareye yükseltilmiştir.*** *Böyle korkunç bir yoğunluk artışının kente yükleyeceği altyapı, üstyapı, ulaşım, vb. maliyetler Ankara kentinde yeni bir kambur yaratacaktır.*

Böyle bir "Plan Değişikliği"nin yaratacağı sakıncalar kısaca şöyledir:

➢ ***Bu plan değişikliğinin teknik gerekçeleri yoktur ve üst ölçekli plan kararlarına dayanmamaktadır***

Bu plan değişikliği üst ölçekli plan kararlarına dayanmamakta, parçacı bir yoğunluk artışı getirmektedir. Ayrıca bu alanda niçin yoğunluk artışı yapıldığına dair herhangi bir teknik gerekçe yoktur. Bu arazideki plan değişikliği, alanının çevresi ile ilişkisi, işlevi, yapı yoğunluğu, ulaşım-dolaşım sistemine etkileri, kent bütününe etkisi gibi teknik gerekçelerden uzak bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Bu plan, yeterli teknik araştırma yapılmaksızın Belediye Meclisine verilen bir önerge yolu ile gerçekleştirilmiştir.

➢ ***Yapılan plan değişikliği ile ayrıcalıklı bir yapılaşma hakkı verilmektedir***

Yapılan plan alanın çevresine bakıldığında inşaat alanı Emsal hakkının 1,2 ile 2 arasında değiştiği görülmektedir. Örneğin, alanın hemen yakınında bulunan Tekel binalarının Emsal değeri 2'dir. Çevrede böyle bir yoğunluk değeri yok iken, ayrıcalıklı bir biçimde bu alana niçin böylesine yüksek bir inşaat alanı hakkı verilmektedir? Böyle bir rant artışı, hiçbir kişi ya da kuruma ayrıcalık yaratacak şekilde yapılmamalıdır. Bu yoğunluk artışının gerekçelerinin Belediye Yönetimince açıklanması gerekmektedir.

➢ ***Ankara'da Kentin Merkezinde Bile Rastlanmayacak Böyle Bir Yapı, Yeni Bir Kent Suçudur***

Kızılay gibi kentin merkezi bölgelerinde bile bu denli yüksek yoğunluklar sınırlı olarak verilirken, Planlama alanında, Ankara'daki mevcut emsallerin de çok üstüne çıkan bir yapı yoğunluğu kararı verilmiş, bu tür bir yapı yoğunluğunun olası etkileri ise göz ardı edilmiştir. Yapılan hesaplamalar, verilen yapılaşma koşulları ile Ankara'da örneğine az rastlanacak büyüklük ve şekilde, bina kitlelerinin ortaya çıkacağını göstermektedir. Bu bina kitleleri, alanın çevresini ezici bir formun ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Böylesine bir kitle, yoğun ve kesintisiz trafik akışının bulunduğu bir ana aksın kenarında konumlanmış olduğundan, yalnızca ulaşım ve yola katılımda sorunlara

sebep olmakla kalmayacak, bulunduğu bölgeyi de baştan aşağı olumsuz yönde etkileyecektir. Üzerinde bir alt merkez öngörülmemiş Sabancı Bulvarı üzerinde gelişmiş ülke kentlerinin merkezlerinde bile az rastlanır yapı yoğunluğunun getirilmesi, başta arazi fiyatları olmak üzere tüm alan kullanımlarını etkileyecek, bölgedeki konut kullanımları ticari işlevlere dönüşme ve çöküntüleşme eğilimine girecektir.

➢ ***Atatürk Orman Çifliği Üzerindeki Baskılar Daha da Artacaktır***

Ayrıca Atatürk Orman Çiftliği arazisinin hemen karşısında bulunan bu alanda bu derece yüksek yapı yoğunluğu yaratılması, Çiftlik üzerindeki yapılaşma baskılarının artmasına sebep olacaktır.

Yukarıda belirtiğimiz gerekçelerle,

➢*Kamu yararı, çağdaş kent planlaması ve şehircilik ilkelerine uymayan,*

➢*Ankara'ya karşı işlenmiş yeni bir kent suçu niteliğindeki*

İmar planı değişikliğinden Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin ve Türkiye Odalar Borsalar Birliği'nin (TOBB) bir an önce vazgeçmesini istiyoruz.

TMMOB Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası Ankara Şubeleri olarak Belediye Meclisi'ne süresi içinde bu kararından vazgeçmesi için başvurmuş bulunmaktayız. Aynı zamanda bir sivil toplum örgütü olan TOBB yönetiminin de bu değerlendirmelerimizden sonra bu plan değişikliği konusunda yeni bir öneri ile taleplerini geri çekeceklerine inanıyoruz. Bizler, şehir plancıları ve mimarların meslek örgütleri olarak, Sayın TOBB Başkanı'nın mesleki uzmanlık alanımız olan bu konuda sesimize kulak vereceğine inanmak istiyoruz.

Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz. 28.09.2004."

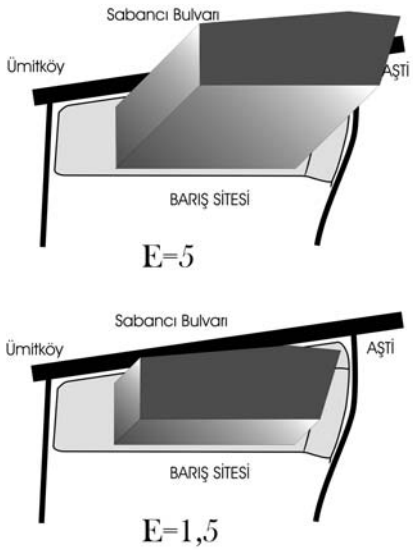

Ankara Şubesi

İMRAHOR VADİSİ'NİN KORUNMASINA YÖNELİK İLGİLİ KURUMLARLA İLETİŞİME GEÇİLDİ

İmrahor Köyü çevresinin Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce konut yerleşim alanı olarak planlanmasının ardından Şubemiz yasal süreçleri işletmesinin yanında, yapıcı bir yaklaşımla da konuyu ele almak için İmrahor Çalışma Grubu kapsamındaki çalışmada yer alıyor. Kavaklıderem Derneği, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Peyzaj Mimarları Odası, Çevre Mühendisleri Odası, Mamak Kent Konseyi ve Şubemizce oluşturulan çalışma grubunca, İmrahor Vadisi'nin içinde bulunan köylerle birlikte bir koruma projesi çerçevesinde ele alınarak bütünlüklü bir çalışma başlatılması talebini içeren bir yazı hazırlandı ve çağrı metni Çevre ve Orman Bakanlığı'na, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na, Çankaya ve Mamak Belediye Başkanlıklarına gönderildi.

Yalnızca Çankaya Belediyesi'nin gelen yanıtında, Vadide yapılan plana ilişkin yargı sürecinin devam edildiğini bildirerek üniversitelerin ilgili bölümleri, Meslek Odaları ve çeşitli sivil toplum kuruluşları katılımıyla oluşturulan çalışma grubuna, İmrahor Vadisinin korunmasına ve rekreatif kullanımlara yönelik ortak karar ve proje geliştirilmesinde her türlü katkıyı verebilecekleri belirtildi.

Yazımıza yanıt gelmesi olumlu karşılanmakla birlikte, bu Vadi için sadece sivil toplum örgütleri değil, ilgili kamu kurumları ve yerel yönetimlerin de proje geliştirmesinin görevleri olduğunu hatırlatmak isteriz. Oluşturduğumuz çalışma grubu, bu kuruluşlarca başlatılacak proje konusunda deneyimlerini ve önerilerini paylaşmaya hazırdır.

İmrahor Vadisi'nin korunmasına ilişkin oluşturulan Çalışma Grubunun ilgili kurumlara gönderdiği yazı aşağıda yer almaktadır:

"Belli başlı dünya kentlerinin su kenarlarında kurulmuş olmasına karşın, Cumhuriyet'in başkenti Ankara, bir bozkır kentidir. Öte yandan Ankara, vadiler üzerinde kurulmuş bir kent olma özelliğine sahiptir.

Ankara'nın başkent olmasından sonra ilk imar planını yapan Prof. Hermann Jansen, ilk etüdlerinden sonra Mustafa Kemal'e sunduğu bir raporda, Ankara'nın topoğrafik özelliği olan vadileri koruyarak, diğer alanları yapılaşmaya açacağını, böyle bir planlamanın kente kazandıracağı özelliğin, Ankara'yı farklı kılacağını belirtmiştir. Ancak, Ankara'nın kentsel gelişimine baktığımızda, Jansen ve ondan sonraki tüm planlarla korunmaya çalışılmış olan vadilerin birbiri ardınca yerleşime açılarak yok edilmiş ve bu doğal güzelliklerin kaybedilmiş olduğu görülmektedir. En son dönüşüm projesi uygulanan Dikmen Vadisi de, önce daha düşük yoğunlukta planlanmasına rağmen, daha sonra plan kararlarıyla arttırılan yapı ve nüfus yoğunluğu ile yeşil ve havalanma koridoru özelliğini büyük ölçüde kaybetmiştir.

Ankara'nın Güneydoğusunda bulunan ve şu anda içindeki köylerle beraber yeşil alan özelliğini koruyan İmrahor Vadisi de aynı tehlike ile karşı karşıyadır. İmrahor Vadisi, Tuzgölü, Haymana Ovası, Mogan ve Eymir Gölleri, İncesu Deresi, Ankara Çayı ile Sakarya Irmağı'na kadar devam eden ekolojik bütünün önemli bir parçasıdır. Bu sistem içinde ağaçlandırılmış olan Yeşil Kuşak ağaçlandırma alanları, ODTÜ Ormanı, Bademli Tepe, 100. Yıl Parkı, Kurtuluş Parkı, Gençlik Parkı, Hipodrum ve AOÇ ile kentin akciğeri

olan yeşil omurgası oluşmuştur. Kent ekolojisi açısından son derece önemli olan İmrahor Vadisi, ne yazık ki kentin yerleşim baskıları altına girmiştir. Hatta hazırlanmış olan imar planlarıyla, Vadinin başlangıcı olan İmrahor Köyü'nün çevresi konut yerleşim alanı olarak imara açılmak üzeredir. ***Vadi girişinde yapılan bu imar planı, daha önce bu Vadinin "ağaçlandırılacak yeşil alan" olduğundan yerleşime açılmayacağı beklentisi içinde olan kişilerin görüşlerini değiştirmiş, Vadi içinde arazilerin el değiştirmeye başladığı öğrenilmiştir.***

Aşağıda imzaları olan kurum ve sivil toplum kuruluşları olarak üç yıldır İmrahor Vadisi'nin önemi ve kente kazandırılması için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. ***Amacımız, kentin yeşil kuşak sisteminin en önemli parçası olan vadinin, doğal özelliklerini yitirmeden korunması ve kente kazandırılmasıdır.*** *Çalışma süresi içinde Vadinin mevcut durumu ve korunmasına yönelik önemli deneyim ve bilgi birikimi edinmiş durumdayız. Ancak, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ya da kişisel olarak gösterilen çabalar böylesine büyük bir alanda geliştirilecek çalışmalar için yeterli olmamaktadır. Bu anlamda, Vadiye yönelik yapılacak çalışmaların, bu alandan sorumlu olan kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülmesinin, daha anlamlı ve doğru olacağı düşünülmektedir.*

Bu kapsamda bu çağrı yazısı, Vadinin planlanmasında sorumluluk ve yetkisi olan kurum ve kuruluşlara gönderilmektedir. Talebimiz, Vadinin, içinde bulunan köylerle birlikte, bir koruma projesi çerçevesinde ele alınarak bütünlüklü bir çalışmanın başlatılmasıdır. Üniversitelerin ilgili bölümleri, Meslek Odaları ve çeşitli Sivil Toplum Kuruluşlarının katılımıyla oluşturmuş olduğumuz çalışma gurubumuz, Vadinin korunmasına ve rekreatif kullanımlara yönelik ortak karar ve proje geliştirilmesinde her türlü katkıyı vermeye ve Vadinin planlanması konusundaki deneyimlerini paylaşmaya hazırdır.

Katılımcı planlamaya yönelik bu çabamıza Kurumunuzun da olumlu yaklaşacağı umuduyla bilgilerinizi ve gereğini arz ederiz."

Ankara Şubesi

AOÇ'NİN KORUNMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALARIMIZ DEVAM EDİYOR

Şubemiz Atatürk Orman Çiftliği'nin korunması yönündeki girişimlerine devam ediyor. Çiftlik Müdürlüğünce bu alan için bir master plan çalışması yapıldığı bilgisi üzerine, Atatürk Orman Çiftliği Müdürü H. Muhammed Güldaş ve Tarım Bakanı Sami Güçlü'ye 11.08.2004 tarihinde yazı yazılarak çiftliğin korunması, yönetimi ve kente kazandırılması konusunda yapılacak çalışmalarda Şubemizin birikim ve deneyimlerinden yararlanılması için görüşlerimizin alınması talebinde bulunulmuştur.

Ankara Şubesi

KASALAR REVİZYON NAZIM İMAR PLANI ESKİ DAVASI SONUÇLANDI

Ankara İli Keçiören İlçesi, Etlik Kasalar mevkiinde Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 08.05.2002 gün ve 216 sayılı kararıyla onanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliğine ve bunlara yapılan itirazların reddine ilişkin 15.07.2002 gün ve 361 sayılı meclis kararının hukuka ve planlama ilke ve tekniklerine aykırı olması nedeniyle açılan davaya Şubemiz müdahil olmuştu.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, hüküm veren Ankara 4. İdare Mahkemesi'ne Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 18.09.2003 gün ve 461 sayılı kararı ile Ankara Etlik Kasalar Bölgesi 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliği hakkında mahkemeye verilen 03.06.2003 günlü 2002/1338 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine yeniden hazırlanan Etlik Kasalar Bölgesine yönelik 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı değişikliğinin onandığı, 02.10.2003 – 02.11.2003 tarihleri arasında askıya çıkarılan nazım imar planı değişikliğine karşı yapılan itirazların Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 05.01.2004 günlü ve 11 sayılı kararıyla reddedilerek kesinleştiğini bildirmiştir.

Bu durumda aynı bölgede yeniden 1/5000 ölçekli nazım imar planı değişikliği yapıldığı anlaşıldığından davanın konusu kalmadığı ve dava hakkında karar verilmesine gerek bulunulmadığı kararı verilmiştir. Şubemiz, sonradan yapılan plan değişikliğe de itiraz etmiş ve yine davacıların yanında sürece müdahil olmuştur. İkinci dava sürmektedir.

Ankara Şubesi

EKİM AYI SOHBET ODASI KONUĞU H. TARIK ŞENGÜL İDİ

13 Ekim Ankara'nın Başkent oluşunun yıldönümü nedeniyle Şubemizin Ekim

"Ankara spekülasyon kurbanı"

ODTÜ Öğretim Üyesi Doç. Dr. Tarık Şengül, "yüzünü batıya dönmüş başkent projesi" olarak yeniden kurulan Ankara'nın 1950'lerden itibaren spekülatif hareketlere teslim olduğunu söyledi.

Cumhuriyetin kuruluşunda batıya yüzünü dönmüş başkent projesi olarak geliştirilen Ankara'nın 1950'li yıllardaki yanlış politikalar sonucu gecekondulardan oluşan bir başkente dönüştüğü bildirildi.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi tarafından, ODTÜ Yıanelik Tesisleri'nde düzenlenen "Dünden Bugüne Ankara" konulu söyleşide konuşan ODTÜ Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Tarık Şengül, Ankara'nın gelişimini üç aşamaya ayırdı. Birinci aşamanın 1923-1945 arasındaki zaman dilimini kapsadığını belirten Şengül, "Bu dönem devletin kentleştiği, ulusal devletin kentleştiği dönemdir. İkinci dönem, İkinci Dünya Savaşı sonrasından 1980'e kadar olan za-

dukça güçlüydü. Mustafa Kemal'in başını çektiği ikinci grup ise Anka-

ra arsa sahiplerinin diğer grubun da devletin el koyması gerektiğini söyle-

Gazete Ankara, 22-28 Ekim 2004

ayı etkinliği konuğu, "Dünden Bugüne Ankara" konulu sunuşu yapacak Prof. Dr. Gönül Tankut'un rahatsızlanması nedeniyle ODTÜ Mimarlık Fakültesi Kentsel Politika Planlama ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı Başkanlığı'nda Öğretim Üyesi Doç. Dr. Tarık Şengül idi.

ODTÜ Mezunları Derneği Vişnelik Tesisleri'nde gerçekleştirdiğimiz söyleşide H. Tarık Şengül, Ankara'nın Başkent Oluşu, günümüze kadar olan süreçte Türkiye'de yaşanan siyasal dönüşüm ve bunun Ankara kenti özelindeki etkilerini aktardı. Üyelerimizin yoğun ilgisi ile gerçekleştirilen etkinlikte dinleyiciler de aktif bir şekilde tartışmalar içinde yer alarak söyleşiye zenginlik kattı. Konuğumuz H. Tarık Şengül'e ve katılan üyelerimize içten teşekkürlerimizi sunarız.

Ankara Şubesi

HATTUŞAŞ / YAZILIKAYA / ALACAHÖYÜK'E GEZİ DÜZENLEDİK

Çorum sınırları içinde M.Ö. 1650 / 1600'lerde kurulan ve ilk Hitit krallığının başkenti olan Hattuşa'ya günübirlik geziyi 26 Eylül 2004 Pazar günü gerçekleştirdik. Profesyonel turizm rehberliği yapan meslektaşımız Kunt Kuntasal'ın rehberliğinde gerçekleştirilen geziye 30'un üzerinde meslektaşımız katıldı. Gezide ilk olarak Yazılıkaya Tapınağı, ardından Hattuşaş ve Alacahöyük'ü gezdik. Geziye katılan herkese teşekkür ederiz.

Gezi düzenlediğimiz Hattuşa Krallığının tarihine ilişkin olarak Aynur Yasemin Çakır tarafından hazırlanan yazı aşağıda yer almaktadır:

BİR ANADOLU UYGARLIĞINA YOLCULUK

"Hattuşa'ya vardığımızda Ankara'nın bu kadar yakınında ve böylesine görkemli bir uygarlığı yıllardır tanımamış olmanın hayretine düşeceksiniz." demişti, Rehberimiz Şehir Plancısı Kunt Kuntasal. Ankara'nın yaklaşık 200 km. doğusundaki Boğazkale'ye ulaştığımızda, ilk yerleşim izlerinin M.Ö. 5000'li yıllara uzandığı, M.Ö. 2000 yıllarda ise Anadolu'nun kültür tarihinin büyük bölümüne damgasını vuran Hitit ülkesi güneşinin ışığının kızıl yansıdığı toprakları bizi bekliyordu.

İlk durağımız Yazılıkaya'da "Bin Tanrılı Halk"ın tapınağında, mistisizme kapılıp bir an 4000 yıl öncesinin sunaklarında taze etleri ve şarapları gördük, baharın gelişini kutlayan şarkıları duyduk,

Uygarlığın başkenti Hattuşa'da, aslanlı kapılar, büyük tapınak, gizli geçitler içinde o dönemin hayatlarını hayal ettik,

Alacahöyük'te, Anadolu'nun her katında başka bir uygarlığın yaşadığına bir kez daha tanık olduk.

Hitit ülkesi, tarih boyunca Friglerle, Galatlarla, Roma ile Bizansla var oldu, tozunu ayaklarımızda Ankara'ya getirdiğimiz o gün şehir bizimle bir kez daha yaşadı.

Hitit İmparatorluğu, Hatti ülkesi olarak bilinen Kızılırmak kavisi içinde kuruldu. Döneminin süpergüçleri Mitanni, Babil ve Mısır uygarlıkları ile yarıştı. Hititlerin Anadolu'ya göçle geldikleri tahmin ediliyor.

Hititler, Hatti ülkesini benimsediler, kendilerinden üstün olan ve zamanla diplomatik ilişkiler kurdukları ülkelerin kültürlerini sentezleyerek geliştirdikleri Hitit kültürü ile kendi çağlarının teknoloji düzeyi açısından en ileri toplumsal örgütlenmelerden birini gerçekleştirdiler ve 400 yıl egemenlik sürdüler. Bu uygarlığın başkenti Hattuşa bugün, UNESCO'nun "Dünya Kültürel Miras Listesi"nde, ayrıca burada bulunan çivi yazılı tablet arşivleri de "Dünya Belleği Listesi"nde yer alıyor.

BİN TANRILI HALKIN TAĞINAĞI YAZILIKAYA

Boğazkale'nin 2 km. kuzeydoğusunda yer alan, sivri kalker kayalıkların oluşturduğu Yazılıkaya'da, üstü açık iki kült odası ve yüksekliği 12 metreye varan kayaların üzerine oyulmuş yaklaşık 80 adet kabartma yer alıyor.

Odanın arka duvarındaki kabartmalarda en önemli iki tanrı Hava Tanrısı Teşup ile Arinna'nın Güneş Tanrıçası Hepat'ın karşılaşmasına doğru yönelen sivri külahlı tanrılar ve pilili etekli tanrıçalar güneş gölge oyunlarıyla her mevsim ve saatte farklı yansımalar sunuyor.

Hava tanrısına ait olan tapınakta, tanrıların ilkbahar ve yeni yıl kutlamalarında bir araya geldiğine inanılıyor. Tapınağa, yalnızca rahipler, soylular, kral ve kraliçenin girebildiği sanılıyor.

Açık hava tapınakları, örneğine sık rastlanır türden değil ve başkentten uzak yer seçilmiş olması insanı merakta bırakıyor.

Arkeologlar tarafından A ve B Odası olarak adlandırılan bu Odalardan A Odasında yer alan kabartmalar, bin yıllardır doğa koşullarına direnmesine karşın, ne yazık ki 1960'lı yıllarda yapılan bir bilimsel çalışma esnasında ciddi hasarlar görmüş.

HATTUŞA

M.Ö. 2000 yıllarından itibaren, metal alet ve gereçlerin kullanımının yaygınlaşması, bronz yapımında kullanılan bakır ve kalay ticaretinin artmasına neden olmuştu.

İlk Tunç Çağının bitimine doğru, İç ve Doğu bölgelerinde Karum adı verilen ve merkezi Kaneş/Neşa (Kayseri civarında

bugünkü Kültepe) kontrolünde bulunan çok sayıda ticaret kolonisi kurulmuştu. Asurlu tüccarlar Anadolu'dan aldıkları altın, gümüş ve bakırı eşek kervanlarıyla Asur'a götürüyorlar, karşılığında büyük kazançlarla kalay, kumaş ve giysi gibi malları Anadolu'ya getiriyorlardı. Anadolu'ya yazı da işte bu dönemde Asurlu tüccarlarla birlikte gelmişti.

Bu tüccarlar, yerel kent beylerinin himayesinde kurdukları Karum'larda yaşıyor, karşılığında yanı başına yerleştikleri beylik kentine refah sağlıyorlardı. (Seeher, 1999)

Kuşşara şehrinin kralı Anitta'nın "Hattuş şehrini geceleyin bir saldırı ile aldım. Yerine yaban otu ektim. Benden sonra her kim kral olur ve Hattuş'u yeniden iskan ederse Gökyüzü'nün Fırtına Tanrısının laneti üzerine olsun!" sözlerini çivi yazılı tabletlere yazdırmasının üzerine bir yüzyıl geçmişti ki, M.Ö. 1600 yıllarında yine Kuşşaralı bir soylu şehri yeniden kurmuş, Hattuşlu anlamına gelen Hattuşili adını sonradan alan bu soylu, Hattuş'u başkent yaparak Hitit devletinin kurucusu olmuştu.

Büyük yerleşim alanlarının her zaman önemli iletişim eksenleri yakınında veya stratejik ve ticari yol kavşaklarında bulunmasına karşın, Hitit başkentinin konumu ilgi çekici aykırı bir örnektir. Konuşlandığı Kızılırmak kıvrımındaki nokta, sadece güney istikametinde Kayseri bölgesinden, Toros geçitlerinden ve dolayısıyla Çukurova ve Kuzey Suriye kapılarından değil, güneybatıya doğru Konya ovasından ve Anadolu yaylasının merkezinden de yüksek sıradağlarla tecrit edilmiş durumdadır. (Thalmann, 2000) Aktüre, Hattuşa'nın konumuna ilişkin, savunmaya yönelik avantajlarına yerleşmenin çevresine yetecek kadar bol su ve işlenebilecek tarım toprağı bulunması ile iklim ve topoğrafya açısından güç doğa koşullarını dengeleyici bir özelliğinin bulunmasını da ekliyor.

Hattuşa Kent Planı: 1) Büyükkale, 2) Karum Hattuş, 3) Büyük Tapınak (Tapınak), 4) Güney Kale, 5) Nişantepe, 6) Sarı Kale, 7) Yenice Kale, 8) Kral Kapısı, 9) Yerkapı, 10) Aslanlı Kapı, 11) Köprü, 12) Yazılıkaya (Kaynak: Aktüre, 1994)

Hattuşa şehrinin konumu ve sur duvarları ile güçlü bir savunması bulunmasına karşın, 50 kilometre kuzeyindeki Kaşkalı barbarların istilasına her zaman açık kalmış, nitekim Kaşkalar M.Ö. 14. yüzyılda şehri yakıp yıkmışlar büyük zararlar vermişlerdi.

Bu yıkımın ardından şehirde büyük bir imar hareketinin sürdüğüne ilişkin verilere ulaşılmıştır. Kentin bu dönemde, çok hızlı bir büyüme sürecine girdiği, bir yönetim sistemin başkenti olarak kent mimarlığı, sanatsal ve teknik yaratıcılık açısından odak noktası haline geldiği izleniyor. Bununla beraber, Hititler'in savaş arabaları gibi dönemin en büyük teknolojik savaş gereçlerini kullanarak bir çok askeri başarı elde etmeleri ve ganimet toplamaları, devletin elinde bir kapital birikimine neden olmuştu. Aktüre, bu kapitalin, M.Ö. 14. ve 13. yüzyıllarda, başkent Hattuşa'da ortaya çıkan, büyük ölçekli imar hareketlerinin ve nüfus artışının temel kaynağı olduğunu belirtiyor.

Hattuşa'nın çöküntüler, uçurumlar ve dik bayırlarla biçimlenen topoğrafyası, kentin imarında büyük başarı ile kullanılmıştı. M.Ö. 13. yüzyılda gerçekleşen yeniden yapılanma sırasında güneye doğru, uzunluğu üç kilometreyi geçen yeni bir süre inşa edilerek şehrin günümüzde Yukarı Şehir adıyla bilinen bölümü oluşturulmuş böylece Hattuşa iki misli genişletilmişti. (Seeher, 1999) Bu dönemin en büyük proje Büyükkale'nin sistematik bir şekilde yeniden inşası olmuştu. Şehre hakim yüksek bir kayalık üstünde kurulan Büyükkale büyüklü küçüklü yapılardan oluşan, zaman içinde rastlantısal bir biçimde oluşmuş bir kompleks görünümündedir. Günümüze ulaşabilmiş en yoğun yapı kalıntısı Büyükkale'nin bulunduğu alandır ve binlerce çivi yazılı tabletin bulunduğu arşivlerde yine bu yapı kompleksinde bulunmuştur.

Aşağı Kent'te, M.Ö. 14. yüzyıldan itibaren Fırtına Tanrısı Teşup ve Güneş Tanrısı Hepat'a adanmış büyük tapınağın inşaatına başlanmıştı. 20.000 metrekareyi aşkın alanı kaplayan tapınak, Hitit mimarisinin karakteristik bir özelliği olan son derece düzenli bir plana sahiptir. (Thallman, 2000) Tapınakta çok sayıda iki ya da üç katılı depo odaları bulunmaktadır. Hattuşa'da bunun dışında, 30 kadar daha tapınağın varlığından söz edilmektedir. Hititler, yendikleri komşularının gazaplarına uğramaktansa, armağan ve dualarla onlara saygılarını dile getirip kendi tanrılarını arasına katmayı gelenek edinmişlerdi. Ayrıca, her şehrin bir koruyucu tanrısı vardı. İmparatorluğun çeşitli şehir-

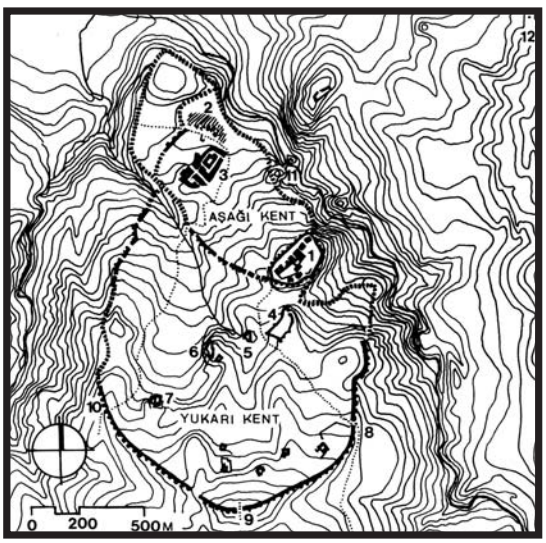

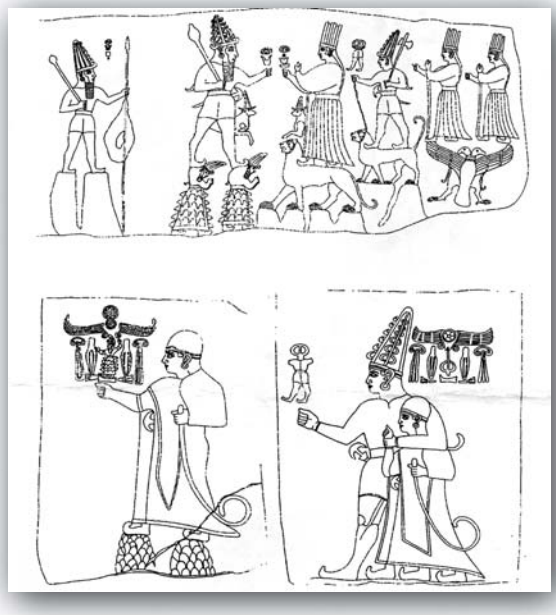

lerinin koruyucu tanrıları için de başkentte tapınaklar yapılmıştır. Hattuşa'nın bütün tanrıları toplandığına inanılıyordu, diğer yandan yönetsel işlevlerin dinle bütünlüğü de buradan anlaşılmaktadır.

Şehre giriş, ulaşım açısından uygun yerlerde inşa edilen kapılardan sağlanıyordu. Bugüne kadar şehir dışına açılan surlarda yedi, şehir içindeki surlarda altı kapı bulunabilmiştir. Bunlardan, günümüze kadar en iyi korunanları Yukarı Şehir'deki Aslanlı Kapı ve Kral Kapısı'dır Hattuşa'nın en etkileyici yapılarından biri olan Yerkapı'da sur 20 metre yüksekliğinden bir sırt üzerinden geçmektedir . Büyük bir işgücü kullanımıyla gerçekleştirilen buraya yapılan toprağın oluşturduğu, dış yüzü kireçtaşından düzgün taş bloklarla kaplı bu yükselti kesik bir piramidi andırıyor. Sfenks kaplı bir kapı ile sur içinde 71 metre uzunluğuna bir potern (tünel) geçiyor.

Belediyecilik Sitemi

"Sabahları Şehir Kapısının bakır süngülerini gönderdiğin oğlun ya da hizmetkarın, kapıdaki mührü çevirdiğinde, Hattinin bir beyi veya komuta subayı ya da bu işle görevlendirilmiş herhangi bir bey, birlikte kapının mührünü kontrol etsinler ve kapı öyle açılsın. Bakır süngüleri senin evine geri götürüp yerleştirsinler." Çivi yazılı bir tablette bulunan Büyük Kral Arnavunda'ya ait bu sözlerden, Hattuşa'da şehir hizmetlerinin Belediye sistemi ile görüldüğü anlaşılıyor.

Yapı Tekniği

Hititler, anıtsal yapıların yüksek ve geniş duvarlarının sağlamlığı için gelişkin bir teknik kullanıyorlardı. İşlenmemiş taşlarla örülen temel duvarları; bu temelin üzerinde, dış yüzeylerde büyük blok taşların kullanıldığı, aradaki boşluğun küçük moloz taşlarla doldurulduğu kaide; kaide üzerinde, arası kerpiç tuğla ve molozla doldurulmuş ahşap kafesin oluşturduğu üstyapı inşa ediliyordu. Duvarlar ise sıvalı ve kısmen de boya bezeliydi. (Seeher, 1999) Hititler bu yapı teknolojisi ile çok katlı yapılar da elde edebiliyorlardı.

Timar Sistemi

Hitit Devletinin siyasi ve ekonomik gücünün sürekliliği için, çok örgütlü ve düzenli bir orduya sahip olması ve bu ordunun masraflarını karşılayabilmek için çok iyi bir ekonomik örgütlenmenin olması gerekiyordu. Bunun için Hititler, Osmanlı'dan 3000 yıl önce, timar sistemine benzeyen bir toprak sistemi kurmuşlardı. Hitit kralının mülkiyetinde olan topraklar büyük çiftliklere bölünüyor ve kullanım hakkı prenslere, beylere veya yüksek düzeyde saray memurlarına işletilmek üzere veriliyordu. Bunun dışında, bir de çiftçilere ve göçmenlere bağışlanan küçük timar arazileri vardı. Her iki türdeki timar sahipleri, bağış karşılığında kralın ordusuna her türlü yiyecek, giyecek ve savaş gereci sağlamak durumundaydılar. (Aktüre, 1994)

Hititler, toplum ilişkilerini yazılı kurallar çerçevesinde düzenlemişlerdir. Evlilik ve boşanmalar kil tabletlere yazılmış akitlerle gerçekleştiriliyordu. Bu tabletlerden, Hititlerin kadın hakları konusunda son derece ileri bir toplum olduğunu anlaşılıyor. Eşinden boşanan kadının nafaka hakkına sahip olduğu ve eşinin mal varlığını kanıtlaması halinde bir kısmını alabildiği, timarla bağışlanan topraklarının bazılarının kadınlara da devredildiği görülmektedir. Yine, Puduhepa eşiyle birlikte siyasi bir anlaşmaya imza koyan ilk kadın olmuştur.

M.Ö. 1200 yıllarından hemen önce şehir yeniden bir çöküşle karşı karşıya kalmıştı. Bu dönemlerde yaşanan taht kavgaları, halkın başkaldırısı ve kıtlık gibi huzursuzluklara bir de dış baskılar eklenmiş, Hitit Devletinin sonu kaçınılmaz olmuştu.

Kadeş Barış Anlaşması

M.Ö. 1275 yılında Mitanni Krallığını yıkıp Suriye'de egemenlik sürmeye başlayan Hitit ile Doğu Akdeniz'de gücünü kanıtlamak isteyen Mısır arasında, Orontes Nehri üzerinde Kadeş yakınında yapılan savaşın galibi, ne Mısırlılar ne Hititler olmuştu. Hitit Kralı III. Hattuişi ve eşi Kraliçe Puduhepa ve Mısır Firavunu II. Ramses'in imza koyduğu barış anlaşması tarihin en eski barış anlaşmasıdır. Anlaşmanın Hititlerdeki kopyası 1906 yılında yapılan kazılarda bulunmuştur. Bu belgenin bir kopyası da Mısır'daki Ramesseum'un ve Karnak Tapınağı'nın duvarlarına Mısır hiyeroglifi ile yazılmıştır.

Anlaşmanın bir kopyası bugün İstanbul Şark Eserleri Müzesinde sergilenmektedir, yine New York'ta Birleşmiş Milletler binasında yer almaktadır.

ALACAHÖYÜK

Boğazkale'nin 25 kilometre kuzeyinde Hattuşa'dan sonra en önemli Hitit yerleşimi olan Alacahöyük'te de Hattuşa'da olduğu gibi çok sayıda sfenksli kapı bulunuyor. Asurlular ticaret kolonilerinin mühürlerinden bulunan figürlerden, Hitit kültüne ait tasvirlerin bulunduğu sfenksler günümüze kadar oldukça iyi korunmuş ve bugün Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergileniyor. Höyükte bugüne kadar yapılan kazılarda çok sayıda depo ve mezar odaları tespit edilebilmiştir.

Kaynakça

Aktüre Sevgi; (1994) Anadolu'da Bronz Çağı Kentleri, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul,

Seeher Jürgen; (1999) Boğazköy Hititlerin Başkenti, Atlas Dergisi, Sayı 74, Sayfa 75

Thallman Jean Paul, Huot J.L., Valbelle D.; (2000) Kentlerin Doğuşu, İmge Kitabevi, Ankara,

Ankara Şubesi

YAPI – 2004 ANKARA FUARINA KATILDIK

22 – 26 Eylül 2004 tarihleri arasında Yapı Endüstri Merkezi tarafından Altınpark'ta düzenlenen Yapı-2004 Fuarı'na, planlama öğrencilerinin yaptığı çalışmalarla katılım sağlandı. Fuar süresince standta görev alan ve okulda yapılan proje maketlerinin sergilenmesini sağlayan ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama 4. sınıf öğrencilerinden **E. Gülesin Salmaner ve Nimet Güngör'ün** izlenimlerine aşağıda yer verilmektedir.

"22-26 Eylül 2004 Tarihleri arasında Ankara Altınpark'ta gerçekleştirilmiş olan Yapı Fuarında Şehir Plancıları Odası da stand açtı. Standta sergilenen öğrenci projeleri ve çeşitli sınıflara ait maketler büyük ilgi çekti. Sergilediğimiz bu çalışmalar sayesinde ziyaretçiler şehir ve bölge planlama mesleği ve eğitimi hakkında bilgi sahibi oldular.

Fuar süresince ziyaretçiler standımıza oldukça büyük ilgi gösterdiler. Ziyaretçiler arasında sadece meslektaşlarımız değil, farklı meslek grubundan insanlar ve öğrenciler de vardı. Şehirler hakkındaki bilgi ve görüşlerini bizlerle paylaşıp, mesleğimizin nasıl bir bakış açısına sahip olduğunu anladılar ve çeşitli konularda yapılabilecek ortak çalışmalar için fikir ve öneri sundular. Yaşanan sıcak sohbetlerde fiziksel planlama açısından bu insanların ilgisini çeken sorunlar ve çözümleri gibi konularda fikir alışverişi yaşandı. ODTU'den önceki yıllarda mezun olmuş Libyalı meslektaşlarımız, ülkelerinde gerçekleştirecekleri projeleri için bilgi aldılar. Daha önce şehir plancıları ile iletişime geçen hatta bazı meslektaş veya akademisyenlerimizle tanışma fırsatı yakalayan insanlar, mesleğimizin önemi ve gerekliliği hakkında bizimle düşüncelerini paylaştılar.

Fuardan haberdar olan insan sayısı oldukça fazlaydı. Bundan sonraki fuarlarda bu sayının katlanarak artacağına eminiz. Bu sayede mesleğimizi ve meslek odamızın çalışmalarını daha fazla insanla paylaşma olanağı bulacağız.Yaşanan bu paylaşım dolu atmosferi herkesin tatması gerektiğini düşünüyoruz ve bundan sonraki etkinliklere hepinizin katılımını bekliyoruz."

Yapı Fuarının standının oluşturulmasında görev alan tüm öğrenci arkadaşlarımıza içten teşekkür ederiz.

Ankara Şubesi

MAMAK KENT KURULTAYI'NA KATILDIK

"KENTSEL RANT, DÖNÜŞÜMÜN TEK ARACI OLAMAZ"

MAMAK KENT KURULTAYI, Mamak Kent Konseyi Girişimi tarafından 8-10 Ekim tarihlerinde Mamak'ta " Mamak'ın Sakini Değil, Sahibi Olacağız" sloganıyla gerçekleştirildi.

Toplantının ilk gününde gerçekleştirilen "Mamak'ta Kentleşme ve İmar Yapısı" oturumuna katılarak bir konuşma yapan Şube Başkanımız E. Serdar Karaduman Mamak'ta 1984'te gerçekleşen imar affı sürecinin ardından gerçekleşen Islah Planlama sürecinin yarattığı kentsel çevreyi irdeleyerek, bu planlar sonucu ortaya çıkan kentsel çevreye ve bu süreçte kentsel rantların dağıtımındaki adaletsizliğin yarattığı sonuçlara ve sosyal sorunlara dikkat çekti. Karaduman konuşmasında "Sadece kentsel ranta dayanan bir dönüşümün sonuçları ortadadır. Bu noktadan daha öteye ranta dayalı bu dönüşüm modelinin işlerliği kalmamıştır. Öyleyse artık rant dışında, üst ölçek planlama stratejileri ile kentsel dönüşüm, kentsel rantların kamuya dönmesi yoluyla kentsel dönüşüm, toplumsal dayanışma araçlarının hayata geçirilmesi ile kentsel dönüşüm gibi Islah Planları aracılığıyla dönüşme şansı olmayan bölgeleri de gözetecek yaklaşımları gündemimize almak gerekir" ifadelerine yer verdi.

Ankara Şubesi

ODAMIZ BİLGİSAYAR KURSU FAALİYETLERİNE KAYITLAR DEVAM EDİYOR

Şubemizce düzenlenen NETCAD eğitim kursunda 16 arkadaşımız eğitimini başarıyla tamamladı.

Ekim ayında başlayacak II. gruplarımız için kayıtlarımız devam ediyor. Kurstan yararlanmak isteyen üyelerimizin Ankara Şube Sekreterliği'ne ön kayıt yaptırması gerekmektedir.

Şubemiz kurslarına ev sahipliği yapan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası ve Harita Mühendisleri Odası Ankara Şubeleri'ne teşekkür ederiz.

Ankara Şubesi

KASIM AYI SOHBET ODASI KONUĞUMUZ AKIN ATAUZ OLACAK

Türkiye'de Tanıklıklarla İnsan Hakları ve Sivil Toplum HİKAYEMİ DİNLER MİSİN?" sergisinin yan etkinliklerinden biri olan "Kent, Kültürel Miras ve İnsan Hakları" başlıklı konferans, meslektaşımız Akın Atauz tarafından sunulacak. Etkinliğin yer, gün ve saatine ilişkin bilgiler daha sonra bildirilecektir.

Ankara Şubesi

ŞUBE GÜNCESİ

08 Eylül 2004: ANKA Ajans muhabirinin Ankara Kentinin Sorunları'na ilişkin sorularını E. Serdar Karaduman yanıtladı.

09 Eylül 2004: 09 Eylül 2004'te, saat 19: 00'da KANAL B'de gerçekleştirilen İmrahor Vadisi ile ilgili programa E. Serdar Karaduman katıldı.

09 Eylül 2004: Etlik – Kasalar'daki davamızla ilgili olarak yapılan bilirkişi incelemesine Odamız Avukatı Hatice Genç katıldı.

09 Eylül 2004: İKK çalışmaları ve 12 Eylül Etkinlikleri hakkında yapılan İKK toplantısına Sibel Küçük katıldı.

13 Eylül 2004: Hürriyet Ankara sayfasından İpek Arıoğlu'nun, Üst Ölçek Plan Sorunsalı, Kızılay Kent Merkezi'nin sorunları, ulaşım gibi Ankara'da yaşanan sorunlara ilişkin sorularını Eser Atak yanıtladı.

14 Eylül 2004: Çankaya Belediyesi'nden Özgür Ovacık ile, Eser Atak ve Sibel Küçük 22 Eylül Avrupa Otomobilsiz Kent Günü'nde yapılabilecek etkinliklere ilişkin görüşme yaptılar.

14 Eylül 2004: KAVAKLIDEREM Derneği'nde "Engelsiz Sokak Düzenlemesi" konulu toplantıya Eser Atak katıldı.

16 Eylül 2004: ULUSAL Kanal tarafından, "Ankaradaki Köprülü Kavşaklar" ile ilgili Eser Atak ile röportaj yapıldı.

16 Eylül 2004: Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası ve İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubeleri temsilcilerinin katıldığı " Kent İçi Ulaşım" konulu toplantıya şubemiz adına Eser Atak katıldı.

21 Eylül 2004: Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER'den gelen görüşme isteği üzerine TÖMER'in yaptığı faaliyetler hakkında Tunalı Hilmi Şubesi Müdürü Tülin Yalman ile E. Serdar Karaduman görüştü.

21 Eylül 2004: Öğrencilerle İlişkiler ve Eğitim Komisyonu ilk toplantısını yaptı.

22 Eylül 2004: 22 Eylül "Uluslararası Otomobilsiz Kent Günü" kapsamında Şubemiz Çankaya Belediyesi ile ortak bir etkinlik gerçekleştirdi.

22 Eylül 2004: Kent Gündemi Komisyonu ilk toplantısını yaptı.

23 Eylül 2004: Üye Veri Tabanı Geliştirme Komisyonu ilk toplantısını yaptı.

24 Eylül 2004: TOBB 'un yaptırdığı plan değişikliği hakkında E. Serdar Karaduman, Eser Atak ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi Sekreteri'nin katıldığı, odamız mekanında bir değerlendirme toplantısı yapıldı.

26 Eylül 2004: Şubemizce düzenlenen Hattuşa Gezisi yapıldı.

28 Eylül 2004: TOBB Plan Değişikliğine ilişkin Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile Şubemizce ortak basın açıklaması yapıldı.

28 Eylül 2004: Sosyal Etkinlikler Komisyonu ilk toplantısını gerçekleştirdi.

29 Eylül 2004: Mesleki Gelişim ve İstihdam Komisyonu ilk toplantısını gerçekleştirdi.

30 Eylül 2004: Atatürk Orman Çiftliği'nin dünü-bugünü-geleceği konulu Kanal B'deki "Çevre" isimli programa Eser Atak katıldı.

08 Ekim 2004: Mamak Kent Konseyi Girişimi'nin düzenlemiş olduğu I. Mamak Kent Kurultayı'nda, "Mamak'ta Kentleşme ve İmar Yapısı" oturumunda E. Serdar Karaduman Şubemiz adına görüşlerini dile getirdi.

13 Ekim 2004: Ankara'nın başkent oluşu nedeniyle Şubemizin Ekim ayı Sohbet Odası Etkinliği konuğu "Dünden Bugüne Ankara" konulu sunuşuyla ODTÜ'den Doç.Dr.Tarık Şengül'dü.

20 Ekim 2004: Sibel Küçük İKK Toplantısı'na katıldı.

Ankara Şubesi

BASINDA ANKARA ŞUBE

16 Eylül 2004: ULUSAL Kanal tarafından, "Ankaradaki Köprülü Kavşaklar" ile ilgili Eser Atak ile röportaj yapıldı.

19 Eylül 2004: Milliyet Gazetesi "Güvenpark'taki duraklar kalkmıyor" başlıklı haber ile Şubemizin görüşlerine yer verdi.

23 Eylül 2004: Evrensel ve Birgün Gazeteleri'nde Çankaya Belediyesi ile Şubemizin ortak düzenlediği "Otomobilsiz Kent Günü" Etkinliği'ne yer verildi.

29 Eylül 2004: Evrensel ve Birgün Gazeteleri, Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile TOBB Plan değişikliği ile ilgili olarak yaptığımız basın açıklamasına yer verdi.

05 Ekim 2004: Dünya Gazetesi İç Anadolu Bölge Sayfasında "Yeni Büyükşehir Belediye Yasası Yerel Demokrasiyi Kısıtlıyor" başlığı ile 5216 Sayılı Kanuna Şubemizin görüşlerini yansıttı.

08 Ekim 2004: Cumhuriyet Ankara Gazetesi E. Serdar Karaduman'ın 5216 Sayılı Yasaya ve AKM'ye ilişkin görüşlerine yer verdi.

15 Ekim 2004: "ŞPO'dan yeni TOBB binasına eleştiri" başlığı ile Cumhuriyet Ankara TOBB plan değişikliğine ilişkin şube görüşlerimize yer verdi.

Dünya-İçanadolu, 5 Ekim 2004

Yeni Büyükşehir Belediye Yasası yerel demokrasiyi kısıtlıyor

Bu yıl yürürlüğe giren Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile kent yönetiminin ve planlamasının bilimsel esaslara oturtulması değil, daha çok yetki paylaşımının büyükşehir belediyesi ve büyükşehir belediye başkanı lehine yeniden düzenlenmesi olduğu görülüyor. Kanun, yerel demokrasiyi dışlıyor ve ilçe belediyeleri yetkisizleştiriliyor. Planlamadaki yeni yetkiler karmaşa yaratacak. Büyükşehir belediyesine 'Uygulama İmar Planı' yapım yetkisi verilmesi, bugün yaşanan sorunları daha da artıracak. Şu anda, pek çok belediyenin kendi sınırları içinde yaptığı uygulama imar planları, büyükşehir belediyelerinde de yapılmaya başlanacak. Bu durum, eşgüdümsüzlüğe ve planlama sistematiğinde yeni karmaşalara yol açacak. Büyükşehir belediyelerinde planların uygulama birimi olmaması nedeniyle bu birimlerin kurulması gündeme gelecek, kamu kaynakları verimsizce kullanılacak. Büyükşehir sınırları hiçbir bilimsel ölçüte dayanmıyor. Kanunla, mevcut büyükşehir belediyelerinden nüfusu 2 milyondan fazla olanları için, valilik binası merkez kabul edilerek çizilecek 50 kilometrelik daire içindeki yerleşim yerleri yeni büyükşehir belediyesi sınırı olarak belirleniyor. Ankara'nın toplu gelişimi ve metropolitan etki alanının çalışması nedeniyle tesadüfen çok fazla sorun yaratmayan bu sınır, İzmir, Antalya gibi kıyı boyunca doğrusal formda gelişen kentler için dairenin yarısı denizde kalması gibi bir sorun yaratıyor. Ayrıca, böyle bir sınır tespiti ile gerçekte metropolitan alanı sınırları içine girmesi gereken yerleşimler bu sınırın dışında kalabilirken, kırsal niteliği ve ekonomik ve sosyal ilişkiler açısından büyükşehirlerden kopuk yerleşimler alan içine alınabilecek. Yapılması gereken, bu sınırların her kent için ayrı ayrı ve metropolitan etki alanlarını göz önüne almak belirlenmesidir. Yeni belediye sınırları ile Ankara için 7 ilçe, 17 bekle ve 282 köy büyükşehire katılıyor. 205 köy artık büyükşehir belediyesinin mahallesi oluyor. Alan olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi 202 bin hektardan 780 bin hektara genişliyor. Yani, sorumluluk alanı yaklaşık dört kat büyüyor. Büyükşehir belediyesi, tüm bu yerleşmelerin, içmesuyu, doğalgaz, toplu taşıma, yol ve diğer kentsel altyapı hizmetlerini karşılamakla yükümlü duruma geliyor. Ancak, Ankara Büyükşehir Belediyesi, 2 katrilyon 882 trilyon lira borcu ile Türkiye'deki tüm belediyelerin toplam borcunun yüzde 23'üne sahipken, daha Ankara kentinin içindeki sorunları çözememişken, bu bölgelere nasıl kaynak ayırıp harcayacağı

E. Serdar KARADUMAN
TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı

Güvenpark'taki duraklar kalkmıyor

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi'nin, Güvenpark'ta bulunan otobüs ve minibüs duraklarının kaldırılarak, yaya kullanımına açılmasını içeren önergesi üzerine, Ulaştırma Komisyonu'nun hazırladığı olumsuz rapor, Belediye Meclisi'nde kabul edildi.Komisyon raporunda, dolmuş ve otobüs duraklarının başka bir yere taşınmasının halkı büyük sıkıntıya sokacağı ve Kızılay'da durak yapımına uygun yer bulunmadığı belirtilerek, raporun reddi yönünde görüş bildirildi.Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi yaptığı değerlendirmede, tüm uyarılara rağmen bu konuda somut bir adım atılmadığı ifade edilirken, Güvenpark'ın son uygulamalar ile metro çıkışı ve havalandırma bacaları gibi yapılarla yeşil ve açık alan niteliğini de giderek kaybettiği ileri sürülüyor.Değerlendirmede, Güvenpark'ın "kentsel, imgesel ve görsel tüm değerleriyle adeta gözden çıkarıldığı" öne

Milliyet Gazetesi, 19 Eylül 2004

ŞPO'dan yeni TOBB binasına eleştiri

Cumhuriyet Ankara, 5 Ekim 2004

ANKARA (Cumhuriyet Büroşu) - Büyükşehir Belediye Meclisi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) Ümitköy Sakıp Sabancı Bulvarı'nda bulunan idare tesis alanındaki inşaatını yüzde 350 oranında büyütme hakkı verdi.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi ise binanın trafik yoğunluğunu artıracağı uyarısında bulundu. Şehir Plancıları Odası'nın raporunda, Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13 Ağustos tarihinde aldığı kararla 210 bin m2 olan yeni TOBB binasının büyüklüğünün 700 bin m2'ye yükseltildiği edildi.

Raporda böyle bir "plan değişikliği"nin yapılacağı sakıncalar şöyle sıralandı:

• Bu plan değişikliği üst ölçekli plan kara dayanmamakta, parçacı bir yoğunluk artışı mektedir. Ayrıca bu alanda ne amaçla yoğunlu şı yapıldığına dair herhangi bir teknik gerekç tur. Bu arazideki plan değişikliği, alanının çev ilişkisi, işlevi, yapı yoğunluğu, ulaşım - dolaş temine etkileri, kent bütününe etkisi gibi tekn rekçelerden uzak bir yaklaşımla oluşturulmuş plan, yeterli teknik araştırma yapılmaksızın ye Meclisi'ne verilen bir önerge yolu ile gerçe rilmiştir.

• Yapılan plan değişikliği ile ayrıcalıklı bi laşma hakkı verilmektedir. Böyle bir rant artış bir kişi ya da kuruma ayrıcalık yaratacak şekil pılmamalıdır. Bu yoğunluk artışının gerekçe belediye yönetimince açıklanması gerekmekte

• Ankara'da kentin merkezinde bile rastlan cak böyle bir yapı, yeni bir "kent suçudur." Planlama alanında, Ankara'daki mevcut örneklerin de çok üstüne çıkan bir yapı yoğunluğu kararı verilmiş, bu tür bir yapının olası etkileri ise göz ardı edilmiştir.

• Ayrıca Atatürk Orman Çiftliği arazisinin hemen karşısında bulunan alanda bu derece yüksek yapı yoğunluğu yaratılması, Çiftlik üzerindeki yapılaşma baskılarının artmasına sebep olacaktır.

Büyükşehir Yasası Ankara'ya yararlardan çok zarar getirecek

Şehir 4 kat büyüdü

Cumhuriyet Ankara, 8 Ekim 2004

ANKARA (Cumhuriyet Büroşu) - Şehir Plancıları Odası (ŞPO) Ankara Şubesi'nin hazırladığı rapora göre, Büyükşehir Belediyeleri Yasası'yla birlikte, belediyenin sorumluluk alanı 4 kat büyüdü. Başkentin nüfusu yaklaşık 355 bin artarken, büyükşehir belediyesi kendi bünyesine aldığı 7 ilçe, 17 belde ve 282 köyün; içmesuyu, doğalgaz, toplu taşıma, yol ve diğer kentsel altyapı hizmetlerini karşılamakla yükümlü duruma geldi.

Raporda, Büyükşehir Belediyesi'nin yasayla istenenleri gerçekleştirecek yeterli altyapı ve teknik donanıma sahip olmadığı vurgulanırken, şu görüşlere yer verildi:

- Yeni belediye sınırları ile 7 ilçe, 17 belde ve 282 köy Büyükşehir'e katılmaktadır. 205 köy artık Büyükşehir Belediyesi'nin mahallesi olmaktadır.

- Alan olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi 202 bin hektardan 780 bin hektara genişlemektedir. Yani, sorumluluk alanı yaklaşık dört kat büyümektedir.

- Ankara'nın 3 milyon 355 bin nüfusu bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyesi bu nüfusun ya da üst ölçekli plan yapımı için herhangi bir yapılanma bulunmuyordu. Ankara kenti yaklaşık onbeş yıldır bir üst ölçekli plandan yoksundur ve bunun önüne geçilmesi için yasanın geçici birinci maddesinde belirtilen "Büyükşehir belediyeleri, bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde büyükşehirin 1/25.000 ölçekli nazım imar planlarını yapar veya yaptırır" hükmü, üst ölçek planların hazırlanmasına süre getirmekte, ancak bu sürenin aşılması durumunda sorumlulukların ve yaptırıma dair herhangi bir hüküm getirmemektedir.

Şehir Plancıları Odası tarafından hazırlanan raporda, Büyükşehir Belediyeleri Yasası'yla birlikte sorumluluk alanı 4 kat artan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin yurttaşların gereksinimlerini karşılayacak donanıma sahip olmadığına işaret edildi.

Yürüyelim arkadaşlar!

Birgün - Ankara

Çankaya Belediyesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi 22 Eylül'de 41 ülkede kutlanan "Otomobilsiz Kent Günü" nü Ankara'da düzenlediği bir dizi etkinlikle kutladı.

Ankara Valiliği'nin Anıttepe'de başlattığı "Otomobilsiz kent yürüyüşü"nün ardından, Sakarya Caddesi'nde Çankaya Belediyesi ve Şehir Plancıları Odası ortak bir etkinlik düzenleyerek, "Otomobilsiz kent günü" nü kutladı. Etkinliğin bu yıl ki teması "Çocuklara Güvenli Yollar" olarak belirlendi. İki kurumun ortak basın açıklamasında kent içi ulaşım sorunlarının çözümü için şu öneriler sunuldu:

■ Daha yaşanabilir, temiz bir Ankara için toplu taşıma sistemlerine öncelik verilmeli, toplu taşıma sistemlerinin hızı ve konforu artırılmalı.

■ Ankara'da yıllardır uygulanan, otomobil kullanımını özendiren ve sorunları ağırlaştıran katlı kavşak, yol genişletme, vb. yatırımlardan vazgeçilmeli.

■ Kentte yayaların ve bisiklet kullananların can güvenliğini sağlayacak tedbirler acilen alınmalı.

Birgün Gazetesi, 23 Eylül 2004

'Ankara'yı rant yönlendiriyor'

Anakara/EVRENSEL

Ankara-Eskişehir yolu erindeki 140 bin metrerelik alanda Türkiye Olar ve Borsalar Birliği OBB) tarafından yapıcak inşaatın Ankara Büşehir Belediye Meclinin yaptığı değişiklik ile 0 bin metrekareden 0 bin metrekareye çıkamasına meslek odaları raz etti.

TMMOB Mimarlar dası ve Şehir Plancıları dası (ŞPO) Ankara Şue Başkanları Ali Ulusoy e Serdar Karaduman, in düzenledikleri ortak asın toplantısında, TOBB arsasında yapılan plan değişikliği ile öngörülen yoğunluk kesinleşirse, Ankara'ya karşı yeni bir kent suçunun işleneceğini ifade ettiler. Yapılan plan değişikliğinin teknik gerekçelerinin bulunmadığını ve üst ölçekli plan kararlarına dayanmadığını belirten Ulusoy, ortaya çıkacak yoğunluk artışının gerekçelerinin belediye yönetimince açıklanmasını istedi.

Serdar Karaduman ise kentlinin yarattığı ortak değere TOBB'nin el koymak istediğini kaydedetti.

Evrensel Gazetesi, 29 Eylül 2004

TMMOB'A BAĞLI İKİ ODA AÇIKLADI

TOBB'a rant alanı yaratıldı

TMMOB'a bağlı Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odası Ankara Şubeleri'nin başkanları Ali Ulusoy ve Serdar Karaduman, dün Eskişehir yolunda TOBB'a tahsis edilen arazide yapılması planlanan bina ile ilgili basın açıklaması yaptı.

Açıklamada, "Sakıp Sabancı Bulvarı üzerindeki Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İdare Tesis Alanı'nda Belediye Meclisi'nin 557 sayılı kararı ile 1,5 olan inşaat alan hakkı 5'e yükseltilmiştir. Yani inşaat alanının arsaya oranı artırılmıştır. Bu da demek oluyor ki büyüklüğü 140 bin metrekare olan inşaat alanı 700 bin metrekareye yükseltilmiştir. Böylesi bir yoğunluğun oluşturacağı altyapı, üstyapı gibi maliyetler Ankara'ya yeni kamburlar yaratacaktır. Belediyenin böyle bir şey yapma özgürlüğü yoktur. Burada ciddi rant aktarımının olduğunu söyleyebiliriz. Eskişehir yolunda çok ciddi sorunlar varken bunu yapmak kentlilik bilinciyle bağdaşmıyor. Böyle bir yükü Ankaralılar'a yüklemeye kimsenin hakkı yok" denildi.

Arazinin karşısında kalan Atatürk Orman Çiftliği'nin de yapılaşma baskısında kalacağını açıklayan Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı Ali Ulusoy, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve TOBB'dan kamu yararı, kent planlaması ve şehircilik ilkelerine uymayan projeden vazgeçmelerini istedi. (Birgün - Ankara)

Birgün Gazetesi, 25 Eylül 2004

İstanbul Şubesi

EĞİTİM KOMİSYONU TOPLANTISI VE ÇALIŞMALARDA GELİNEN SÜREÇ

Eğitim Komisyonu toplantısı 30 Eylül 2004 tarihinde Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nde gerçekleştirildi. Toplantıya Neslihan PALAOĞLU, Dr. Hülya YAKAR, Ahu GÜLÜMSER, Araş.Gör.Berna KESKİN, Y.Doç. Dr. Erdem ERBAŞ, Tolga ATIŞ, Bengü BİLGİÇ katıldı.

"8 Kasım Dünya Şehircilik Günü"nün Kutlandığı Haftanın "Şehircilik Haftası" Olarak Kimlik Kazandırma Çalışması

Milli Eğitim Bakanlığı, Önemli Gün ve Haftalar kapsamında "8 Kasım Dünya Şehircilik Günü"nün ilk ve orta dereceli okullarda etkin bir biçimde kutlanabilmesi amacıyla odamızdan katkı istemiştir (Haziran,2004 yazısı). Milli Eğitim Bakanlığı'nın tarafımızdan istemiş olduğu bu katkı bir çok açıdan önemli ve yararlı bulunmakta olup bu amaçla; TMMOB Şehir Plancılar Odası İstanbul Şubesi olarak 2004 yılına ilişkin bir eğitim kurumunun seçilerek pilot çalışmanın yapılması hedeflenmiştir. Ağustos ayında başlatılan çalışmanın içeriği kapsamında, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi ile İstanbul Metropoliten Alanında sadece Kadıköy ilçesinde bulunan "**Üstün Yetenekli öğrencilere eğitim veren Bilim ve Sanat Merkezi (Bilsem)"** ortak bir proje başlatmıştır.

Bilim ve Sanat Merkezi ; Okulöncesi, İlköğretim ve Ortaöğretim çağındaki öğrencilerin üstün veya özel yeteneklerini geliştirerek, bilimsel düşünce ve davranışlarla sanatsal değerleri birleştiren, üretken, problem çözen bireyler haline gelmelerini, onlara gerçek yaşamda öğrenme fırsatlarını özel eğitim aktiviteleri yoluyla sağlayan, üstün veya özel yetenekli öğrencilerin kapasitelerini en yüksek düzeyde kullanmalarının hedeflendiği eğitim kurumudur.

Ortak Projenin Tanımı: **"Metropolde Çocuk Olmak"** adlı proje kapsamında TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, İstanbul Bilim ve Sanat Merkezi ve Kadıköy Belediyesi İşbirliği ile programın amacı - hedefleri, etkinlik programı, takvimi ve eylem programı çerçevesinde 1 yıllık bir çalışmanın yapılarak 2005 yılı "8 Kasım Dünya Şehircilik Günü" haftasında ürünün (projenin) özel bir etkinlik ile ortaya koyulması düşünülmüştür. Bu proje kapsamında öğrencilerin eğitim programları ile bütünleşerek ve geçişler sağlayarak –kent, metropol kent planlama, kent-kentlileşme ve kentli olma, öğrencilerin yaşadıkları kent, yakın çevre – semt ve sokağa ilişkin kavramları ve algılama becerilerini anlamak ve geliştirmek vb. çalışma konuları ile bütünleştirerek bir yıllık bir çalışma programı hazırlanmıştır.

Bu çalışma programı, iki haftada bir seminer ve seminer konularını destekleyen, küçük projeleri kapsayan atölye çalışmaları, bağlantılı sergiler, geziler ve sonuç ürünün oluşturulmasını sağlayacak nitelikte eğitim seminerleri ve eylemleri içeren bir etkinlik programı, Bilsem yöneticileri ve eğitmenleri ile içerik ve şekline yönelik olarak bir dizi toplantı biçiminde tanımlanmıştır.

Program 1 Kasım 2004 tarihinde başlayarak, 15 Temmuz 2004 tarihinde sonuçlandırılmak üzere takvimlendirilmiştir. **"Metropolde Çocuk Olmak"** projesi süreci sonrasında çalışmanın kitap haline getirilmesi hedeflenmektedir ki bu çalışma pilot bir çalışma olarak Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulacaktır.

Meslekiçi Eğitim Programı

Meslekiçi eğitim programı (üyelerimizle yapılan anketler sonucunda) şehir planlama disiplininde meydana gelen değişimler,yeni akımlar, anlayışlar, değişen dinamikler hakkında genel bilgilendirme çalışmalarını kapsamaktadır.

Bu çalışmalar, seminer, kurs, yuvarlak masa toplantıları vb. biçiminde yine üyelerle yapılan görüşmeler sonucunda ortak olarak oluşturulmaktadır.

Üyelerle yapılan ilk saptamalar sonucu belirlenen aşağıdaki program yine üyelerden gelecek talepler üzerine çeşitlenebilir, tekrarlanabilir veya farklı biçimlerde düzenlenebilir.

ETKİNLİK (Seminer ve Kurs)
NETCAD Eğitim Programı (Şehir Planlama Öğrencilerine)
GIS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) Semineri (NETCAD Öğrencilerine ve Tüm İlgili Öğrencilere)
GIS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) Semineri (Tüm Üyelerimize) **GATS Semineri (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) (**Tüm Üyelerimize)
Yeni Çıkan ve Düzenlenmekte Olan **"Yasa-Yönetmeliklere Ait Yeni Gelişmeler, Davalar" Semineri (**Tüm Üyelerimize)

NetCad Kursu

İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü planlama öğrencileri tarafından Nisan 2004 tarihinden bugüne dek şubemiz tarafından açılması istenen Net Cad Eğitim Programı Nisan 2004 ve Mayıs 2004'de yoğun çabalara rağmen düzenlememiştir. 2004-2005 yılı eğitim ve öğretim döneminin başlaması ile birlikte tekrar bu kapsamda ilgili NetCAD firması ve eğitmenler ile görüşmelere başlanmış, çeşitli bilgisayar firmalarından fiyat teklifleri alınmıştır. Konu ile ilgili olarak genel merkez ile yazışmalar başlatılmış olup, genel merkez ve şube yönetimince uygun görülmesi halinde NetCad Eğitim Programı başlatılması planlanmaktadır.

NetCad Eğitim Programı planlama mesleğini icra ederken kullanmış uzman eğitmenler tarafından verilmesi hedeflenmektedir. 8 kişilik gruplar oluşturan öğrenci arkadaşlara istedikleri tarih ve zaman dilimlerinde özel sınıflar açılabilcektir. Hafta sonu eğitim programımız 7 hafta, hafta içi programımız ise 5 hafta verilecektir. Eğitim gruplarımız şu şekilde planlanmaktadır.

*Hafta Sonu:
Cumartesi: Sabah saat 10:00 – 14:00 arası,
Öğlen saat 15:00 – 19:00 arası,
Pazar: Sabah saat 10:00 – 14:00 arası,
Öğlen saat 15:00 – 19:00 arası,

*Hafta İçi:
Salı – Perşembe: 18:00 – 21:00 arası,
Pazartesi – Cuma: 18:00 – 21:00 arası.

*Hafta sonu ve hafta içi verilen kurs saatleri 1 kuru (8 kişilik grupları) ifade etmektedir. Hafta sonu gelen grup haftada bir kez ve 4 saat olarak eğitim almış olmaktadır. Hafta içi kurs saatleri dışında da eğitim odasının kullanılması ile pratik yapma imkanı sağlanmaktadır.

Kayıt İşlemi İçin:
Demet ERSOY
Tel: 0212 275 43 67, Fax: 0212 272 91 19,
e-mail: spoist@spoist.org

GIS Semineri

Öğrenci Meslektaşlara: Coğrafi Bilgi Sistemleri Semineri NetCad kursu öğrencileri ve diğer ilgili öğrenci meslektaşlara kurs süreçleri ile eş zaman diliminde *"Netcad Ulusal Cad ve GIS Çözümleri Mühendislik, Bilgisayar A.Ş."* firması yetkilisi Ufuk BALCI (Marmara Bölge Müdürü) tarafından ücretsiz olarak verilecektir.

Üyelerimize: Kasım ayı içinde düşünülen ancak henüz tarihi kesinlik kazanmayan seminerimiz tüm üyelerimize ücretsiz olarak verilecektir. Seminer 1 gün olarak planlanmaktadır.

GATS Semineri (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması)

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması kapsamında *"Hizmetlerin Serbest Dolaşımının Şehir Planlama Alanına Etkileri Paneli"* yapılması düşünüldüğünü şubemize bağlı tüm serbest büro sahibi meslektaşlarımıza Ölçü Dergisi GATS konu sayısı ile iletmiş ve duyurusunu bir üst yazı ile yapmıştık. Panelistlerden Kasım ayı içinde tarih beklenmekte olup, tüm meslektaşlarımıza web, e-mail ve afişler aracılığı ile duyurusu yapılacaktır.

Yasa-Yönetmeliklere Ait Yeni Gelişmeler, Davalar Semineri

Bilindiği üzere, hükümet Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde hızla yasalarda revizyonlara gitmekte, ya da yeni yasalar çıkarmaktadır. Bu yasalardan kent planlama disiplini içinde en önemlileri arasında, *Yerel Yönetim Reformu çerçevesinde oluşturulan İl Özel İdareleri Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Kanunu, Belediyeler Kanunu sayılabilir.* Ayrıca, bu kanunlarla doğrudan ilgili olan *Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*, kısa bir süre önce yasalaşarak yürürlüğe giren diğer önemli kanunlardır. *Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Tasarısı ile planlama mesleğinin rehberi kabul edilebilecek olan Şehircilik ve İmar Kanunu Tasarısı* da yine bu çerçevede incelenmiş olan düzenlemeler arasında yer almaktadır. Bu çalışmayla amaçlanan, yeni yasal düzenlemelerin planlama meslek ve disiplinine neler getirip ne gibi sorunlara yol açacağını ortaya koymak, henüz yürürlüğe girmemiş olan düzenlemelere zamanında müdahale ederek, teknik bir gözle bakarak, planlamanın bugüne dek süregelen sorunlarına yeni sorunların eklenmesinin önüne geçmek, mesleğin uygulanmasında ve kentsel yaşam çevrelerinde arzulanan kaliteyi artırmak ve böylece bir yandan afet gerçeği ile mücadele eden, diğer yandan Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde çağdaş kentsel yaşam koşullarına ulaşmaya çalışan kentlerimiz için bir yol haritası oluşturmaktır. Bu kapsamda seminer üyelerimizin bu süreçlerden ve gelişmelerden haberdar olmasını sağlamak ve konular özelinde uzmanlara danışma ve tartışma fırsatları yakalatarak uygulama sürecindeki artılar ve eksilerin görülmesini hedeflemektedir. Seminer katılımcıların netlik kazanması ile birlikte Aralık ayında yapılacaktır. Seminer için 2 gün olarak düşünülmektedir.

Planlanan Sertifika Programları

Aşağıda verilen sertifika programları ile ilgili olarak ilgili Üniversiteler ve Kişilerle Görüşmeler devam etmektedir.
1- Bilgi Üniversitesi ile birlikte **"Değerlendirme uzmanlığı"** Lisansına yönelik sertifika programı, *Aralık ayı sonu ve Ocak ayı başında.*
2- İstanbul Üniversitesi ile birlikte **"İmar Hukuku Danışmanlığı"** sertifika programı, *Ocak – Temmuz Dönemi*

Türkiye Ulusal Planlama Okulları Birliği Kapsamında "Şehir Planlama Öğrencileri Bitirme Projeleri Yarışması 2004 -2005"

10 Şubat 2004 tarihinde imzalanan TUPOB İşbirliği Ön Protokolü'nde de belirtildiği üzere TMMOB Şehir Plancıları Odası, meslek odası ile planlama okulları arasında koordinasyon, işbirliği ve sürekli bilgi akışını sağlama görevini üstelenmiştir. Gerek bu nedenle gerekse TUPOB'un aktivasyonunun sağlanması amacı ile, TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Eğitim Komisyonu çeşitli Projeler üretmiştir. TUPOB'un sadece ön protokolle kalmaması amacına yönelik aktiviteler başlamasının kaçınılmaz olduğu göz önünde bulundurularak üretilen bu projelerin bir başlangıç oluşturması düşünülmektedir. Bu yıla ilişkin yukarıda belirtilenler kapsamında tek bir proje üzerinde durulması kararlaştırılmış olup bir adım atılması arzulanmıştır. Bu proje; *"Şehir Planlama Öğrencileri Bitirme Projesi Yarışması 2004 -2005"* dir.

"Şehir Planlama Öğrencileri Bitirme Projesi Yarışması 2004 -2005" yarışma grubu tarafından taslak şartnamesi, danışman ve jüri üyeleri, raportörleri ve sekretaryası oluşturulmuş bulunmaktadır. Yarışma grubunun çalışmaları 25–31 Ekim 2004 tarihleri arasında yapılacak bir toplantı ile netlik kazanacaktır. Süreç olarak netlik kazanan *"Şehir Planlama Öğrencileri Bitirme Projesi Yarışması 2004 -2005"*in 8 Kasım 2004 Dünya Şehircilik Gününde ilan edilmesi planlanmıştır.

"Fatih İlçesi-Surdibi Ayvansaray Alt Bölgesi Kentsel Dönüşüm Projesi" Pratik Çalışma-Staj-Atölye Çalışması

İstanbul Yıldız Teknik, İstanbul Teknik ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitelerinin Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrencileri ile pratik çalışma (staj) kapsamında yapılan Atölye çalışması: *"Fatih İlçesi-Surdibi Ayvansaray Alt Bölgesi Kentsel Dönüşüm Projesi"*

Süreç:
1. Aşama;
a) 1- 20 Temmuz 2004 atölye çalışması,
b) Çalışma raporunun yayına hazırlanması ve yapılan çalışmanın sergi için hazırlanması,
1. Aşama kapsamında 1 -20 Temmuz tarihleri arasında 10 kişilik gönüllü öğrenci meslektaşlarımızla atölye çalışması gerçekleştirilmiştir. Fatih Belediyesi ile ortak yapılan atölyede öğrenci meslektaşlarımız açısından belediye başkanı ve yetkililerine yapılan sunumlar ve ilişkiler açısından da birikim kazanılmıştır.
2. Aşama;
Aralık 2004: Katılımcılara katılım belgelerinin takdimi ve kitapçığının yayınlanması

İstanbul Şubesi

AFET KOMİSYONU TOPLANTILARI

Tarih: 14/09/2004, Sayı: 03
Katılımcılar:
1- Süleyman Balyemez
2- Yücel Erdem Dişli
3- Serhad Akkoç
Gündem:
1. Çalışma programının değerlendirilmesi.
2. TMMOB İKK Afet Komisyonu'nda Şehir Plancıları Odasının temsil edilmesi konusunun görüşülmesi.
3. Saraybahçe Belediye Başkanlığı'nın 24.08.2004 tarih ve 43-235-4163 sayılı yazısının değerlendirilmesi.

Toplantı Süreci ve Alınan Kararlar:
1. Çalışma programının süreç içerisinde revize edilmek kaydıyla aynen kabulüne;
2. TMMOB İKK toplantı düzeninin öğrenilmesi ve sekreteryadan çalışma raporlarının istenmesine;
3. Yazı eki olarak gönderilen "Deprem Öncesi ve Sonrası Saraybahçe" başlıklı kitapçığın incelenerek Saraybahçe Belediye Başkanlığı'na değerlendirme raporu gönderilmesine;
4. Komisyon faaliyet alanı kapsamında gerçekleştirilmiş yayın ve raporların sayısal ortamda toplanarak arşiv oluşturulması çalışmasına hız verilmesine;
5. Komisyon üyeleri arasında bilgi paylaşımını hızlandırmak üzere mevcut yayın ve çalışmalar hakkında özet raporlar hazırlamasına;

6. Komisyon toplantılarının her hafta Salı günü saat 18.45'de yapılmasına

Karar verilmiştir.

Tarih: 21/09/2004, Sayı: 04
Katılımcılar:
1- Ali Rıza Nurhan
2- Serhad Akkoç
3- Sinan Çetiz
4- Süleyman Balyemez
5- Yücel Erdem Dişli
6- Zekai Akay

Gündem:
1. Saraybahçe Belediye Başkanlığı'nın 24.08.2004 tarih ve 43-235-4163 sayılı yazısının eki olan "Deprem Öncesi ve Sonrası Saraybahçe" başlıklı kitapçık hakkında oluşturulan değerlendirme yazısının tartışılması.
2. TMMOB Afet Komisyonu'nda Şehir Plancıları Odası'nın temsilinin görüşülmesi.
3. İDMP kapsamında yapılacak çalışma faaliyetlerinin görüşülmesi.
4. Komisyon faaliyet alanı çerçevesinde oluşturulacak arşivin biçim ve niteliği.

Toplantı Süreci ve Alınan Kararlar:
1. Saraybahçe Belediyesi tarafından deprem ve öncesinde yapılan çalışmaların özetlendiği kitapçığın Planlama disiplini bakış açısıyla bir değerlendirme yapabilmek için yeterli veri içermediği, ancak deprem konusunda kamu bilincini artırmaya yönelik duyarlı bir çalışma niteliğinde olduğu görüşüne varılmış, kitapçıkta sözü edilen çalışmalar hakkında daha ayrıntılı bilgi verilmesi halinde sağlıklı bir değerlendirme yapılacağı ifade edilerek cevap yazısı düzenlenmiştir.
2. TMMOB İKK bünyesinde bir Afet Komisyonu teşkilatlanmasının henüz gerçekleşmediği, doğrudan TMMOB tarafından bir Afet Komitesi oluşturulduğu fakat organizasyonun düzenli yürütülmediği, öte yandan Mimarlar Odası sekreteryasında İstanbul'da bir Afet Komisyonu kurulması yönünde TMMOB kararı bulunduğu yönündeki bilgiler değerlendirilerek, sözü geçen komisyonun örgütlenme biçiminin takip edilmesine ve Şehir Plancıları Odası'nın katılımı konusunun buna göre yeniden değerlendirilmesine karar verilmiştir.
3. İDMP'de mutlak değerlendirme yapılmayıp risk dağılımı verildiği; plancıların risk alanları konusunda kamuoyunu bilgilendirip ikna etmek konusunda yükümlülükleri bulunduğu; İDMP'nin Planlama meslek alanı ile ilgili kısımlarının süzülerek mesaj haline getirilmesi gerektiği; bu somut mesajların seminer/bülten yoluyla meslektaşlarla paylaşılması ekseninde sürdürülen tartışmalar sonrasında ilk olarak 28.09.2004 saat 18.30'da Komisyon üyesi Sinan Çetiz tarafından diğer Komisyon üyeleri ile Yönetim Kuruluna "İstanbul Deprem Master Planı esasları ve Zeytinburnu Pilot Projesi süreci" ile ilgili bilgi paylaşımı amaçlı sunum yapılması ve ileri bir tarihte gerçekleştirilecek disiplinler arası bir toplantıda diğer disiplinlere yöneltilecek soruların belirlenmesi karara bağlanmıştır.
4. İnşaat, Jeoloji, Jeofizik Mühendisleri Odalarıyla iletişime geçilerek, *anılan disiplinlerin İDMP'ye bakış açılarını öğrenmek, zemin ve yapılarla ilgili argümanları irdelemek üzere* Oda Yönetiminin de katılacağı, tarihi ilerleyen toplantılarda belirlenecek bir "İDMP'yi tanıma amaçlı kapalı seminer" düzenlenmesine ve bu amaçla koordinasyonun sağlanmasına karar verilmiştir.
5. Arşive girecek dokümanların tasnif edilmesi işini Zekai Akay'ın yürütmesine, internet kaynaklı olan dokümanların bir linkte toplanarak Odanın web sayfasına eklenmesine karar verilmiştir.
6. Bir sonraki toplantı 3. maddede belirtilen esasta tek gündemli olarak 28.09.2004 Salı günü saat 18.30'da yapılacaktır.

Tarih: 05/10/2004, Sayı: 2004-05

Katılımcılar:
1- Sinan Çetiz
2- Süleyman Balyemez
3- Yücel Erdem Dişli
4- Zekai Akay

Gündem:
1. Afet Yönetimi ve Deprem Komisyonu'nun 5. toplantısı İstanbul Şube Yönetim Kurulu toplantısı ile birleşerek, Yönetim Kurulu ve Komisyon üyelerinin İDMP konusunda bilgilenmesi gündemiyle gerçekleştirilmiş, Komisyon üyesi Sinan Çetiz bu kapsamda bir sunuş yapmıştır.

Toplantı Süreci ve Alınan Kararlar:
1- 12.10.2004 Salı günü saat 18.00'de, şube merkezinde İDMP ve ZPP süreçleri konusunda daha ayrıntılı bilgilenmek ve İnşaat Mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği ve Jeofizik Mühendisliği meslek alanlarının konuya bakış açıları hakkında fikir sahibi olmak amacıyla kapalı bir seminer düzenlenmesine; Şube Yönetim Kurulu ve Komisyon üyelerinin katılacağı seminere İBB ilgili müdürlüklerinden birer yöneticinin ve anılan meslek alanlarına mensup konuyla ilgili birer uzmanın davet edilmesine; seminerin ses ve görüntü kaydının alınmasına karar verilmiştir.
2- Söz konusu seminerde davetlilere yöneltilecek soruların Yönetim Kurulu ve Komisyon üyelerinin mutabakatı ile hazırlanması, kalan sürenin kısıtlılığı göz önünde bulundurularak bu işlemin iletişim araçları ile gerçekleştirilmesi hususunda uzlaşma sağlanmıştır.

Belediye Toplantıları

14 Eylül 2004 tarihinde Kadıköy Belediyesi ve 16 Eylül 2004 tarihinde Gaziosmanpaşa Belediyesi Şube Yönetim Kurulu tarafından ziyaret edilerek, iki belediyenin de yeni dönem çalışmaları ve Odamız faaliyetleri hakkında karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Gündemdeki Yasa ve Yasa Tasarıları Üzerine Değerlendirme Toplantısı

20 Eylül 2004'de tarihi Feriye Karakolu Binasında gündemdeki yasa ve yasa tasarıları konusunda İstanbul'daki üç üniversitenin Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinden katılan öğretim üyeleriyle bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Şube Yönetim Kurulumuzdan, Ahmet Turgut, Özcan Biçer, Pınar Özden, Rasim Acar, Özgür Demir, Cem Saraçlı, Ali Rıza Nurhan, Şube Sekreter Yardımcısı Demet Ersoy, Üyemiz İlker Çobanoğlu, Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Prof. Dr. Zekai Görgülü, Dr. Hülya Yakar, Dr. Sırma Turgut, Ar. Gör. Elif Örnek, Ar. Gör. Ebru Seçkin, Ar. Gör. Tuba İnal, İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali Yüzer, Yrd. Doç. Dr. S. Şence Türk, Mimar Sinan Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Yrd. Doç. Dr. Fatma Ünsal, Yrd. Doç. Dr. Teoman Tekkökoğlu ve Ar. Gör. Levent Yarar katılmışlardır.

Kadıköy Belediyesi İmar İşleri Müdürlüğü Toplantıları

24 Eylül 2004 tarihindeki Kadıköy İmar Teknik Komitesi toplantısına Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Neslihan Palaoğlu ve üyemiz İlknur Karakaş katılmışlardır. Toplantıda gündeme getirilen planlar hakkında görüşülmüş ve inceleme yapılmasına karar verilmiştir.

Kadıköy Belediyesi Kent Konseyi Toplantıları

Kadıköy Kent Konseyi, Eylül ayı olağan genel kurul toplantısını 24.09.2004 tarihinde Kadıköy Belediye Başkanlığı Brifing Salonu'nda gerçekleştirdi. Toplantıya Şehir Plancıları Odası'nı temsilen Kadıköy Kent

Konseyi üyesi İlknur Karakaş katılmıştır.

Toplantıda alınan kararlar:

1. Odamızı temsilen İlknur Karakaş'ın da yeraldığı III. Gündem Maddesi Çalışma Komisyonu, Tarım İl Müdürlüğü ve Meteoroloji Müdürlüğü alanlarının yapılaşmaya açılmak üzere ihaleye çıkarılması ve sonrasındaki süreç hakkında bilgilendirmede bulundu. Ve komisyon çalışmalarına devam etmek üzere 13.10.2004 tarihinde tekrar toplanma kararı alındı.

2. Kadıköy Kent Konseyi işleyiş yönergesi g-komisyonlar maddesi gereğince Kadıköy'ün ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen öneri komisyonların ve genel kurulun sunduğu komisyon önerileri değerlendirilerek çalışma komisyonları belirlendi ve seçim yapıldı. Her komisyonda en az üç temsilcinin olması hedeflendi ve bazı komisyonlarda yönetici belirlendi. Bu bağlamda oluşturulan komisyonlar;

- Çevre Komisyonu (Yönetim Kurulu üyemiz Cem Saraçlı)
- Eğitim-Kültür ve Meslek Edindirme Komisyonu
- Ekonomi Komisyonu
- Sağlık Komisyonu
- Kent Planlama Komisyonu (Yönetici üye İlknur Karakaş diğer üyeler; MO Sabri Orcan, Peyzaj MO Hülya Gençatılgan, Caddebostan Gönüllüleri Yeşim Menderes..)

Bu komisyonun gündemindeki yeni konu Caddebostan'da Büyük Kulüp önünde yapılacak marina çalışmaları ve planları. Toplantıda planlarla ilgili bir inceleme çalışması yapılmasına karar verildi

- Kentte Suç ve Şiddet Komisyonu
- Eşitsizlikler Komisyonu
- Gençlik ve Spor Komisyonu
- Kadın ve Çocuk Komisyonu
- Ulaşım ve Altyapı Komisyonu (Üye Demet ERSOY)
- Afetler ve Kriz Yönetimi Komisyonu
- Tüketim ve Tüketici Hakları Komisyonu
- Tarih Araştırma Komisyonu
- Basın ve Halkla İlişkiler Komisyonu

Öğrencilerle Tanışma Toplantısı

28 Eylül 2004 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümüne yeni başlayan öğrencilerle tanışma toplantısı yapılarak, Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden dereceyle mezun olan ve dereceyle giren öğrencilere ödüller verilmiştir. Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz tarafından mesleğimiz ve meslek alanımız konularında öğrencilerin soruları cevaplandırılmıştır.

İstanbul Deprem Master Planı ve Zeytinburnu Pilot Projesi Bilgilenme Toplantısı

12 Ekim 2004 tarihinde Şubemizde Afet ve Deprem Komisyonu üyelerinin organize ettiği İstanbul Deprem Master Planı ve Zeytinburnu Pilot Projesi hakkında bilgilenme ve değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Toplantıya Yönetim Kurulu Üyelerimiz, Pınar Özden, Hülya Yakar, Ahmet Turgut, Ali Rıza Nurhan, Üyemiz Öznur Akalın, Afet ve Deprem Komisyonu üyelerimiz Süleyman Balyemez, Sinan Çetiz, Serhad Akkoç, Zekai Akay, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Zemin ve Deprem İnceleme Müdürü Mahmut Baş katılmışlardır. Mahmut Baş İstanbul Deprem Master Planına ilişkin sunum yaparak detaylı bilgi vermiştir. Sonrasında Afet ve Deprem komisyonu üyemiz Sinan Çetiz Zeytinburnu Pilot Projesi ile ilgili bir sunum yapmıştır. Sunumlar sonrasında karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

İstanbul Şubesi

BASINDA İSTANBUL ŞUBE

27 Eylül 2004 tarihinde Şube Başkanımız Ahmet Turgut, CNN TÜRK'de canlı yayında Gürkan Zengin'in sunduğu Editör programına katılarak "Yeni Türk Ceza Kanunu"nun İmar Kirliliğine Neden Olma Başlıklı 184. maddesindeki düzenlemelere ilişkin değerlendirmelerde bulunmuş, yeni getirilen düzenlemelerin kaçak yapılaşmayı ne kadar daha caydırıcı olabileceği, ruhsatsız inşaatlara alt yapı hizmeti verilmemesi, yapı kullanma izni almamış binalarda sınai faaliyetlerin icrasına müsaade edilmemesi konularında Odamız görüşlerini aktarmıştır.

28 Eylül 2004 tarihinde Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Kanal Türk'te Tuncay Mollaveisoğlu'nun 09.00-10.00 saatleri arasında sunduğu haber programına katılarak "Yeni Türk Ceza Kanunu"nun İmar Kirliliğine Neden Olma başlıklı 184. maddesindeki düzenlemelere ilişkin değerlendirmelerde bulunmuştur.

29 Eylül 2004 tarihinde Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Kanal Türk'te Melike İlgün'ün sunduğu Tartışma isimli haber programına katılarak, "Yeni Türk Ceza Kanunu"nun İmar Kirliliğine Neden Olma başlıklı 184. maddesi, Çevrenin Kasten Kirletilmesi başlıklı 181. maddesi, Çevrenin Taksirle Kirletilmesi başlıklı 182. maddesi, imar afları ve kaçak yapılaşma konularında Odamız görüşlerini aktarmıştır.

Expo Channel'da 1 Ekim 2004 tarihinde 22:00-24:00 saatleri arasında yayınlanan " SEKTÖR MEYDANI" isimli canlı yayın programına şubemiz yönetim kurulu üyesi N. Özgür DEMİR tarafından katılım sağlanmıştır. Programda " Gecekondu sorunu ve Yapı Denetimi" ve beraberinde yeni yasallaşan TCK' nun çevre ve kentleşme ile ilgili 183. ve 184. maddeleri hakkında Odamız görüşleri belirtilerek ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

7 Ekim 2004 tarihinde Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Hülya Yakar'ın Yön FM'de 15.00 – 16.00 saatleri arasında hazırlamış olduğu programa Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Sırma Turgut ve Küçükçekmece Belediye Başkanı Aziz Yeniay katılarak, 'Kentsel Dönüşüm" ve "Uluslararası Kentsel Dönüşüm Sempozyumu: Küçükçekmece Atölye Çalışması" konularında değerlendirme ve bilgilendirmelerde bulunmuşlardır.

Şube Başkanımız Ahmet Turgut 11 Ekim 2004 tarihinde Kanal Türk'te Tuncay Mollaveisoğlu'nun sunduğu haber programına katılarak Orman dışına çıkarılan alanlarla ilgili değerlendirmelerde bulunmuştur.

11 Ekim 2004 tarihinde Şube Başkanımız Ahmet Turgut Kanal Türk'te 09.00-10.00 saatleri arasında Tuncay Mollaveisoğlu'nun sunduğu programa katılarak, altyapı eksikleri ve İstanbul'a son yağan yağmurlarla birlikte karşılaşılan sorunlar konularında değerlendirmelerde bulunmuştur.

12 Ekim 2004 tarihinde Şube Başkanımız Ahmet Turgut NTV Radyoda 16.30-18.00 saatleri arasında Sedat Küçükay'ın sunduğu Halkın Sesi Programına katılarak, Altyapı eksiklikleri, her doğa olayının afete dönüşmesi, plansız kentleşme konularında Odamız görüşlerini aktarmış ve dinleyici sorularını yanıtlamıştır.

Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Dr. Hülya YAKAR, 20 Ekim 2004 Çarşamba günü 09.00-10.00 saatleri arasında Kanal Türk'te Ekonomi Gündemi programına katılarak "Büyük Mağazalar Kanunu ve Alışveriş Merkezleri" konusunda değerlendirmelerde bulunmuştur.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Hatay Sokak No. 24/17
Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70
Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr

Aylık Haber Bülteni
Şehir Plancıları Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Erhan Demirdizen

Yayın Sekreteri
Nevzat Can

Yazı Kurulu
Aynur Çakır (GM)
Erhan Demirdizen (GM)
Funda Erkal (GM)
Buğra Gökçe (GM)
Yaser Gündüz (GM)
Eser Atak (Ankara Şb.)
E. Serdar Karaduman (Ankara Şb.)
Sibel Küçük (Ankara Şb.)
Demet Erdem (İstanbul Şb.)

Ayda bir yayınlanır
Oda birimlerine ve üyelere ücretsiz gönderilir.

Baskı: Kardelen Ofset
3.000 adet basılmıştır.

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ
28. KOLOKYUMU
8-9-10 KASIM 2004
Prof. Dr. İlhan Tekeli Onuruna

DEĞİŞEN - DÖNÜŞEN KENT VE BÖLGE

8 Kasım 2004
Açılış Konuşmaları

Tematik Sunuşlar

Prof. Dr. İlhan Tekeli'nin Eserleri Üzerine Sunuşlar

9 Kasım 2004
Kentsel Bölgelerin Oluşumu

Dönüşümün Değerlendirilmesi ve Yeni Stratejiler

Yeni Kavramsal Yaklaşımlar, Tanımlar, Uygulamalar, Planlama Pratikleri

Bölgesel Eşitsizlik ve Sürdürülebilir Gelişme

Eklenen / Eklenemeyen Kentler ve Bölgeler

Yeni Toplumsal Örgütlenmeler, Aktörler ve Ağlar

Yeni Bölgesel Ekonomik ve Politik İlişkiler

Yeni Toplumsal Katılım ve Örgütlenme Süreçleri

10 Kasım 2004
Kent Merkezinin Dönüşümü

Kentsel Değişim ve Dönüşüm Örnekleri

Yeni Teknolojiler ve Mekansal Dönüşüm

Konut Alanlarının Dönüşümü

Kentsel ve Bölgesel / Yerel Örnekler ve Modeller

Kentsel Dönüşüm ve Yoksulluk

ODTÜ
ŞEHİR ve BÖLGE
PLANLAMA BÖLÜMÜ

TMMOB
ŞEHİR PLANCILARI
ODASI

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KÜLTÜR ve KONGRE MERKEZİ, ANKARA

İletişim : TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Merkezi, Hatay Sokak No:24/17 Kocatepe / Ankara, Tel: 0.312.417 87 70, Fax: 0.312.417 90 55, e-posta: spo@spo.org.tr, İnternet: http://www.spo.org.tr